

वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७८/०८०

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग

बबरमहल, काठमाडौं

वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७८/०८०

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग

बबरमहल, काठमाडौं

- प्रकाशक : राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
बबरमहल, काठमाडौं ।
- प्रतिलिपि अधिकार © : २०८०, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग, काठमाडौं
- सम्पादक : शुस्मा राना, वरिष्ठ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन अधिकृत
पुरुषोत्तम शर्मा, वरिष्ठ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन अधिकृत
यमुना पौडेल, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन अधिकृत
पुष्पा मिश्र, रेञ्जर
- सल्लाहकार : डा. सिन्धुप्रसाद ढुङ्गाना, महानिर्देशक
श्री वेद कुमार ढकाल, उप-महानिर्देशक
श्री अजय कार्की, उप-महानिर्देशक
- सम्पर्क ठेगाना : राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
पो.ब.नं. : ८६०, काठमाडौं, नेपाल
फोन नं. : ००९७७-१-४२२०९१२/४२२०८५०/४२२७९२६
फ्याक्स नं. : ००९७७-१-४२२७६७५
इमेल: info@dnppwc.gov.np
वेबसाइट : www.dnppwc.gov.np
- मुद्रण : सिग्मा जनरल अफसेट प्रेस, सानेपा
फोन: ५४५४०२९

मन्तव्य

आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग र मातहतका राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष, शिकार आरक्ष, संरक्षण क्षेत्र र प्राणी उद्यानहरूद्वारा सञ्चालित वार्षिक क्रियाकलापहरूको प्रगति विवरण, पर्यटकीय गतिविधि, राजश्व संकलन लगायत विविध व्यवस्थापकीय कार्यहरूको विस्तृत विवरण उल्लेख गरी यो वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरिएको छ।

नेपाल सरकारले जैविक विविधता संरक्षणको क्षेत्रमा अवलम्बन गरेको विभिन्न नीति तथा योजनाहरू र अन्य गतिविधिहरूलाई विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूमा उच्च प्रशंसा हुँदाहुँदै सोसँग सम्बन्धित पनि नेपालले जैविक विविधता संरक्षणमा केही चुनौतीहरूको सामना गर्नु परिरहेको छ। निकुञ्ज तथा आरक्षवरपर बढ्दो जनघनत्व र प्राकृतिक स्रोत माथिको निर्भरता, वातावरणीय व्यवस्थापन योजना विनाका विकास निर्माणका कार्यहरू, मिचाहा प्रजातिको वृद्धिमा तीव्रता, जलवायु परिवर्तनको प्रभाव, मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व तथा अव्यवस्थित भू-उपयोगका कारण संरक्षित क्षेत्रमा पर्न गएको असरहरू मुख्य चुनौतीहरू छन्। दुर्लभ र लोप हुने खतरामा परेका वन्यजन्तुको अन्तिम आश्रयस्थलका रूपमा रहेका संरक्षित क्षेत्रहरू तथा वरपरका वासस्थान जोगाउनु आजको आवश्यकता हो।

संरक्षित क्षेत्रको संरक्षण र व्यवस्थापनका साथसाथै जैविक विविधता संरक्षणमा स्थानीय जनतालाई साभेदारको रूपमा सहभागी गराई रोजगारी तथा आय आर्जनमार्फत आर्थिक विकासमा टेवा पुर्‍याउने उद्देश्यले संरक्षित क्षेत्र वरिपरि मध्यवर्ती क्षेत्रहरूको घोषणा गरी स्थानीय समुदायका वन पैदावार आधारभूत आवश्यकता परिपूर्ति गर्न समेत मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५२ कार्यान्वयन हुँदै आइरहेको छ। नेपालमा संरक्षण क्षेत्रमा उल्लेख्य सफलता हासिल गर्नुमा नेपाली सेना तथा स्थानीय वासिन्दाहरूको सक्रिय सहभागिताका साथसाथै यस कार्यमा स्थानीय प्रशासन, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह एवं राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय संरक्षण साभेदार संघसंस्था तथा व्यक्तिहरूसंगको सहकार्य, सहयोग र कटिबद्धता प्रशंसनीय नै छ। यसलाई अझ मजबुत र विस्तार गर्दै लैजानु आजको आवश्यकता एवं चुनौती दुवै हो।

अतः आ. व. २०७९/८० को यस वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन विभाग र विभागअन्तर्गतका संरक्षित क्षेत्र कार्यालयहरूले सम्पादन गरेको जैविक विविधता संरक्षण र सामुदायिक विकासलगायतका विभिन्न कार्यहरूको सङ्क्षेपमा उल्लेख गरिएको छ। यस प्रतिवेदनले वन, वनस्पति, वन्यजन्तुलगायत सम्पूर्ण जैविक विविधताको संरक्षण, सम्बर्द्धन र व्यवस्थापनका लागि स्रोत पुस्तिकाको रूपमा टेवा पुर्‍याउने विश्वास लिएको छ।

अन्त्यमा, यो प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्यमा खटिएका यस विभागका वरिष्ठ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन अधिकृतद्वय शुस्मा राना, पुरुषोत्तम शर्मा, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन अधिकृत यमुना पौडेल र रेञ्जर पुष्पाकुमारी मिश्रलगायतको सम्पादन टोली, प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा प्रतिवेदन तयारीमा सहयोग पुर्‍याउनुहुने विभागका सबै कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन्छु।

(डा.सिन्धुप्रसाद ढुंगाना)

महानिर्देशक

विषयसूची

भाग १

पृष्ठभूमि

१.१	परिचय.....	१
१.२	विभागको दूरदृष्टि, गन्तव्य, मूल्य मान्यता तथा उद्देश्यहरु.....	२
१.३	विभागका नीतिहरु.....	४
१.४	विभागका कार्यनीतिहरु.....	४
१.५	ऐन, कानून तथा नीतिहरु.....	७
१.६	विभागलाई मार्ग निर्देशन गर्ने समितिहरु.....	८
१.७	विभागको सांगठनिक संरचना.....	१०
१.८	विभागको महाशाखा तथा शाखाहरुको कार्य विवरण.....	१२
१.९	प्रमुख चुनौतीहरु.....	१७

भाग २

आ.व. २०७९/८० मा सञ्चालित कार्यक्रमहरु

२.१	आ.व. २०७९/८० को आयोजनागत बजेट विनियोजनको स्थिति.....	१९
२.२	आ.व. २०७९/८० मा कार्यालयहरुको आयोजनागत स्वीकृत वार्षिक बजेट.....	१९
२.३	आ.व. २०७९/८० को आयोजनागत बजेटको स्थिति.....	२१
२.४	आ.व. २०७९/८० को आयोजनागत खर्चको स्थिति.....	२१
२.५	आ.व. २०७९/८० मा आयोजना अन्तर्गतका कार्यालयहरुको वार्षिक कार्यक्रम बजेट तथा खर्च.....	२२
२.६	आ.व. २०७९/८० मा आयोजनागत मुख्य मुख्य उपलब्धिहरु.....	२५
२.७	आ.व. २०७९/८० मा नीति तथा कार्यक्रम (माईलस्टोन) को प्रगति विवरण.....	२६
२.८	वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण ईकाई गठन.....	२७
२.९	विभाग र अन्तर्गत कार्यालयहरुको वार्षिक बेरुजु फछ्यौटको विवरण.....	२८
२.१०	विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरुको वार्षिक राजश्व सङ्कलनको विवरण.....	२९
२.११	संरक्षित क्षेत्र अनुसार राजश्व सङ्कलनको विवरण.....	३१
२.१२	संरक्षित क्षेत्रमा पर्यटकको विवरण.....	३१
२.१३	संरक्षित क्षेत्रअनुसार पर्यटकको विवरण.....	३२
२.१४	सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सूचनाको हकसम्बन्धी व्यवस्था.....	३३

भाग ३

आ.ब. २०७५/८० मा सम्पन्न भएका मुख्य क्रियाकलाप तथा गतिविधिहरू

३.१	दिवस समारोह	३४
३.२	गोष्ठी/तालिम/बैठक	३६
३.३	३९ औं वार्डेन सेमिनार तथा २१ औं मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरूको भेला-२०७९	३८
३.४	राष्ट्रिय बाघ संरक्षण समितिको बैठक	३८
३.५	केन्द्रीयस्तरको वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको बैठक	३९
३.६	वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको क्षेत्रीय कार्यशाला गोष्ठी	३९
३.७	वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको तेस्रो राष्ट्रिय कार्यशाला गोष्ठी	४०

भाग -४

मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन

४.१	वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको विवरण	४१
४.२	वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको राहत तिरण	४२
४.३	संरक्षित क्षेत्रमा मृत्यु भएको वन्यजन्तुको विवरण	४३
४.४	उद्धार गरिएको वन्यजन्तुको विवरण	४५
४.५	मुद्दा र पक्राउ परेका मानिसको विवरण	४६

भाग -५

अन्य विवरणहरू

५.१	संरक्षित क्षेत्रमा साहसिक पर्यटकीय गतिविधि तथा चलचित्र, वृत्तचित्र छायाँङ्गनको विवरण	४७
५.२	वन्यजन्तु शिकार अनुमति सम्बन्धी विवरण	४७
५.३	संरक्षित क्षेत्रमा भौतिक पूर्वाधार निर्माणका लागि वातावरणीय अध्ययन सहमति विवरण	४७
५.४	संरक्षित क्षेत्रमा भएका अध्ययन अनुसन्धानको विवरण	४८

आ.ब. २०७५/८० मा सम्पन्न कार्यक्रमका केही स्थलगत तस्बिरहरू

चित्र १:	नेपालका संरक्षित क्षेत्रहरूको अवस्थिति	२
चित्र २:	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको संगठन संरचना	११
चित्र ३:	आयोजनागत विनियोजित बजेट	१९
चित्र ४:	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्ष आयोजना अन्तरगत कार्यालयहरूको वार्षिक कार्यक्रम, बजेट तथा खर्च	२२

चित्र ५:	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग आयोजनाअन्तरगतका कार्यालयहरुको वार्षिक कार्यक्रम बजेट तथा खर्च.....	२३
चित्र ६:	हात्तीसार आयोजनाअन्तरगतका कार्यालयहरुको वार्षिक कार्यक्रम बजेट तथा खर्च.....	२४
चित्र ७:	जिल्लास्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई गठन	२७
चित्र ८:	राजश्वको तुलनात्मक विवरण.....	३१
चित्र ९:	पर्यटक संख्याको तुलनात्मक विवरण.....	३२
चित्र १०:	संरक्षित क्षेत्रबाट प्रदान गरिएको वन्यजन्तुको क्षतिको राहत रकम	४२
चित्र ११:	संरक्षित क्षेत्रमा मृत्यु भएका वन्यजन्तुको विवरण	४३
चित्र १२:	उद्धार गरिएका वन्यजन्तुको विवरण.....	४५

तालिका १:	आ.व. २०७९/८० मा कार्यालयहरुको आयोजनागत स्वीकृत वार्षिक बजेट....	२०
तालिका २:	आ.व. २०७९/८० को आयोजनागत खुद बजेट.....	२१
तालिका ३:	आ.व. २०७९/८० को आयोजनागत खर्च.....	२१
तालिका ४:	आ.व. २०७९/८० मा आयोजनागत रुपमा भएका मुख्य मुख्य उपलब्धिहरु	२५
तालिका ५:	आ.व. २०७९/८० मा नीति तथा कार्यक्रम (माईलस्टोन) को प्रगति विवरण....	२६
तालिका ६:	विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरुको वार्षिक वेरुजु फछ्यौटको विवरण	२८
तालिका ७:	विभाग र अन्तरगतका कार्यालयहरुकाट सङ्कलित राजश्वको विवरण.....	२९

अनुसूचीहरु

अनुसूची १:	संरक्षित क्षेत्रहरुको विवरण	५६
अनुसूची २:	रामसार साईटमा सूचीकृत नेपालका सिमसार क्षेत्रहरु	५७
अनुसूची ३:	जैविक विविधता तथा वातावरण संरक्षणसम्बन्धी नेपाल पक्षधर रहेका अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि र सम्झौताहरुको सूची	५८
अनुसूची ४:	वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रणसम्बन्धी सांगठनिक संरचना.....	५९
अनुसूची ५:	आ.व. २०७९/८० मा कार्यालयहरुको आयोजनागत स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा खर्चको विवरण.....	६१
अनुसूची ६:	मध्यवर्ती क्षेत्रमा आ.व २०७९/८० सम्ममा विनियोजित भएको वार्षिक बजेट ..	६३
अनुसूची ७:	आ.व. २०७९/८० सम्ममा गठन भएको जिल्लास्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको विवरण	६४
अनुसूची ८:	आ.व. २०६९/७० देखि २०७९/८० सम्मको कार्यालयगत राजश्व विवरण..	६५
अनुसूची ९:	आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्रहरुमा मासिक पर्यटक आगमनको विवरण ...	६७
अनुसूची १०:	आ.व. २०६९/७० देखि २०७९/८० सम्मको संरक्षित क्षेत्रहरुमा पर्यटक आगमनको विवरण	७१

अनुसूची ११: आ.व. २०७९/८० मा वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको विवरण.....	७२
अनुसूची १२: आ.व. २०७९/८० मा वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको राहत वितरणको विवरण....	७३
अनुसूची १३: आ.व. २०७९/८० मा मृत्यु भएका वन्यजन्तुको विवरण.....	७४
अनुसूची १४: आ.व. २०७९/८० मा वन्यजन्तु उद्धारको विवरण.....	७७
अनुसूची १५: आ.व. २०७९/८० मा वन अपराध तथा वन्यजन्तु अपराधसम्बन्धी दायर भएका मुद्दाहरूको विवरण	७९
अनुसूची १६: आ.व. २०७९/८० मा वन तथा वन्यजन्तु अपराधमा पक्राउ परेका मानिसहरूको विवरण	८१
अनुसूची १७: आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्रमा साहसिक पर्यटकिय गतिविधि तथा चलचित्र, वृत्तचित्र छायाँङ्गन अनुमतिको विवरण.....	८२
अनुसूची १८: आ.व. २०६७/६८ देखि २०७९/८० सम्म ढोरपाटन शिकार आरक्षमा भएको शिकारसम्बन्धी विवरण	८८
अनुसूची १९: आ.व. २०६७/६८ देखि २०७९/८० सम्म ढोरपाटन शिकार आरक्षमा भएको शिकारबाट प्राप्त राजश्व विवरण.....	९०
अनुसूची २०: आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्रभित्र भौतिक पूर्वाधारहरू निर्माणको लागि वातावरणीय अध्ययन सहमति दिईएको विवरण.....	९१
अनुसूची २१: आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्रहरूमा अध्ययन अनुसन्धानको लागि प्रदान गरिएको अनुमतिको विवरण.....	९९
अनुसूची २२: आ.व. २०७९/८० सम्म संरक्षित क्षेत्रहरूमा भएको अतिक्रमणको विवरण.....	१३५
अनुसूची २३: संरक्षित क्षेत्रहरूको व्यवस्थापन योजनाको कार्यान्वयन अवस्था	१३६
अनुसूची २४: प्रजाति संरक्षण कार्ययोजनाको विवरण	१३७
अनुसूची २५: आ.व. २०७९/८० सम्मको समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापनसम्बन्धी विवरण.....	१३८
अनुसूची २६: संरक्षित क्षेत्रभित्र रहेका स्थानीय तह र जनसंख्याको विवरण	१३९
अनुसूची २७: आ.व. २०७९/८० सम्मको होमस्टे सम्बन्धी (घर बास) विवरण	१५४
अनुसूची २८: वन्यजन्तुको गणनासम्बन्धी विवरण.....	१५५
अनुसूची २९: चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जबाट गैंडा स्थानान्तरणसम्बन्धी विवरण.....	१५७
अनुसूची ३०: घडियाल प्रजनन केन्द्रमा प्रजनन गराइएको घडियाललाई प्राकृतिक वासस्थानमा छोडिएको विवरण	१५८
अनुसूची ३१: नेपालबाट विभिन्न देशहरूलाई वन्यजन्तु उपहार दिएको विवरण.....	१६०
अनुसूची ३२: नेपालबाट विभिन्न देशहरूलाई वन्यजन्तुको आखेटोपहार उपहार दिएको विवरण....	१६२
अनुसूची ३३: ३९ औं वार्डेन सेमिनार तथा २१ औं मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरूको बैठक २०७९ को संकल्प प्रस्ताव.....	१६३
अनुसूची ३४: राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागबाट जारी नागरिक बडापत्र.....	१६५

भाग १: पृष्ठभूमि

१.१ परिचय

नेपालमा पाइने वन्यजन्तु, वनस्पति र भू-दृश्यको साथै समग्र पारिस्थिकीय प्रणालीलाई संरक्षण, व्यवस्थापन र दिगो उपयोग गरी देशको समृद्धिमा सहयोग पुर्याउने उद्देश्यले वि.सं. २०३७ मा वन तथा वातावरण मन्त्रालय अन्तर्गत राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको स्थापना भएको हो ।

नेपालमा रहेका ११८ किसिमका पारिस्थिकीय प्रणालीहरूमध्ये हालसम्म ८० किसिमका पारिस्थिकीय प्रणालीहरू संरक्षित क्षेत्रभित्र पर्दछन् । यी पारिस्थिकीय प्रणालीहरूको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्यले १२ राष्ट्रिय निकुञ्ज, १ वन्यजन्तु आरक्ष, १ शिकार आरक्ष, ६ संरक्षण क्षेत्र र १३ मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा भई संरक्षण तथा व्यवस्थापकीय कार्यहरू सञ्चालन हुँदै आएका छन् । यी संरक्षित क्षेत्रहरूले नेपालको कूल भू-भागको २३.३९ प्रतिशत अर्थात् ३४,४१९.७५ वर्ग किलोमिटर क्षेत्र समेटेको छ । यसको साथै २ वटा प्राणी उद्यानहरू स्थापना भई निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका छन् । नेपालका संरक्षित क्षेत्रहरू तथा प्राणी उद्यानहरूको विस्तृत विवरण अनुसूची १ मा छ ।

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्षको संरक्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउने र चोरी शिकारलाई पूर्णरूपमा निरुत्साहित गर्ने उद्देश्यले वि.सं २०३२ देखि नेपाली सेना संरक्षित क्षेत्रमा तैनाथ रहेको छ । हाल नेपालका १२ राष्ट्रिय निकुञ्ज, १ वन्यजन्तु आरक्ष र १ शिकार आरक्ष गरी १४ वटा संरक्षित क्षेत्रहरूमा नेपाली सेना (८ गण र ७ गुल्म) तैनाथ गरिएको छ । नेपालमा औपचारिक रूपमा संरक्षण कार्य प्रजाति संरक्षणबाट प्रारम्भ भई क्रमिक रूपमा पारिस्थिकीय प्रणाली हुँदै भू-परिधिस्तरमा जनसहभागितामूलक संरक्षण पद्धतिमा रुपान्तरण भएकोले नेपालले संरक्षणको क्षेत्रमा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा विशिष्ट पहिचान कायम गर्न सफल भएको छ । स्था(नीय वासिन्दालाई संरक्षणमा प्रभावकारीरूपले सहभागी गराउन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को चौथो संशोधनमार्फत मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन कार्यक्रम लागू गरिएको छ । मध्यवर्ती क्षेत्रमा स्थानीय वासिन्दालाई आवश्यक पर्ने वन पैदावारको नियमित आपूर्ति गर्ने कार्यमा सघाउ पुर्याउन संरक्षित क्षेत्रले आर्जन गरेको आम्दानीको ३० देखि ५० प्रतिशतसम्म राजश्व रकम प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण, आय आर्जन, सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि, संरक्षण शिक्षा तथा सामुदायिक विकासको लागि समेत खर्च गरिदै आएको छ । यस कार्यक्रमबाट मध्यवर्ती क्षेत्रमा बसोबास गर्ने स्थानीय वासिन्दा लाभान्वित भएका छन् । राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को पाँचौ संशोधनले जैविक मार्गको संरक्षण र सम्बर्द्धनसम्बन्धी थप कानूनी व्यवस्था गरी संरक्षण कार्यलाई थप संस्थागत बनाएको छ ।

सन् १९८७ मा कोशीटप्पु वन्यजन्तु आरक्ष रामसार साईट/क्षेत्रमा सुचिकृत भए लगत्तै सन् १९८८ मा रामसार महासन्धिको पक्ष राष्ट्र भएयता नेपालमा १० वटा सिमसार क्षेत्रहरु रामसार साईट/क्षेत्रमा सूचीकृत भईसकेका छन् । रामसारसाईट/क्षेत्रमा सूचीकृत भएका नेपालका सिमसार क्षेत्रहरुको क्षेत्रफल ६०,५६१ हेक्टर रहेको छ । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची २ मा छ ।

नेपालले जैविक विविधता संरक्षण महासन्धि, दुर्लभ वन्यजन्तु तथा वन्यजन्तुको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार नियमनसम्बन्धी महासन्धि लगायत जैविक विविधता तथा वातावरण संरक्षणसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि र सम्झौताहरुमा हस्ताक्षर गरी पक्षधर राष्ट्रको रुपमा जैविक विविधता संरक्षणमा उल्लेखनीय योगदान गर्दै आएको छ । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची ३ मा छ ।

चित्र १: नेपालका संरक्षित क्षेत्रहरुको अवस्थिति

१.२ विभागको दूरदृष्टि, गन्तव्य, मूल्य मान्यता तथा उद्देश्यहरु

१.२.१. दूरदृष्टि (VISION)

संरक्षित क्षेत्रको प्रभावकारी व्यवस्थापन गरी वन्यजन्तु, पारिस्थिकीय प्रणाली र प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण गर्ने ।

१.२.२. गन्तव्य (MISSION)

नेपालको प्राकृतिक स्रोत तथा जैविक विविधताको संरक्षण तथा व्यवस्थापन मार्फत पर्या-पर्यटनको विकास गरी स्थानीय समुदायको जीविकोपार्जनमा सुधार गर्दै राष्ट्रको आर्थिक समृद्धिमा टेवा पुऱ्याउने ।

१.२.३. मूल्य मान्यता (CORE VALUES)

- जैविक-विविधताको संरक्षण
- धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण र व्यवस्थापन
- आमोद प्रमोद, साहसिक पर्यटन, पर्यापर्यटनको प्रवर्द्धन
- अध्ययन तथा अनुसन्धान
- राजस्व आम्दानीमा योगदान
- रोजगारी सृजना
- स्थानीय समुदायको जीविकोपार्जनमा सुधार

१.२.४. उद्देश्यहरु

नेपालमा जैविक विविधता संरक्षण गर्ने प्रमुख उद्देश्यका साथ स्थापित विभाग र सो अन्तर्गतका संरक्षित क्षेत्रहरुको विशिष्ट उद्देश्यहरु:

- नेपालको विभिन्न भौगोलिक क्षेत्रमा रहेका पारिस्थिकीय प्रणालीहरुको (Ecosystems) संरक्षण गर्ने ।
- सङ्कटापन्न, दुर्लभ र महत्वपूर्ण वनस्पति तथा वन्यजन्तु लगायत (Flora and Fauna) जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने ।
- वन्यजन्तु, वनस्पति र तिनको वासस्थान संरक्षण एवं व्यवस्थापनको लागि अध्ययन अनुसन्धान गर्ने ।
- अद्वितीय सौन्दर्यका भू-दृश्यहरु, सिमसार, हरियाली, पहाड, हिमाल, पदयात्रा र मनोरञ्जनको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण क्षेत्रहरुको संरक्षण गर्ने ।
- संरक्षित क्षेत्रहरुभित्र र आसपासमा बसोबास गर्ने वासिन्दा एवं समुदायहरुको धार्मिक स्थल, परम्परागत रीतिरिवाज एवं संस्कृतिको जगेर्ना गर्न टेवा पुऱ्याउने ।
- मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन कार्यक्रमबाट स्थानीय बासिन्दाहरुको सक्रिय सहभागितामा संरक्षण तथा सामुदायिक विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।

१.३ विभागका नीतिहरू

नेपालले अङ्गीकार गरेको प्राकृतिक वातावरण, वन्यजन्तु र वनस्पतिको संरक्षण, सदुपयोग र व्यवस्थापन गर्ने नीति नै यस विभागको नीतिगत मार्गदर्शन हो । अतः विभागले आफ्नो घोषित उद्देश्यहरू हासिल गर्न निम्न नीतिहरू लिएको छ :

- नेपालको पारिस्थिकीय प्रणालीहरूको प्रतिनिधित्व हुने गरी जैविक विविधताको संरक्षणको लागि आवश्यकता अनुसार संरक्षित क्षेत्रहरूको घोषणा तथा विस्तार गर्दै लैजाने ।
- संरक्षित क्षेत्रहरूको जैविक विविधताको संरक्षणको लागि व्यवस्थापन योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
- संरक्षित क्षेत्रहरूको मर्म र भावनामा असर नपर्ने गरी पर्या पर्यटकीय गतिविधि सञ्चालन गर्ने ।
- सङ्कटापन्न, दुर्लभ र महत्वपूर्ण प्रजातिको संरक्षणको लागि ती प्रजातिको वासस्थानको संरक्षण, संवर्धन र सुधार गर्ने ।
- जैविक विविधताको संरक्षणलाई निरन्तरता दिन र वन्यजन्तुको विचरणलाई सहज गर्न जैविक तथा सम्पर्क मार्गहरू (Corridors and Connectivities) को पहिचान, संरक्षण र व्यवस्थापन गर्ने ।
- पारिस्थिकीय प्रक्रियाहरूलाई (Ecosystem Processes) व्यवस्थित गर्दै वातावरणीय सेवाहरू (Ecosystem Services) लाई मानव उपयोगी बनाउँदै लैजाने ।
- अध्ययन, अनुसन्धानको माध्यमबाट जैविक विविधता र प्राकृतिक स्रोतहरूको दिगो उपयोगमा बढावा दिँदै संरक्षणमा जनसहभागिता अभिवृद्धि गर्दै लैजाने ।
- जैविक विविधता तथा वातावरण संरक्षणसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि, अभिसन्धि, महासन्धि: CBD, CITES, RAMSAR, GTF, UNESCO/WHs, SAWEN, APAP आदिको पक्षधर राष्ट्रको हैसियतले ती सन्धि र महासन्धिहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।
- वन्यजन्तुको दिगो संरक्षण, संवर्द्धन र सदुपयोग गरी आय एवं रोजगारीका अवसरहरूको वृद्धि गर्न गैर सरकारी संघ, संस्था तथा व्यक्तिहरूलाई वन्यजन्तु पालन, प्रजनन तथा अनुसन्धान गर्न दिने ।

१.४ विभागका कार्यनीतिहरू

क. संरक्षित क्षेत्रहरूको व्यवस्थापन

- संरक्षित क्षेत्रहरूको व्यवस्थापन योजना तर्जुमा कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने ।
- संरक्षित क्षेत्रहरूको लागि आवश्यक पर्ने ऐन, नियम, नीति, निर्देशिकामा समयानुकूल परिमार्जन गर्नुपर्ने भएमा अध्ययन गरी संशोधनको लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा पेश गर्ने ।

- जैविक विविधता संरक्षणको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण क्षेत्रहरूको सम्भाव्यता अध्ययन गरी संरक्षित क्षेत्रहरूको विस्तार गर्ने कार्यमा जनसहभागिता जुटाउनेसम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- घरपालुवा हात्ती व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- शिकार अनुमतिपत्रहरू जारी गर्ने तथा तिनको अनुगमन गर्ने ।
- सिमसार क्षेत्रहरूको संरक्षण र व्यवस्थापनका कार्यहरू र ती क्षेत्रहरूको संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यमा सम्बद्ध निकायहरूसँग समन्वय, सहकार्य र अनुगमन गर्ने ।
- संरक्षित क्षेत्रभित्र नियमानुसार सेवा सञ्चालन गर्न दिने र सोको व्यवस्थापन कार्यहरू गर्ने ।
- मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरण, घाइते तथा समस्याग्रस्त वन्यजन्तुको उद्धारसम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।

ख. अध्ययन अनुसन्धान

- अनुसन्धान नीति तर्जुमा गरी स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गर्ने र सो नीति अनुरूप अनुसन्धान अनुमति दिने ।
- अनुसन्धान कार्यहरूको स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्ने र दुर्लभ वन्यजन्तुको प्रजनन केन्द्रहरूको सञ्चालन तथा अनुगमन गर्ने ।
- वन्यजन्तुको तथ्याङ्क अद्यावधिक राख्ने ।
- वन्यजन्तुको अनुगमन, स्थानान्तरण तथा गणनासम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
- नेपाल सरकारको निर्णयानुसार संरक्षण शिक्षा र अनुसन्धान प्रयोजनको लागि स्वदेश तथा विदेशका संघ संस्थाहरूलाई वन्यजन्तु दिने व्यवस्था मिलाउने ।
- साइटिसलगायतका अन्य सन्धि, सम्झौताहरूको कार्यान्वयन गर्ने ।

ग. संरक्षण शिक्षामार्फत जनचेतना अभिवृद्धि

- जैविक विविधता संरक्षणका लागि जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने सामग्रीहरू तयार गरी प्रकाशन तथा प्रचार प्रसार गर्ने ।
- संरक्षण शिक्षासम्बन्धी प्रदर्शन गरिने वस्तुहरूको उत्पादन गरी आवश्यकतानुसार प्रदर्शन गर्ने ।
- विभागीय पुस्तकालयको विकास एवं सञ्चालन गर्दै यसमा अध्ययनकर्ताहरूको पहुँच बढाउने ।
- संरक्षणसम्बन्धी दिवस र समारोहहरू आयोजना गर्ने, त्रैमासिक संरक्षण समाचार प्रकाशन गरी वितरण गर्ने ।

- संरक्षित क्षेत्रमा शैक्षिक एवं व्यवसायिक प्रयोजनको लागि चलचित्र तथा वृत्तचित्र छायाङ्कन गर्न अनुमति प्रदान गर्ने तथा अनुगमन समेत गर्ने ।

घ. वार्षिक योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन

- विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी गरी प्रस्तावित कार्यक्रम तयार गर्ने ।
- संघ संस्था दातृ निकायहरूको सहयोगमा फिल्ड कार्यालयहरूबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूको विवरण लिने र दोहोरो नपर्ने गरी कार्यक्रम तयार गर्ने गराउने ।
- बजेटको सीमा, विभागको लक्ष्य तथा आवधिक योजनामा उल्लिखित कार्यहरूलाई समावेश गरी विभाग र विभागअन्तर्गतका कार्यालयहरूको बजेट तथा कार्यक्रमलाई अन्तिम रूप दिई वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा पेश गर्ने ।
- प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृतिको सिलसिलामा राष्ट्रिय योजना आयोग, वन तथा वातावरण मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयमा हुने छलफलमा महानिर्देशक, उप-महानिर्देशक, आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख, योजना शाखा प्रमुख र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा प्रमुखहरूलाई समेत सहभागी गराउने ।
- स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम सम्बन्धित कार्यालयहरूलाई यथाशीघ्र उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्ने ।
- विभाग र अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरूको लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न किसिमका तालीमहरूको व्यवस्था तथा समन्वय गर्ने र आवश्यक कार्यशाला गोष्ठीहरू आयोजना र सञ्चालन गर्ने ।
- सञ्चालित र सम्पन्न भएका कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरी उक्त कार्यक्रमको प्रभाव र असरका आधारमा आगामी वर्षको कार्यक्रम तय गर्न समन्वय गर्ने ।

ड. अनुगमन मूल्याङ्कन

- स्वीकृत योजना र कार्यक्रम कार्यान्वयनको अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने वार्षिक कार्य योजना तयार गर्ने ।
- वार्षिक कार्ययोजनाअनुरूप कार्यक्रमहरूको अनुगमन र मूल्याङ्कन गरी प्रगति विवरणहरू सम्बन्धित निकायहरूमा पठाउने ।
- विभिन्न आयोजना र परियोजनासँग समन्वय गरी संरक्षण र विकास कार्यक्रम सञ्चालनको अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने ।
- वार्षिक कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको विवरणसहित वार्षिक प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशन गर्ने ।

१.५ ऐन, कानून तथा नीतिहरू

ऐन - राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ - सङ्कटापन्न वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार नियन्त्रण ऐन, २०७३ - वन ऐन, २०७६ - वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ रणनीति - वन अतिक्रमण रणनीति, २०६८ - वन क्षेत्र रणनीति, २०७२ - Protected Area Management Strategy 2022-2030	नियमावली - हात्तीको व्यवस्था गर्ने नियमहरू, २०२२ - राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण नियमावली, २०३० - चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०३० - वन्यजन्तु आरक्ष नियमावली, २०३४ - हिमाली राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०३६ - खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०४४ - मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५२ - बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०५३ - संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५३ - संरक्षण क्षेत्र सरकारी व्यवस्थापन नियमावली, २०५७ - कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०६४ - बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०७१ - शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०७६ - सङ्कटापन्न वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार नियन्त्रण नियमावली, २०७६ - वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७ - वन नियमावली, २०७९ निर्देशिका - मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ - संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ - वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको राहत वितरण निर्देशिका, २०८० - राष्ट्रिय प्राणी उद्यान केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका, २०७२ - यासागुम्बा व्यवस्थापन (संकलन तथा ओसारपसार) निर्देशिका, २०७३ - वन्यजन्तुमैत्री पूर्वाधार निर्माण निर्देशिका, २०७८
--	---

प्रमुख नीति तथा कार्यनीतिको मापदण्ड • घरपालुवा हाती व्यवस्थापन नीति, २०६० • वन्यजन्तु पालन, प्रजनन तथा अनुसन्धान कार्यनीति, २०६० • निकुञ्ज, आरक्ष वा संरक्षण क्षेत्र गैह्र सरकारी वा अन्य संस्थालाई व्यवस्थापन गर्न दिने नीतिको सम्बन्धमा अवलम्बन गरिने कार्य प्रक्रिया, २०६० • संरक्षित क्षेत्रभित्र भौतिक पूर्वाधारहरू निर्माण एवं सञ्चालनसम्बन्धी कार्यनीति, २०६५ • राष्ट्रिय सिमसार नीति, २०६९ • राष्ट्रिय वन नीति, २०७५	कार्यविधि • हिमाली तथा पहाडी संरक्षित क्षेत्रभित्र साहसिक पर्यटकीय सेवाहरू सञ्चालन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०६७ • संरक्षित क्षेत्र अनुसन्धान कार्यविधि, २०६९ • सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र होटल, लज तथा चिया पसल सञ्चालन कार्यविधि, २०७० • लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रभित्र होटल, लज तथा चिया पसल सञ्चालन कार्यविधि, २०७० • वन्यजन्तुको आखेटोपहार व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७२ • सुराकी परिचालन कार्यविधि, २०७२ • संरक्षित क्षेत्रको व्यवस्थापन योजना तयारी कार्यविधि, २०७३ • वन्यजन्तु उद्धार केन्द्र व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७३ • संरक्षित क्षेत्रको कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०८०/८१
मापदण्ड • मध्यवर्ती क्षेत्र (उद्योग स्थापना र सञ्चालन) मापदण्ड, २०६२	विविध • राष्ट्रिय बाघ संरक्षण समिति, नेपालको गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकार, २०६७ • वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण आदेश, २०८०

१.६ विभागलाई मार्ग निर्देशन गर्ने समितिहरू

१.६.१ राष्ट्रिय बाघ संरक्षण समिति, नेपाल (National Tiger Conservation Committee, Nepal-NTCC)

नेपाल सरकारलाई नीतिगत मार्ग दर्शन र राय सल्लाह दिन तथा विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच समन्वयको लागि नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०६७/२/२ को निर्णयानुसार सम्माननीय प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा राष्ट्रिय बाघ संरक्षण समितिको गठन भएको छ। राष्ट्रिय बाघ संरक्षण समितिको सांगठनिक संरचना अनुसूची ४ मा छ।

१.६.२ राष्ट्रिय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण समन्वय समिति (National Wildlife Crime Control Coordination Committee-NWCCCC)

वन्यजन्तुको चोरी शिकार र यसका अङ्ग प्रत्यङ्गको अवैध व्यापारलाई प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्न कठिनाई भईरहेको अवस्थामा महत्वपूर्ण वन्यजन्तु सङ्घको लागि लोप हुन जाने संभावनालाई दृष्टिगत गरी यसको नियन्त्रणको लागि जिम्मेवार निकायहरूको प्रभावकारी समन्वयको आवश्यकता जरुरी छ। यी दुर्लभ जैविक सम्पदाको अवैध व्यापार नियन्त्रणको लागि एउटा छुट्टै निकायको स्थापनाको लागि सम्बन्धित क्षेत्रहरूबाट राय, सुझाव र सहयोग जुटाउन तथा आवश्यक राय सुझाव र निर्देशन दिनका लागि माननीय वन तथा वातावरण मन्त्रीको अध्यक्षतामा एक राष्ट्रिय स्तरको उच्चस्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण समन्वय समिति गठन र स्थापना गर्न आवश्यक भएकोले नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८०/१/२१ को निर्णयबमोजिम सोअनुसारका संरचना स्थापना भई कार्यहरू हुँदै आएका छन्। राष्ट्रिय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण समन्वय समितिको सांगठनिक संरचना अनुसूची ४ मा छ।

१.६.३ केन्द्रीयस्तरको वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई (Central Level Wildlife Crime Control Bureau-WCCB)

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका महानिर्देशकको संयोजकत्वमा केन्द्रीयस्तरको वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको गठन र स्थापना गर्न मनासिव देखिएकोले नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८०/१/२१ को निर्णयबमोजिम सांगठनिक संरचना स्वीकृत भई कार्य हुँदै आएका छन्। केन्द्रीयस्तरको वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको सांगठनिक ढाँचा अनुसूची ४ मा छ।

१.६.४ प्रदेश वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई (Province Wildlife Crime Control Bureau)

प्रदेश वन क्षेत्र हेर्ने मन्त्रालयको सचिवको संयोजकत्वमा प्रदेश स्तरिय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको गठन गर्न मनासिव देखिएकोले नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्को) मिति २०८०/१/२१

को निर्णय अनुसार सांगठनिक संरचना स्वीकृत भई कार्यान्वयन हुँदै आइरहेको छ । वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण गर्न प्रदेश स्तरमा समन्वय गर्न जिल्ला स्तरिय इकाईहरुको काम, कारवाहीको अनुगमन गर्नका लागि यो संरचना स्थापना गरिएको छ । प्रदेश स्तरिय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको सांगठनिक संरचना अनुसूची-४ मा छ ।

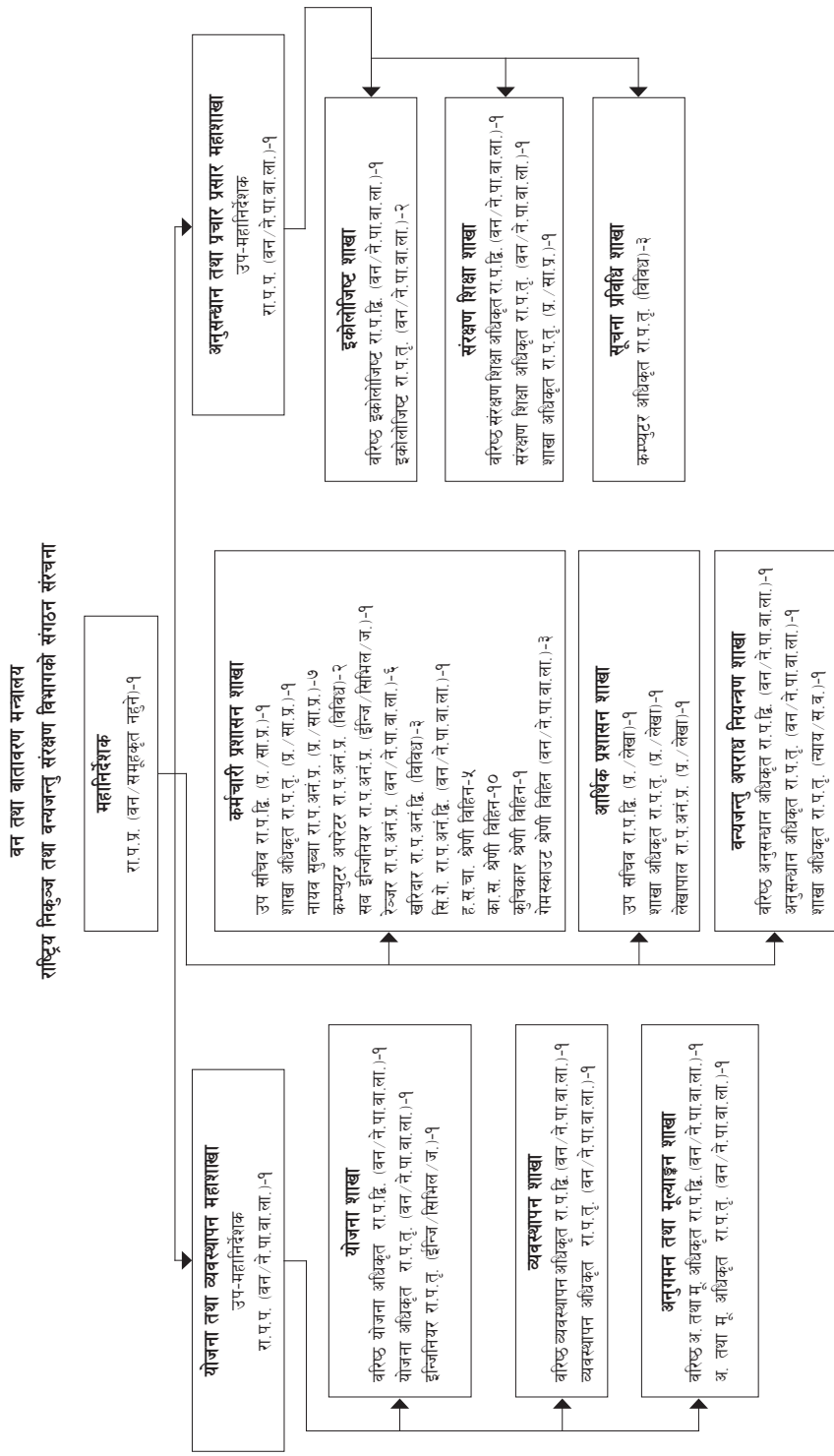
१.६.५ जिल्ला वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई (District Wildlife Crime Control Bureau)

वरिष्ठ संरक्षण अधिकृत वा डिभिजन वन अधिकृत राष्ट्रिय निकुञ्ज/वन्यजन्तु आरक्ष कार्यालय वा डिभिजन वन कार्यालयको संयोजकत्वमा सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरुको प्रतिनिधित्व हुनेगरी जिल्ला स्तरमा वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रणको लागि सम्बन्धित निकायहरुबीच समन्वय गर्न नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले गर्नुपर्ने नीतिगत, संस्थागत र कानूनी सुधारका लागि केन्द्रीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई र प्रदेश वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईसमक्ष सुझाव पेश गर्ने गरी नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्को) मिति २०८०/१/२१ को निर्णय अनुसार संरचना स्वीकृत भई कार्यान्वयन हुँदै आएको छ ।

१.७ विभागको सांगठनिक संरचना

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको संगठन संरचना (२०७१) अनुसार महानिर्देशक (विभागीय प्रमुख) सहित २ वटा महाशाखाहरु र ९ वटा शाखाहरु छन् । यस विभागअन्तर्गत १२ राष्ट्रिय निकुञ्ज, १ वन्यजन्तु आरक्ष, १ शिकार आरक्ष, ६ संरक्षण क्षेत्र र २ वटा प्राणी उद्यानहरु छन् । ६ संरक्षण क्षेत्रहरुमध्ये ४ वटा संरक्षण क्षेत्र (अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र, गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र, मनास्लु संरक्षण क्षेत्र र कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्रहरु) मा सम्पर्क अधिकारीको कार्यालय छ । यस विभाग र अन्तर्गतका निकायहरुमा निजामती कर्मचारीको पदअनुसारको कूल दरबन्दी १९४४ जना छ ।

चित्र २ : राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको संगठन संरचना

दृष्टव्य: नेपाल वन सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) (लेखा संशोधन) नियमहरू, २०८० अनुसार साविकका संरचनामा केहि पदनाम परिवर्तन भएकोले सोही अनुसार परिमार्जन गरिएको।

१.८ विभागको महाशाखा तथा शाखाहरुको कार्य विवरण

विभागमा दुई वटा महाशाखाहरु (योजना तथा व्यवस्थापन महाशाखा र अनुसन्धान तथा प्रचार प्रसार महाशाखा) छन् । यी महाशाखाले महानिर्देशकको प्रत्यक्ष सुपरीवेक्षण र नियन्त्रणमा रही आफ्नो कार्य सम्पादन गर्दछन् । महाशाखाहरुमा उप-महानिर्देशकले नेतृत्व गर्दछन् । प्रत्येक महाशाखामा तीन-तीन वटा शाखाहरु छन् । अन्य ३ वटा शाखाहरु (कर्मचारी प्रशासन शाखा, आर्थिक प्रशासन शाखा र वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण शाखा) महानिर्देशकको प्रत्यक्ष मातहतमा छन् ।

१.८.१ योजना तथा व्यवस्थापन महाशाखा

- विभाग तथा मातहत कार्यालयको योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमन, व्यवस्थापन योजना तयारी सम्बन्धी काम गर्ने ।
- प्रचलित ऐन/नियम नीतिको परिधिमा रही राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, संरक्षण क्षेत्र, प्राणी उद्यान तथा मध्यवर्ती क्षेत्रहरुमा सञ्चालित योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनसम्बन्धी काम गर्ने ।
- राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, संरक्षण क्षेत्र, प्राणी उद्यान तथा मध्यवर्ती क्षेत्रहरुको विकास, विस्तारको लागि सम्भाव्यता अध्ययन लगायत प्रस्तावहरु तयार गर्ने ।
- स्वीकृत व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयनका लागि नीतिगत एवं कानूनी जटिलताको समाधानका लागि आवश्यक कार्य गर्ने ।
- विभाग र अन्तर्गतका संरक्षित क्षेत्र कार्यालयहरुबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने र त्रैमासिक तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
- आफ्नो महाशाखाअन्तर्गत सम्बन्धित विषयमा हुने सभा, गोष्ठी तथा सेमिनारमा भाग लिन कर्मचारीलाई खटाउने ।
- कर्मचारीको कार्य विभाजन गरी कामको सुपरीवेक्षण, निर्देशन र नियन्त्रण तथा प्रत्यायोजित अधिकारबमोजिम कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन, प्रोत्साहन तथा पुरस्कारसम्बन्धी काम गर्ने ।
- महाशाखाको भौतिक साधनहरुको स्याहार संभार, मर्मत तथा सुरक्षा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- महाशाखासम्बन्धी तथ्याङ्क तथा सूचनाहरु सङ्कलन, अद्यावधिक तथा वर्गीकरण गरी राख्ने ।

यस महाशाखा अन्तर्गतका शाखाहरूको कार्य विवरण :

१.८.१.१ योजना शाखा

- स्वीकृत व्यवस्थापन योजना, राष्ट्रिय नीति, जैविक विविधता संरक्षणका कार्यक्रम अनुसार अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदनसमेतको आधारमा राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष, शिकार आरक्ष, मध्यवर्ती क्षेत्र, प्राणी उद्यान र संरक्षण क्षेत्रको संरक्षण एवं व्यवस्थापनको लागि विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको योजना तथा कार्यक्रमहरू तयार गरी स्वीकृतको लागि पेश गर्ने ।
- स्वीकृत योजनाहरूको कार्यान्वयनका लागि उपयुक्त प्रक्रिया र विधि तय गर्ने, सो पेश गरी स्वीकृत भएबमोजिम सम्बन्धित निकायहरूमा कार्यक्रम अख्तियारी तथा अन्य मार्गदर्शन पठाउने वा जानकारी गराउने ।
- मध्यवर्ती क्षेत्रहरूको वार्षिक कार्यक्रमहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने एवं अद्यावधिक गर्दै जाने ।
- संरक्षित क्षेत्रमा प्राप्त हुने राजश्व यकीन गरी सोको आधारमा मध्यवर्ती क्षेत्र कार्यक्रम तयार गरी गराई स्वीकृतको लागि पेश गर्ने ।
- योजनासम्बन्धी काममा राष्ट्रिय योजना आयोग, वन तथा वातावरण मन्त्रालय र राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग बीचको सम्पर्क बिन्दुको रूपमा काम गर्ने ।
- तथ्याङ्क सङ्कलन, वर्गीकरण, अद्यावधिक तथा सूचनाहरू सार्वजनिक गर्ने ।
- स्वीकृत योजना र कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धमा आवश्यक जानकारी लिने ।
- विभाग र अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरूको लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न किसिमका तालिमहरूको व्यवस्था गर्ने ।
- योजना तथा कार्यक्रमहरूसँग सम्बन्धित कार्यशाला गोष्ठीहरू आयोजना सञ्चालन गर्ने, भाग लिने ।

१.८.१.२ व्यवस्थापन शाखा

- राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, संरक्षण क्षेत्र र मध्यवर्ती क्षेत्रहरूको व्यवस्थापन योजना तयार तथा स्वीकृत गर्न सहयोग पुऱ्याउने र त्यसको कार्यान्वयन एवं अद्यावधिक गर्दै जाने ।
- जैविक विविधता संरक्षणको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण क्षेत्रहरूको सम्भाव्यता अध्ययन गरी निकुञ्ज, आरक्ष, संरक्षण क्षेत्र र मध्यवर्ती क्षेत्रहरूको विस्तार गर्ने ।
- घरपालुवा हात्ती व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- शिकार व्यवस्थापन गर्ने तथा अनुमति-पत्र दिने र शिकारसम्बन्धी अनुगमन गर्ने ।

- संरक्षित क्षेत्रभित्र सेवा सञ्चालन तथा सोको व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
- मध्यवर्ती क्षेत्रको लागि आवश्यक पर्ने ऐन, नियम, नीति, निर्देशिकामा समयानुकूल परिमार्जन गर्नुपर्ने भएमा अध्ययन गरी संशोधनका लागि पेश गर्ने ।
- संरक्षित क्षेत्रभित्र सञ्चालन गरिने सेवाको लागि समयानुकूल राजश्व दरको निर्धारण गरी पेश गर्ने ।

१.८.१.३ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा

- विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट सञ्चालित वार्षिक कार्यक्रम, योजना तथा आयोजनाहरूको लक्ष्य हासिल भए नभएको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने गराउने ।
- विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको मासिक, त्रैमासिक र वार्षिक प्रतिवेदनहरू सङ्कलन र तयार गरी तालुक निकायमा पठाउने र सरोकारवालाहरूलाई जानकारी गराउने ।
- नतिजामूलक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन पद्धतिको विकास गर्ने, अनुगमन प्रतिवेदनहरू अद्यावधिक गर्ने गराउने ।
- विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयका विकास निर्माण तथा अन्य विषयमा भएका विविध गतिविधिको प्रगति विवरण तयार एवं समीक्षा गर्ने ।
- संरक्षित क्षेत्रभित्र सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन गरी सोको उपलब्धि र प्रभावकारिताको आधारमा आगामी वर्षको कार्यक्रम तयार गर्न योजना शाखालाई सहयोग र समन्वय गर्ने ।

१.८.२ अनुसन्धान तथा प्रचारप्रसार महाशाखा

- संरक्षित वन्यजन्तुको संरक्षणसम्बन्धी चुनौती, सीमापार संरक्षण, चोरी शिकार तथा अवैध व्यापार नियन्त्रण र आखेटोपहार पहिचान र व्यवस्थापन तथा अध्ययन अनुसन्धान गर्ने ।
- संरक्षणसम्बन्धी विद्युतीय तथ्याङ्क तथा सूचनाहरू सङ्कलन, अद्यावधिक तथा वर्गीकरण गरी राख्ने, राख्न लगाउने ।
- संरक्षण सम्बन्धी तथ्याङ्क तथा सूचनाहरू सङ्कलन, अद्यावधिक तथा वर्गीकरण गरी राख्ने, राख्न लगाउने ।
- आफ्नो महाशाखा अन्तर्गत सम्बन्धित विषयमा हुने सभा, गोष्ठी, सेमिनारमा भाग लिन कर्मचारीलाई खटाउने ।
- कर्मचारीको कार्य विभाजन गरी कामको सुपरीवेक्षण, निर्देशन र नियन्त्रण तथा प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिम कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन, प्रोत्साहन पुरस्कारसम्बन्धी काम गर्ने ।

- महाशाखाको भौतिक साधनहरूको स्याहार संभार, मर्मत तथा सुरक्षा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

यस महाशाखा अन्तर्गतका शाखाहरूको कार्य विवरण :

१.८.२.१ इकोलोजी शाखा

- अनुसन्धान नीति तर्जुमा गरी स्वीकृत गराउने र अनुसन्धान अनुमतिसम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- अनुसन्धान कार्यहरूको स्थलगत सुपरीवेक्षण, अनुगमन गर्ने ।
- वन्यजन्तुको तथ्याङ्क अद्यावधिक राख्ने, वन्यजन्तुको संरक्षणका नीतिहरू कार्यान्वयन गर्ने ।
- वन्यजन्तुको स्थानान्तरण, गणनासम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
- प्रजाति संरक्षण तथा भू-परिधि कार्ययोजनासम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- संरक्षण र अनुसन्धान प्रयोजनको लागि वन्यजन्तु स्वदेश तथा विदेशका संघ संस्थाहरूलाई नेपाल सरकारको निर्णयानुसार आदान प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- संरक्षणसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौताहरूको कार्यान्वयन गर्ने ।
- सिमसार क्षेत्रहरूको व्यवस्थापनका कार्यहरू र तिनको व्यवस्थापन कार्यमा सम्बद्ध निकायहरूसँग समन्वय र अनुगमन गर्ने ।

१.८.२.२ संरक्षण शिक्षा शाखा

- जैविक विविधता संरक्षणका लागि जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने सामग्रीहरू तयार गरी प्रकाशन र प्रसारण गर्ने ।
- संरक्षण सम्बन्धित दिवस र समारोहहरू आयोजना गर्ने, सञ्चालन गर्ने साथै विभागको त्रैमासिक संरक्षण समाचार प्रकाशन गरी वितरण गर्ने ।
- चलचित्र तथा वृत्तचित्र छायाँङ्कनसम्बन्धी कानूनबमोजिम अनुमति प्रदान गर्न आवश्यक सहजीकरण गर्ने ।
- संरक्षण शिक्षासम्बन्धी जैविक विविधता पुस्तकालय व्यवस्थित गर्ने ।
- राष्ट्रिय तथा क्षेत्रीयस्तरका संरक्षण शिक्षा सूचना केन्द्र स्थापना, सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि समन्वय गर्ने ।

१.८.२.३ सूचना प्रविधि शाखा

- विभागको वेभसाइट सञ्चालन तथा शाखाहरूमा नेटवर्किङ व्यवस्थापन गर्ने ।
- विभागका लागि आवश्यक सफ्टवेयर तयार गर्ने, गराउने र शाखाहरूको महत्वपूर्ण तथ्याङ्कहरू व्यवस्थित ढंगले विद्युतीय माध्यमबाट अभिलेख गर्ने ।

- विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा सूचना प्रणालीको विकास गर्न आवश्यक सहयोग र समन्वय गर्ने ।
- विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट प्राप्त सूचनाको आधारमा सूचना, तथ्याङ्क र कार्यक्रमहरू कम्प्युटरमा प्रवृष्टि गर्ने तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने ।
- शाखाहरूमा रहेका कम्प्युटरको सुरक्षा, मर्मत संभार र सञ्चालनका लागि आवश्यक सहयोग र समन्वय गर्ने ।
- विभागले खरिद गर्ने कम्प्युटर र उपकरणमा गुणस्तरको लागि सुझाव पेश गर्ने ।
- विभाग अन्तर्गतका कार्यालयका कर्मचारीका लागि आवश्यक कम्प्युटर तालिम प्रस्ताव एवं सञ्चालन गर्ने ।
- डिजिटल हाजिरी मेशिन सञ्चालन गरी मासिक विवरण महानिर्देशक समक्ष नियमित रूपमा पेश गर्ने ।
- सूचना प्रविधिसम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने ।

१.८.३ कर्मचारी प्रशासन शाखा

- कर्मचारीहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, स्वदेश तथा विदेशमा तालिम , अध्ययन, अध्ययन भ्रमण आदिमा मनोनयनका साथै दण्ड पुरस्कार र विभागीय कारवाहीको शुरु कारवाही गर्ने ।
- विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको कर्मचारी प्रशासनसम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावलीबमोजिम सार्वजनिक खरिद योजना तयार गर्ने, कार्यान्वयनको लागि निर्णय गर्ने, खरिद भएको जिन्सी सामानको दाखिला, भौतिक सम्पत्तिको सुरक्षा, मर्मत सम्भार गर्ने, गराउने तथा लिलाम बिक्रीसम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- विभागका शाखा प्रमुख, महाशाखा एवं विभागीय प्रमुखसँग प्रशासनिक विषयहरूमा आवश्यकता अनुरूप राय आदान प्रदान गर्ने ।
- जनगुनासो व्यवस्थापन, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग तथा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

१.८.४ आर्थिक प्रशासन शाखा

- विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको लागि योजना शाखासँग समन्वय गरी बजेट तर्जुमा कार्यमा सहयोग गर्ने र स्वीकृत बजेट नियमानुसार निकास दिने र खर्चको अभिलेख राख्ने ।
- विभाग र अन्तर्गत कार्यालयहरूको राजश्व र धरौटीसमेतको केन्द्रीय आर्थिक विवरण तयार गरी तालुक निकायमा पेश गर्ने ।

- सञ्चालित कार्यक्रम/आयोजनाहरूको मासिक र वार्षिक खर्चको फाँटवारी तयार गर्ने ।
आर्थिक सर्वेक्षण तथा बजेट तर्जुमा कार्यमा अन्य शाखालाई सहयोग गर्ने ।
- आर्थिक कारोबारमा माग भए बमोजिम राय पेश गर्ने ।
- आर्थिक कारोबारसम्बन्धी सम्पूर्ण श्रेस्ता दुरुस्त राख्ने, आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण गराउने ।
- कर्मचारीले पाउने पारिश्रमिक (तलव, भत्ता, खाद्यान्न तथा पोशाक) लगायतका अन्य सुविधाहरू समयमै उपलब्ध गराउने ।
- विभाग र अन्तर्गत कार्यालयहरूको वेरुजुको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने गराउने ।
- लेखापरीक्षणबाट देखिन आएका वेरुजुहरू नियमानुसार फछ्यौट गर्ने गराउने ।

१.८.५ वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण शाखा

- वन्यजन्तुको अपराध नियन्त्रणका लागि केन्द्रीयस्तरमा सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गर्ने ।
- मातहतका कार्यालयहरूमा चोरी शिकार नियन्त्रण इकाई प्रभावकारी रूपमा परिचालन गर्न आवश्यक राय सुझाव दिने ।
- वन्यजन्तु चोरी शिकारमा संलग्न व्यक्तिहरूको अभिलेख तयार गर्ने ।
- विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा वन्यजन्तु सम्बन्धी अपराधका विषयहरूमा अदालती कारबाहीमा रहेका विषयवस्तुसँग आवश्यक पर्ने जवाफ, प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
- वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण सम्बन्धमा केन्द्रीयस्तरमा सञ्जाल गठन गर्ने कार्यमा आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने सम्बन्धी कार्यको लागि वन तथा भू-संरक्षण विभाग र SAWEN सँग नियमित समन्वय गर्ने ।
- विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूका साथै सुरक्षा निकायका कर्मचारीहरूका लागि वन्यजन्तु अपराध सम्बन्धी विषयहरूमा तालिम, गोष्ठी, अभिमुखीकरण, पुनर्ताजगी आदि कार्यक्रमहरूको आयोजना गर्ने ।

१.९ प्रमुख चुनौतीहरू

नेपालको जैविक विविधता संरक्षण र व्यवस्थापनमा यस विभागले अहोरात्र कार्य सम्पादन गर्दैआएता पनि विभिन्न चुनौतिहरूको सामना गरिरहेको छ । विभागले जैविक विविधता संरक्षण र व्यवस्थापनमा सामना गर्नुपरेका प्रमुख चुनौतिहरू यस प्रकार छन् :

- वन्यजन्तु तथा वन पैदावारको चोरी शिकार र अवैध व्यापार ।
- संरक्षित क्षेत्रको सीमानाभित्र र मध्यवर्ती क्षेत्रको सरकारी वन क्षेत्र अतिक्रमण ।

- अप्रयाप्त भौतिक संरचना र साधन स्रोतको कमि ।
- अप्रयाप्त बजेट ।
- विद्यमान कानूनको समय सापेक्ष संशोधनमा ढिलाई ।
- मानव वन्यजन्तुबीचको द्वन्द्व ।
- प्राकृतिक स्रोत माथिको बढ्दो मानवीय चाप ।
- संरक्षण र विकासका फरक फरक अवधारणा तथा मान्यता ।
- वातावरणमैत्री पूर्वाधार विकास गर्नुपर्छ भन्ने मान्यता स्थापित हुन नसक्नु ।
- वन र वन्यजन्तु अपराधको लागि विशिष्टीकृत अदालत गठन नहुनु ।
- घाइते, टुहुरा र समस्याग्रस्त वन्यजन्तुको उचित व्यवस्थापन गर्न स्रोत साधनको कमि ।
- नदीजन्य निर्माण सामग्रीको अवैध सङ्कलन तथा निकासी तथा नीतिगत द्विविधा ।
- मिचाहा प्रजातिको व्यवस्थापन गर्न कठिनाई ।
- वन्यजन्तुको वासस्थानको खण्डीकरण, क्षयीकरण, खुम्चिनु तथा संरक्षित क्षेत्रबीचमा जैविक मार्ग सहज नहुनु ।
- संरक्षित क्षेत्रका पूर्वाधार जस्तै मुख्य कार्यालय, सेक्टर कार्यालय, रेञ्जपोष्ट तथा पोष्टहरु पुराना र जीर्ण अवस्थामा हुनु ।
- भौगोलिक विकटताले आशातित संरक्षण गर्न कठिनाई हुनु ।
- मध्यवर्ती क्षेत्र तथा संरक्षण क्षेत्रको व्यवस्थापनमा स्थानीय सरकारसँगको समन्वय अपेक्षित हुन नसक्नु ।
- अति कठिन भौगोलिक अवस्थामा जोखिमपूर्ण काम गर्नुपर्ने कर्मचारीहरुका लागि आपत्कालीन उद्धार गर्न नसक्नु ।
- अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका सिमसार क्षेत्रको व्यवस्थापनमा समन्वयको कमि ।

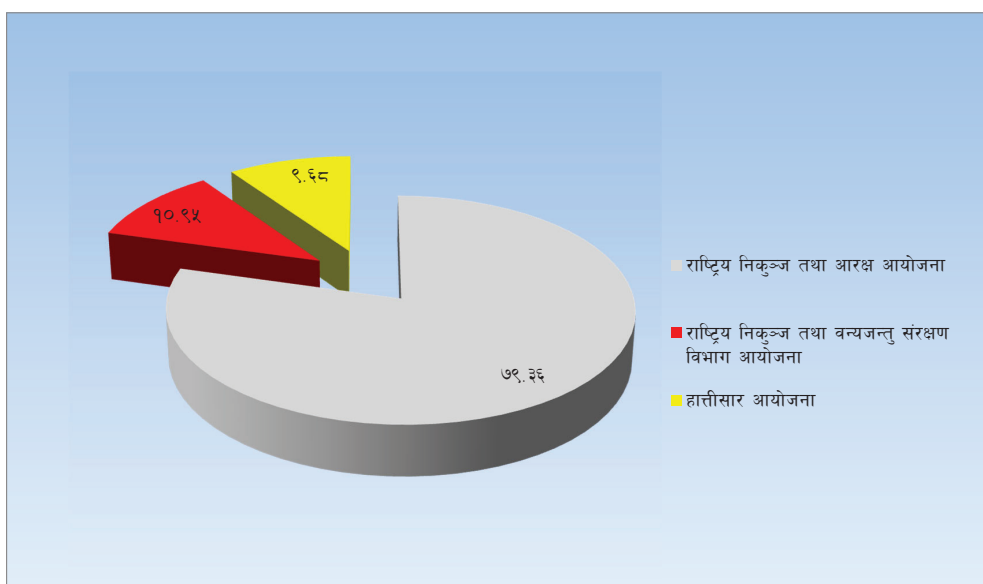
भाग-२

आ.व. २०७५/८० मा सञ्चालित कार्यक्रमहरू

२.१ आ.व. २०७९/८० को आयोजनागत बजेट विनियोजनको स्थिति

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्ष आयोजना, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग कार्यक्रम र हात्तीसार कार्यक्रम जस्ता सालबसाली कार्यक्रमअन्तर्गत वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रमहरू यस विभाग तथा मातहतका कार्यालयहरूबाट सञ्चालन हुँदै आएको छन् । आ.व. २०७९/८० को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्ष आयोजना, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग कार्यक्रम र हात्तीसार कार्यक्रममा कुल २ अर्ब ४३ करोड ३० लाख रकम विनियोजन भएकोमा आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा खुद बजेट २ अर्ब १७ करोड ६७ लाख रकम थियो । राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग र मातहतका कार्यालयहरूमा सञ्चालित आयोजना/कार्यक्रमहरूमा विनियोजन भएको बजेटको स्थिति देहायबमोजिम छ ।

चित्र ३: आयोजनागत विनियोजित बजेट

२.२ आ.व. २०७९/८० मा कार्यालयहरूको आयोजनागत स्वीकृत वार्षिक बजेट

आ.व. २०७९/८० मा कार्यालयहरूको आयोजनागत स्वीकृत वार्षिक बजेट निम्नानुसार छ । आ.व. २०७९/८० मा कार्यालयहरूको आयोजनागत स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा खर्चको विवरण मध्यवर्ती क्षेत्र स्थापनादेखि आ.व. २०७९/८० सम्म मध्यवर्ती क्षेत्र कार्यक्रममा विनियोजित भएको वार्षिक बजेट विवरण अनुसूची ५ र अनुसूची ६ मा छ ।

तालिका १: आ.व. २०७९/८० मा कार्यालयहरूको आयोजनागत स्वीकृत वार्षिक बजेट

(रु. हजारमा)

आयोजना/कार्यक्रमको नाम														
सि.नं.	कार्यालय	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्ष आयोजना				राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग				हात्तीसार			कूल खुद बजेट	
		रकमान्तर		खुद बजेट	रकमान्तर		खुद बजेट	विनियोजित	रकमान्तर	घट	खुद बजेट			
		श्रप	घट		श्रप	घट								
१	चितवन रा.नि.	११९७७५	३२२५१	१६०००	२१६०२६	०	३१८७५	०	३१८७५	८७११३	५४२२१	०	९२५३५१	३४०४३६
२	पर्सा रा.नि.	१३६०८२	१३६८५	०	१४१७६७	०	१५०५	०	१५०५	२२४२८	१३०९२	०	२३७३७२	१७५००९
३	बाँके रा.नि.	११६५३३	२०८५७३४	१०६००	१२६७९०२	०	३६८	०	३६८	२४१४९	२७१८	०	२४४२०८	१५१५७९
४	बाँदिया रा.नि.	१९७२६८	२८११६	२०००	२२३३८४	०	७१३०	०	७१३०	२५५७८	२०३२३	०	२७६१०३	२५८१२४
५	शुक्लाफाँटा रा.नि.	१०२०६०	१९६३५	०	१२१६९५	०	१९७७	०	१९७७	१५७३०	६१४५	०	१६३४४५	१४००१६
६	शिवपुरी नागाजुन रा.नि.	१०९८६६	१८०३८५	१०२००	११७७०४५	०	७७९०	०	७७९०	०	०	०	०	१२५४९४
७	लामोटाङ्ग रा.नि.	८२८०६	४१३४	०	८६९४०	०	५०५०	०	५०५०	०	०	०	०	११९९०
८	शे-फोक्सुण्डो रा.नि.	६८०१६	८९६८	१६००	७५३८४	०	४६१५	०	४६१५	०	०	०	०	७९९९९
९	सगरमाथा रा.नि.	५०९०३	५०००	५९००	५०००३	०	१८३००	०	१८३००	०	०	०	०	६८३०३३
१०	मकालु वरुण रा.नि.	७९८५६	७४८७	२३९४	८४९४९	०	१११७	०	१११७	०	०	०	०	८६०६६
११	खप्तड रा.नि.	६४७३२	३०८७	३७००	६४११९	०	४४०	०	४४०	०	०	०	०	६४५५९
१२	राप्ता रा.नि.	६२७३०	१२८७	६००	६३४१७	०	९००	०	९००	०	०	०	०	६४३१७
१३	कोशीटप्पू व.आ.	९८४०८	२१२२८१	१०४७१	११८५८९	०	८१५	०	८१५	२३९६७	१७८५१९३	०	२५७५२१९	१४११५६
१४	ढोरपाटन शि.आ.	८४८२६	२५८७	२९००	८४५१३	०	०	०	०	०	०	०	०	८४५१३
१५	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	१०११०	७२००	०	१७३१०	०	०	०	०	०	०	०	०	१७३१०
१६	अपिनाम्मा सं.क्षे.	५२८८४	२०८७	०	५४९७१	०	७४५०	०	७४५०	०	०	०	०	६२४२१
१७	कञ्चनजङ्घा सं.क्षे.	२३५५२	१६००	०	२५१५२	०	३५२	०	३५२	०	०	०	०	२५५०४
१८	कृष्णसार सं.क्षे.	२७८२६	१७३६२	०	२९५६२२	०	३१६	०	३१६	०	०	०	०	२९८७८
१९	गौरीशंकर सं.क्षे.	४६७१	३२००	०	७७७१	०	०	०	०	०	०	०	०	७७७१
२०	मनास्लु सं.क्षे.	४९५१	४५००	०	९४५१	०	०	०	०	०	०	०	०	९४५१
२१	राष्ट्रिय प्राणी उद्यान	०	०	०	१९७३५	०	२३३४९	०	४३०८४	०	०	०	०	४३०८४
२२	भानुभक्त प्राणी उद्यान	०	०	०	२२९६७	०	१२९	०	२३०९६	०	०	०	०	२३०९६
२३	रा.नि. तथा व.सं. विभाग	०	०	०	२९७०९८	२३०२३५	२३७७१४	८२३२७५	२३५	०	०	०	२३५	८२५६२
	जम्मा	१५७७८५५	२०६८४	५६९४१	१७२७५८	३३९८००	१३५५१	२३७९४	२३५	१९९२००	११४३५१	०	२१०३३५१	२१७६७४१

२.३ आ.व. २०७९/८० को आयोजनागत बजेटको स्थिति

तालिका २: आ.व. २०७९/८० को आयोजनागत खुद बजेट

सि.नं.	आयोजनाको नाम	प्राथमिकता क्रम	विनियोजित बजेट (रु.हजारमा)					
			खालु		पूँजीगत		जम्मा	
			ने.स. तर्फ	वै.अ.तर्फ	जम्मा	ने.स. तर्फ	वै.अ.तर्फ	जम्मा
१	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्षा आयोजना	P1	१०९९६९२.९७	०	१०९९६९२.९७	६२७९५०	०	१७२७६४२.९७
२	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग आयोजना	P1	१८६६०७.४५	०	१८६६०७.४५	५१९००	०	२३८५०७.४५
४	हात्तीसार	P2	१८०७३५.०९	०	१८०७३५.०९	३००००	०	२१०७३५.०९
	जम्मा		१४६७०३५.५२		१४६७०३५.५२	७०९८५०		२१७६८८५.५२

(ने.स.: नेपाल सरकार, वै.अ.: वैदेशिक आयोजना)

२.४ आ.व. २०७९/८० को आयोजनागत खर्चको स्थिति

तालिका ३: आ.व. २०७९/८० को आयोजनागत खर्च

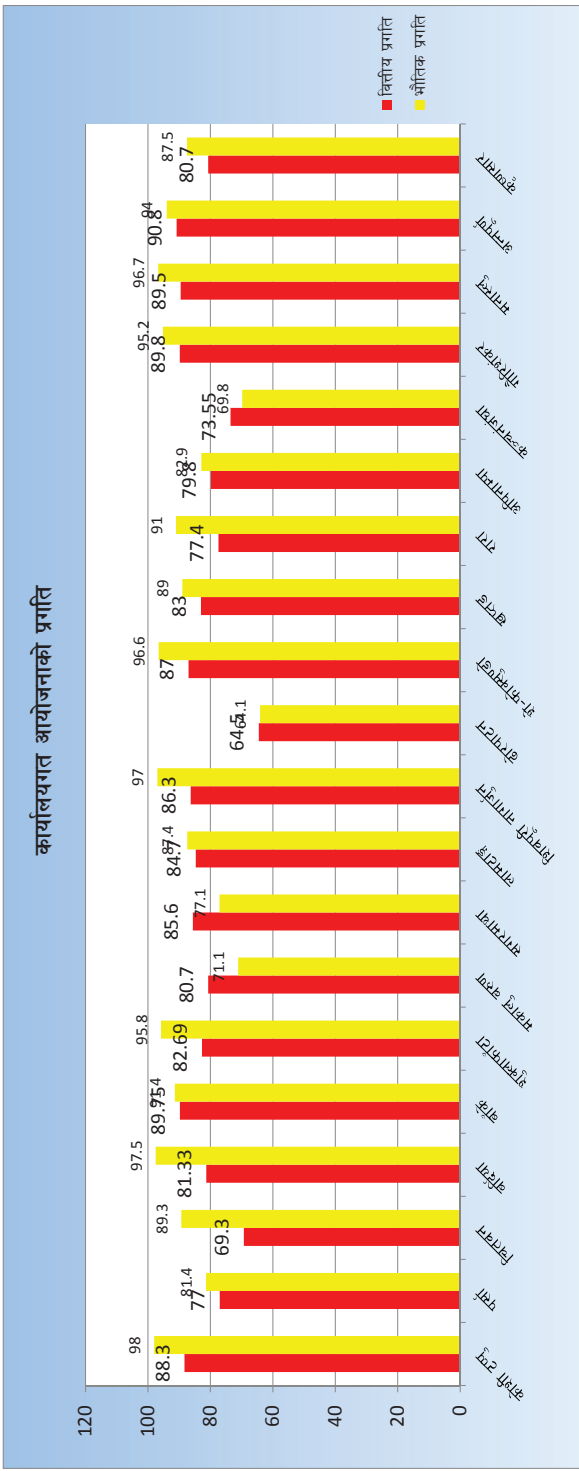
सि.नं.	आयोजनाको नाम	खुद बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
		खालु	पूँजीगत	जम्मा	खालु	पूँजीगत	जम्मा	खालु	पूँजीगत	जम्मा
		रु. हजारमा	रु. हजारमा	रु. हजारमा	रु. हजारमा	रु. हजारमा	रु. हजारमा	%	%	%
१	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्षा आयोजना	१०९९६९२.९७	६२७९५०	१७२७६४२.९७	९३७५.४४	४६१३७९	१३९८९२२	८५.२६%	७३.४७%	८०.९७%
२	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	१८६६०७.४५	५१९००	२३८५०७.४५	१७०७३५	२८९२३	१९९६५९	९१.४९%	५५.७३%	८३.७१%
३	हात्तीसार	१८०७३५.०९	३००००	२१०७३५.०९	१६६२८५	२२७७६	१८९०६१	९२%	७५.९२%	८९.७२%
	जम्मा	१४६७०३५.५२	७०९८५०	२१७६८८५.५२	१२७४५६४	५१३०७८	१७८७६४२	८६.८८%	७२.२७%	८२.११%

२.५ आ.व. २०७९/८० मा आयोजना अन्तर्गतका कार्यालयहरुको वार्षिक कार्यक्रम बजेट तथा खर्च

२.५.१ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्ष आयोजनाअन्तर्गतका कार्यालयहरुको वार्षिक कार्यक्रम बजेट तथा खर्च विवरण

चित्र ४: राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्ष आयोजनाअन्तर्गत कार्यालयहरुको वार्षिक कार्यक्रम बजेट तथा खर्च (रु.हजारमा)

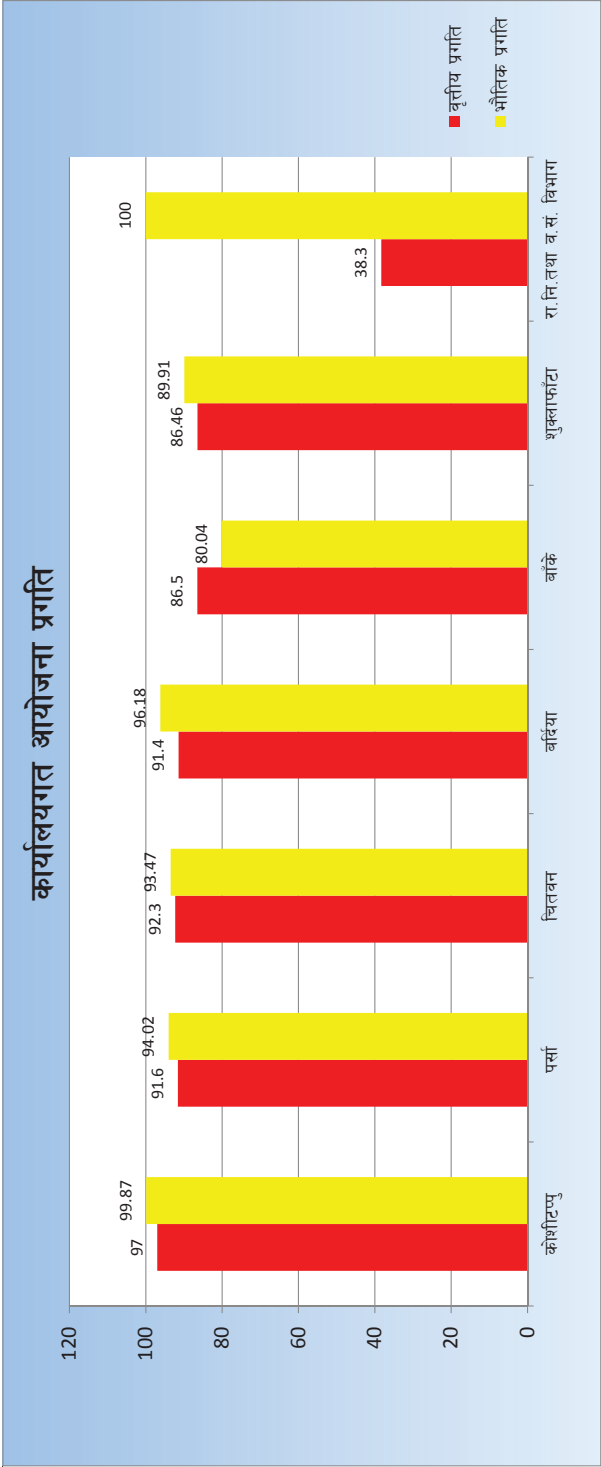
सि.नं.	आयोजनाको नाम	खुद बजेट (रु.हजारमा)			खर्च (रु.हजारमा)			खर्च प्रतिशत		भरित प्रगति प्रतिशत
		चालु	पूर्जीगत	जम्मा	चालु	पूर्जीगत	जम्मा	चालु	पूर्जीगत	
१	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्षा आयोजना	१०९९६९२.९७	६२७९५०	१७२७६४२.९७	९३७५४४	४६१३७९	१३९८९२२	८५.२६	७३.४७	८०.९७

२.५.३ हात्तीसार आयोजनाअन्तर्गतका कार्यालयहरूको वार्षिक कार्यक्रम बजेट तथा खर्च विवरण

चित्र ६: हात्तीसार आयोजनाअन्तर्गतका कार्यालयहरूको वार्षिक कार्यक्रम बजेट तथा खर्च (रु.हजारमा)

सि.नं.	आयोजनाको नाम	खुद बजेट (रु. हजारमा)			खर्च (रु. हजारमा)			खर्च प्रतिशत			भारित प्रगति प्रतिशत
		चालु	पूजीगत	जम्मा	चालु	पूजीगत	जम्मा	चालु	पूजीगत	जम्मा	
१	हात्तीसार	१८०७३५.०९	३००००	२१०७३५.०९	१६६२८५	२२७७६	१८९०६१	९२	७५.९२	८९.७२	९२.२८

२.६ आ.व. २०७९/८० मा आयोजनागत मुख्य मुख्य उपलब्धिहरु

तालिका ४: आ.व. २०७९।८० मा आयोजनागत रुपमा भएका मुख्य मुख्य उपलब्धिहरु

आयोजनाको नाम	आयोजनाको समष्टिगत प्रगति स्थिति %		हासिल भएका मुख्य मुख्य उपलब्धिहरु	आयोजना कार्यान्वयनमा देखा परेका प्रमुख समस्या र चुनौती
	भौतिक	वित्तीय		
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्ष आयोजना	८७.३५	८०.९७	१२०० हे. घाँसे मैदान निर्माण तथा व्यवस्थापन, १.९ हे. अतिक्रमण व्यवस्थापन, ४५९ कि.मी. वनपथ निर्माण तथा मर्मत सुधार, २५ कि.मि. मेघजालिसहित तारवार निर्माण, १०.५५ कि.मि सोलार फेन्स मर्मत तथा निर्माण, ५ वटा वन्यजन्तु उद्धार केन्द्र निर्माण तथा मर्मत, ६४८ कि.मि. अग्निरेखा निर्माण तथा मर्मत, ५९ वटा पानी पोखरी निर्माण तथा मर्मत गरिएको	भवन निर्माणको लागि विनियोजित बजेट पर्सा चिडियाखाना निर्माणको लागि रोकका भएकोमा सो शीर्षकको बजेट २०८० वैशाखमा फुकुवा भएकोले भवन निर्माणको काम सम्पन्न हुन नसकेको ।
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	८४.०४	८३.७१	राष्ट्रिय वन्यजन्तु स्वस्थ रणनिति तथा कार्ययोजना २०२३ - २०३० तयार गरिएको, वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण आदेश, २०८० स्विकृत तथा कार्यान्वयन, स्तनधारी वन्यजन्तुको रेड लिस्ट अद्यावधिकसम्बन्धी कार्य सम्पन्न भई अन्तिम प्रतिवेदन पेश भएको, वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको राहत वितरण निर्देशिका-२०८० स्विकृत तथा कार्यान्वयन, वन्यजन्तु मैत्री पूर्वाधार निर्माण निर्देशिका कार्यान्वयनसम्बन्धी ७ वटा प्रदेशमा प्रदेशस्तरीय कार्याशाला गोष्ठी आयोजना गरेको,	भानुभक्त प्राणी उद्यानको जग्गा प्राप्त तथा मुआब्जा वितरणको निर्णय नभएकोले डि.पि.आर.को काम हुन नसकेको ।
हातीसार	९२.२८	८९.७२	हातीको ३ वटा सेङघर निर्माण, चितुवा प्रभावित क्षेत्रमा सोलार आउटडोर ल्याम्प जडान, २ वटा खानेपानि मर्मत (पाइप जडान) २ वटा प्रशिक्षालय/गोलघर मर्मत, १ वटा हातीसार भवन निर्माण, हातीको दाना राख्ने स्टोर भवन ४ वटा निर्माण, हातीसारका कर्मचारीलाई हाती व्यवस्थापनसम्बन्धी ८ वटा तालिम सम्पन्न,	नयाँ हाती जन्मदा स्वतः दरबन्दी सिर्जना नहुने हुँदा नयाँ हातीको लागि राशन बन्दोवस्ती तथा हाती व्यवस्थापनमा समस्या भएको छ ।

२.७ आ.व. २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम (माईलस्टोन) को प्रगति विवरण

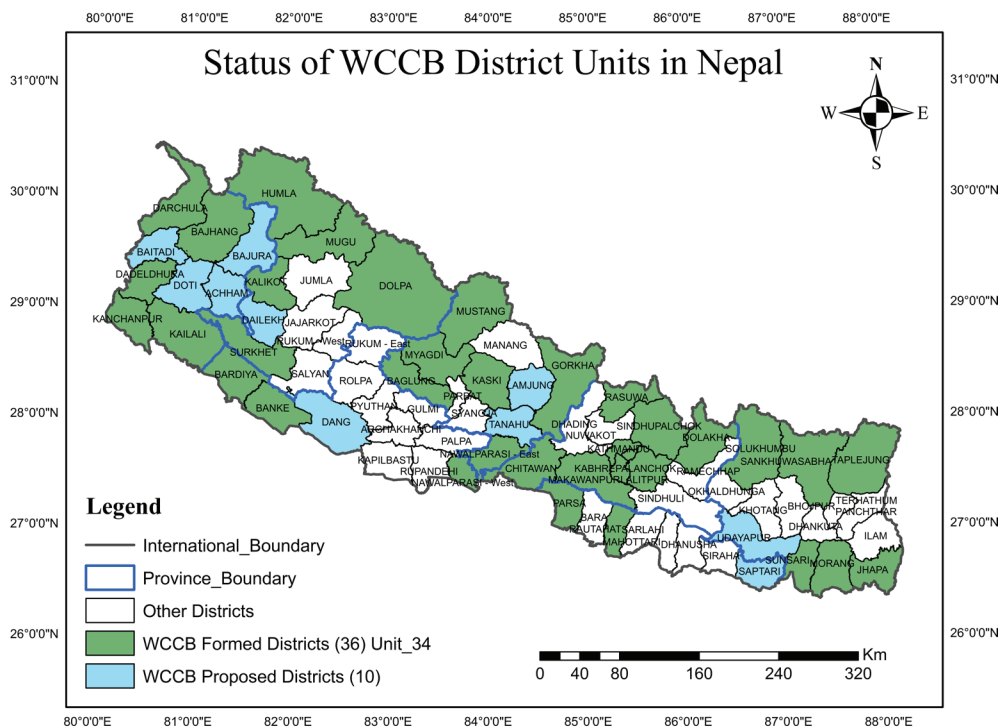
तालिका ५: आ.व. २०७९/८० मा नीति तथा कार्यक्रम (माईलस्टोन) को प्रगति विवरण

नीति तथा कार्यक्रम/बजेट वक्तव्यको	प्रगति/ कार्यान्वयनको अवस्था				कैफियत
बुँदा नं.	भौतिक प्रगतिको अवस्था (इकाई/परिमाण र प्रगति प्रतिशत)	विनियोजित बजेट	खर्च रकम	वित्तीय प्रगति प्रतिशत	
वन्यजन्तुको वासस्थान सुधार (बुँदा नं. ९०)					
घाँसे मैदान निर्माण तथा व्यवस्थापन १४४५ हे.	१२०० हे./ ८३.०४ %	३७४.४६	२२२.६५	५९.५%	पर्सो रा.नि.को लागि यस शीर्षकमा विनियोजित बजेट रकमान्तर
मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरणका लागि मेषजालीसहित तारबार निर्माण २८ कि.मी.	२५ कि.मी./ ८९.२८ %	६०५.९	५२२.७७	८६.२८	
मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरणका लागि सोलार फेन्स निर्माण ११ कि.मी.	१०.५५ कि.मी./ ९६%	११०	१०२.१८	९२.९	
वन्यजन्तु उद्धार केन्द्र निर्माण तथा व्यवस्थापन ५ वटा	१००%	२७०	२२१.७६	८२.१३	
वन्यजन्तु पानीपोखरी निर्माण तथा मर्मत सुधार ५९ वटा (बुँदा नं. ९०)	१००%	६५.५	४५.२८	६९.१३	
वन्यजन्तुको व्यवसायिक पालन, प्रजनन् तथा उपभोगको मापदण्ड (बुँदा नं. ९०)					मापदण्ड तयार गरि वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा पेश
स्तनधारी वन्यजन्तुको रेडलिस्ट अपडेट (बुँदा नं.९०)	१ पटक/१००%	१०	९.९२	९९.२	
हिँउ चितुवा गणना/सर्वेक्षण	कार्य नभएको				बजेट रकमान्तर
भानुभक्त प्राणी उद्यानको गुरुयोजनामा उल्लिखित कार्यहरुको डि.पि.आर. तयारी	कार्य नभएको				बजेट रकमान्तर

२.८ वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई गठन

फिल्डस्टरमा निकुञ्ज/आरक्ष रहेका जिल्लामा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्षको प्रमुख संयोजक र सम्बन्धित डिभिजनल वन कार्यालयका अधिकृत प्रतिनिधि, जिल्ला प्रशासन कार्यालयका अधिकृत प्रतिनिधि, जिल्ला प्रहरी कार्यालयका अधिकृत प्रतिनिधि, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्षको सुरक्षार्थ खटिएको नेपाली सेनाको गण/गुल्मका प्रमुख सदस्य रहेको एक इकाई हुने व्यवस्था छ। राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्ष नरहेको क्षेत्रमा सम्बन्धित डिभिजनल वन अधिकृत इकाई संयोजक रहने व्यवस्था छ। आ.व. २०७९/८० मा थप २ जिल्लामा इकाई गठन भई ३६ जिल्लामा ३४ (काठमाडौँ, भक्तपुर र ललितपुर जिल्लाको एउटा इकाई) वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई गठन भई कार्य सञ्चालन भईरहेको छ। आ.व. २०७९/८० सम्ममा वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई गठन भएका जिल्लाको विवरण अनुसूची ७ मा छ।

चित्र ७: जिल्लास्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई गठन

२.९ विभाग र अन्तर्गत कार्यालयहरुको वार्षिक वेरुजु फछ्यौटको विवरण

यस विभाग तथा मातहतका कार्यालयहरुको आ.व. २०७९/८० सम्ममा रु. ४३,६०,१०,०००।०० वेरुजु रहेकोमा २०७९ असार मसान्तसम्म १६,९०,८२,०००।०० वेरुजु फछ्यौट भएको छ । निकायगत रुपमा वेरुजु फछ्यौट वार्षिक विवरण तालिका ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६: विभाग र अन्तर्गत कार्यालयहरुको वार्षिक वेरुजु फछ्यौटको विवरण (रकम रु.हजारमा)

क्र.सं.	कार्यालय को नाम	२०७८।७९ को कायमी वेरुजु रकम (रु.हजारमा)	२०७८।७९ को फछ्यौट वेरुजु रकम (रु.हजारमा)	२०७८।७९ को बाँकी वेरुजु (रु.हजारमा)	फछ्यौट प्रतिशत (%)
१	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु विभाग	१६७०१०	१६५९१५	१०९५	३८.७८ %
२	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०३००	०	२०३००	
३	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	१२५३३	०	१२५३३	
४	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	४२७५	०	४२७५	
५	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	५३२२५	०	५३२२५	
६	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	६९२६	०	६९२६	
७	लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज	३१०१०	०	३१०१०	
८	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	१२६८४	०	१२६८४	
९	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०७७०	०	२०७७०	
१०	शे फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	१३२२६	०	१३२२६	
११	रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज	११०३	०	११०३	
१२	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	५१०	०	५१०	
१३	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	१०२८	०	१०२८	
१४	कोशीटप्पू वन्यजन्तु आरक्ष	२७६१६	३१६७	२४४४९	
१५	ढोरपाटन सिकार आरक्ष	४६२४८	०	४६२४८	
१६	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	२८६८	०	२८६८	
१७	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	३६०३	०	३६०३	
१८	कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र	२६९०	०	२६९०	
१९	अपिनाम्पा संरक्षण क्षेत्र	६३९१	०	६३९१	
२०	भानुभक्त प्राणी उद्यान	५६४	०	५६४	
२१	राष्ट्रिय प्राणी उद्यान	१४३०	०	१४३०	
	जम्मा	४३६०१०	१६९०८२	२६६९२८	

२.१० विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको वार्षिक राजश्व सङ्कलनको विवरण

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग तथा मातहतका संरक्षित क्षेत्रहरूबाट आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा ७५ करोड ७७ लाख राजश्व सङ्कलन भएको छ। सङ्कलित राजश्वको विवरण प्रस्तुत तालिकामा दिइएको छ।

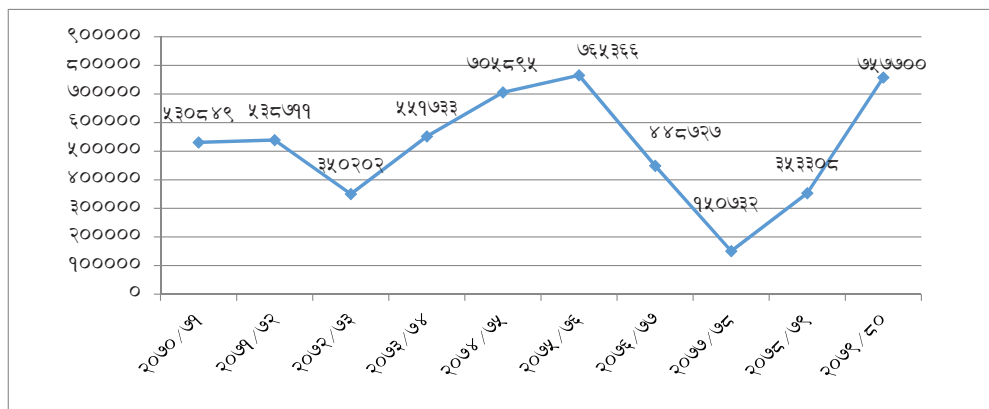
तालिका ७: विभाग र अन्तर्गत कार्यालयहरूले सङ्कलन गरेको राजश्वको विवरण

क्र.सं.	विभाग/कार्यालय	राजस्व शिर्षक (रु. हजारमा)											बौद्धफाँट हुने बाहेक अन्य स्रोतबाट प्राप्त आय	जम्मा
		वन क्षेत्रको रोयल्टी	वन क्षेत्रको अन्य आय	पर्यटन शुल्क	पदयात्रा शुल्क	केलु शुल्क	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	अन्य विक्रीबाट प्राप्त रकम	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	सरकारी सम्पत्तिको विक्रीबाट प्राप्त रकम	न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	सरकारी सम्पत्तिको बहालबाट प्राप्त आय	मू अ कर पर्यटन सेवा सङ्कलन	न्यायिक दस्तुर
१	चितवन रा.नि.	३३३६१	१४२६४	१४१९१	१४१९२	१५१११	१४२२९	१४२३३	१४३१२	१४२१२	१४३११	१४१५१	३३३१५	१४२११
२	पर्सा रा.नि.	२७८२५२.८२	०	०	०	७४५.९८	२१६.३७	०	६६५.३७	०	१४९६.९६	०	०	०
३	बाँके रा.नि.	४८०५५.१७	०	०	०	२७०६.३	१६३	०	०	०	११४९	१३२२.८	०	०
४	बर्दिया रा.नि.	४१३२३.४	०	०	०	२६.३३	३६४.१	०	०	०	३७९९.३	०	०	०
५	शुक्लाफाँटा रा.नि.	६८२८.०२	०	०	०	१७६.७३	७७.६५	०	०	०	२२८०.४३	०	०	०.१३
६	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	४६८७६	५३४	०.००	०.००	२३७	८९	०	०	०	०	२३९	०	६३८८.००
७	लामटाङ रा.नि.	२९३४.१६	०	३७७६२.५९	०	०	७२	०	३.५	०	१८७.०७	६८५.९२	५३०.९७	४२४७७.२१
८	मकालु बरुण रा.नि.	३४३.०५	०	३४९६.९०	०	०	१८	०	०	०	०	९७०.२१	०	४९३८.१६
९	सगमाथा रा.नि.	६०२४६.२	०	७८२०.९४	२९४.८	१२८.७९	०	९२८८.८३	३६७.१६	०	०	०	०	१४८१३६.७६
१०	शे-फोक्सुण्डो रा.नि.	२००२४.३	०	०	०	२०३.३९	१५३.९७	०	३	०	०	०	०	२०३८४.३२
११	राप्ता रा.नि.	१००६.२८	३८५.६७	२२९५.३४	०	१०००	६७	०	७७.६९	०	०	६०	०	४८९१.८८
१२	खप्तड रा.नि.	३२६.७९	०	२८८.४१	०	१४७.९२	१.५	०	९.५	०	९.५	०	०	७७४.१२

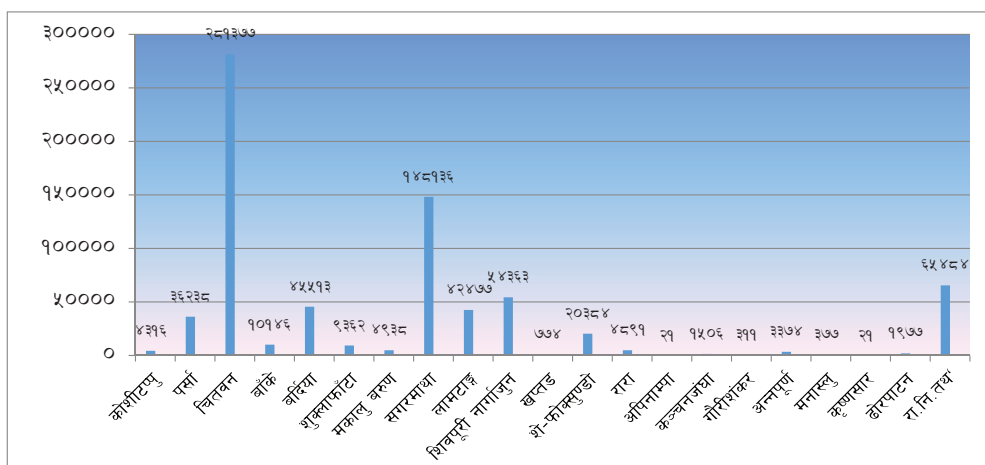
क्र.सं.	विभाग/कार्यालय	राजस्व शिर्षक (रु. हजारमा)													बाँडफाँट हुने बाहेक अन्य स्रोतबाट प्राप्त आय	जम्मा
		वन क्षेत्रको रोपली	वन क्षेत्रको अन्य आय	पर्यटन शुल्क	पदयात्रा शुल्क	केरुजु	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	अन्य विक्रीबाट प्राप्त रकम	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	सरकारी सम्पत्तिको विक्रीबाट प्राप्त रकम	न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	सरकारी सम्पत्तिको बहालबाट प्राप्त आय	मू.अ.कर पर्यटन सेवा संकलन	न्यायिक दस्तुर		
१३	कोशीट्यु व.आ.	३३३३१	१४२६४	१४१९१	१४१९२	१५१११	१४२२९	१४२१३	१४३१२	१४२१२	१४३११	१४१५१	३३३१५	१४२११	११४१९	
१४	ढोरपाटन शि.आ.	२८४८.३७	०	४०५.८४	०	२८९.०७	२७९.५९	०	५०२.९०	०	०	०	०	०	०	४३१६.८९
१५	अपिनाम्मा सं.क्षे.	२१४३८.७	३१.८०	०	३८.९३	५.७१	०.०५	०	०	०	१००	०	०	०	०	२१६१४.६५
१६	कृष्णसार सं.क्षे.	०.५७	०	०	०	०	२१	०	०	०	०	०	०	०	०	२१.५७
१७	कञ्चनजंघा सं.क्षे.	८६.२५	०	१४२०.२०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१५०६.४५
१८	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	३३२१.०४	४८.१६	०	०	०	०.२३	०	०	०	५	०	०	०	०	३३७४.४३
१९	मनास्लु सं.क्षे.	०	०	०	०	०	३७७.८५	०	०	०	०	०	०	०	०	३७७.८५
२०	राष्ट्रिय प्राणी उद्यान	०	०	०	०	९३.७८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	९३.७८
२१	भानुभक्त प्राणी उद्यान	०	०	०	०	१८.३९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१८.३९
२२	रा.नि.तथा व.ज.सं. विभाग	३१८०९.६	१			५०.१५	३३६२३.३५									६५४८४.०९
२३	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	१६८.४७	०	०	०	१२३.६४	०	०	०	०	२०	०	०	०	०	३११.७९
	जम्मा	५५५०६४.६५	१९१५	१२४९१६	३३२.९	६३००.९५	३५६१८.५८	९२७८.८	३४६३.९८	०	१०३०२.८३६	३५७८	५३१	१०.४	६३८८	७७७००.६८

आ.व. २०७०/७१ देखि आ.व. २०७९/८० सम्मको राजश्वको तुलनात्मक विवरण

चित्र ८: राजश्वको तुलनात्मक विवरण (रकम रु. हजारमा)

२.११ संरक्षित क्षेत्रअनुसार राजश्व सङ्कलनको विवरण (रकम रु. हजारमा)

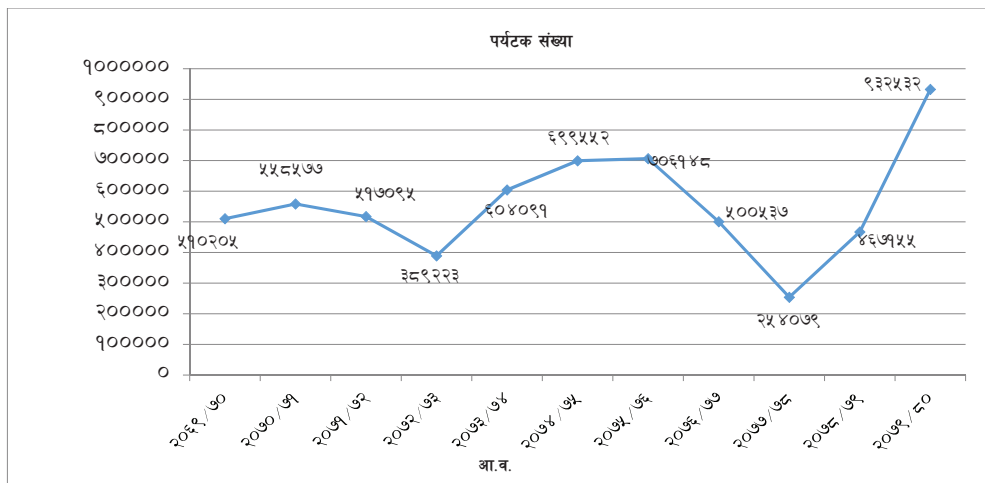

२.१२ संरक्षित क्षेत्रमा पर्यटकको विवरण

संरक्षित क्षेत्रहरू आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको लागि प्रमुख गन्तव्य स्थानको रूपमा रहेका छन्। आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्र भ्रमण गर्ने स्वदेशी एवं विदेशी पर्यटकहरूको संख्या ९ लाख ३२ हजार ५ सय ३२ जना छ। नेपालका संरक्षित क्षेत्रहरूमा आ.व. २०७०/७१ देखि आ.व. २०७९/८० सम्मको पर्यटक आगमनको तुलनात्मक विवरण निम्नानुसार छ। आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्रहरूमा मासिक पर्यटक आगमनको तथ्याङ्क अनुसूची ९ र आ.व.

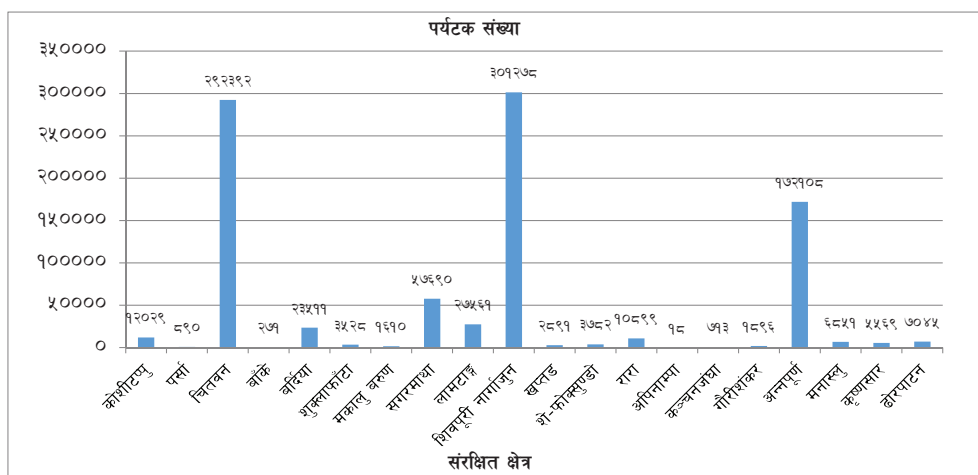
२०६९/७० देखि २०७९/८० सम्मको संरक्षित क्षेत्रहरूमा पर्यटक आगमनको विवरण अनुसूची १० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

चित्र ९: पर्यटक संख्याको तुलनात्मक विवरण

२.१३ संरक्षित क्षेत्र अनुसार भ्रमण गर्ने पर्यटकको विवरण

नेपालका संरक्षित क्षेत्रहरू पर्यटकहरूको लागि प्रमुख गन्तव्य स्थानको रूपमा रहेका छन् । नेपाल आउने पर्यटकको ६० प्रतिशत पर्यटकले संरक्षित क्षेत्रको भ्रमण गर्ने गरेका छन् । शिवपुरी नागार्जुन रा.नि., चितवन रा.नि., सगरमाथा रा.नि., अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रहरू पर्यटकहरूको मुख्य गन्तव्य हुन् । आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्र भ्रमण गर्ने स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकहरूको संख्या ९ लाख ३२ हजार ५ सय ३२ जना छ ।

२.१४ सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सूचनाको हक सम्बन्धी व्यवस्था

यस विभागबाट प्रदान गरिने सार्वजनिक सेवालाई सेवाग्राहीमुखी र प्रभावकारी बनाउन विभागमा नागरिक बडापत्रको व्यवस्था गरिएको छ । यसबाट सेवाग्राहीले छिटो छरितो रूपमा सेवा प्राप्त गर्न सहज भएको छ । यहाँबाट सेवा प्राप्त गर्नका लागि लाग्ने समय, सेवाको परिणाम, गुणस्तर, सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तूर, सेवा प्राप्तिका लागि पेश गर्नुपर्ने कागजात र सेवा प्रवाह गर्ने शाखा तथा गुनासो सुन्ने अधिकारीसमेतको व्यवस्था गरिएको छ । विभागको नागरिक बडापत्र अनुसूची ३४ मा छ ।

नागरिकको सूचना पाउने हकको सम्मान र संरक्षण गर्दै विकासका कार्य एवं गतिविधिहरूलाई बढी पारदर्शी र जवाफदेही बनाउन विभागले सम्पादन गरेका गतिविधिहरू समावेश गरी प्रत्येक ३ महिनामा स्वतः प्रकाशन गर्दै आएको छ । नागरिकहरूलाई विभागको सूचनामा सहज पहुँच पुर्याउनका लागि विभागमा प्रवक्ता र सूचना अधिकारी दुवैको व्यवस्था गरिएको छ भने विभागको गतिविधिहरूको जानकारी विभागको वेबसाइट www.dnpwc.gov.np बाट पनि सहज उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

भाग-३

आ.व. २०७५/८० मा सम्पन्न भएका मुख्य क्रियाकलाप तथा गतिविधिहरू

३.१ दिवस समारोह

३.१.१ विश्व बाघ दिवस

सम्माननीय प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा मिति २०७९/४/४ मा बसेको राष्ट्रिय बाघ संरक्षण समिति, नेपालको आठौँ बैठकले २९ जुलाई, २०२२ मा बाघ संरक्षण सम्बन्धी सरोकारवालाहरूको उपस्थितिमा विशेष समारोहको आयोजना गरी विश्व बाघ दिवस मनाउने निर्णय गरेबमोजिम राष्ट्रिय बाघ दिवस विशेष समारोहकाबीच सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री शेरबहादुर देउवाको समुपस्थितिमा राष्ट्रिय सभागृह, काठमाडौँमा भएको थियो । सो कार्यक्रमको अध्यक्षता माननीय वन तथा वातावरण मन्त्री प्रदीप यादवले गर्नु भएको थियो भने पूर्व प्रधानमन्त्री श्री माधवकुमार नेपाल, प्रतिनिधि सभा कृषि, सहकारी तथा प्राकृतिक स्रोत समितिका सभापति माननीय पूर्णकुमारी सुवेदी, राष्ट्रिय योजना आयोगका माननीय उपाध्यक्ष डा. विश्वनाथ पौडेल, नेपाल सरकारका मुख्य सचिव श्री शंकरदास बैरागीलगायतका विशिष्ट महानुभावहरूको उपस्थिति थियो । सो कार्यक्रममा बाघको गणना प्रक्रिया, तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण र प्रतिवेदन तयारीको प्रक्रिया/पद्धतिसम्बन्धमा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका महानिर्देशक डा. रामचन्द्र कंडेलले प्रस्तुत गर्नु भएको थियो ।

३.१.२ विभाग स्थापना दिवस

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको ४२ औं स्थापना दिवस २०७९ कार्तिक १८ गते विभागको “PROTECTED AREA MANAGEMENT STRATEGY 2022-2030” प्रस्तुती भई सो उपर संस्थापक एवं निवर्तमान महानिर्देशकहरु, वन तथा वातावरण मन्त्रालयका नि.सचिव, महाशाखा प्रमुख, निवर्तमान प्रमुख संरक्षण अधिकृत तथा संरक्षण अधिकृत, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्ष निर्देशनालय, संरक्षणका साझेदार संस्थाका प्रमुखहरुबाट छलफल भई राय प्रतिक्रिया तथा सुझावहरु सङ्कलन गरिएको थियो ।

३.१.३ विश्व सिमसार दिवस

“आजको आवश्यकता सिमसारको पुनर्स्थापना” भन्ने नाराका साथ मिति २०७९/१०/१९ (2nd February, 2022) गते अन्तर्राष्ट्रिय सिमसार दिवस अन्तरक्रिया कार्यक्रम चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको कसरामा मनाईएको थियो । चितवन जिल्लाको भरतपुर महानगरपालिकाका प्रमुखको प्रमुख आतिथ्यतामा मनाईएको उक्त कार्यक्रममा वन तथा वातावरण मन्त्रालयका महाशाखा प्रमुख, वन तथा भू-संरक्षण विभागका महानिर्देशक, नेपाली सेना/राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्ष

निर्देशनालयका निर्देशक, वागमती प्रदेशका उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयका सचिव, पदाधिकारी तथा चितवन रा.नि. मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष, मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिका प्रतिनिधि, डिभिजन वन कार्यालय चितवनका डिभिजनल वन अधिकृत, संरक्षण साभेदार संस्थाका प्रमुख, स्थानीय विद्यार्थी, संचारकर्मी लगायतको उपस्थिति रहेको थियो । सो अवसरमा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको घडियाल प्रजनन केन्द्रमा प्रजनन गरी प्राकृतिक वासस्थानमा छाड्न उपयुक्त भएका गोहीका बच्चाहरुलाई निकुञ्जको राप्ती, नारायणी तथा अन्य नदी प्रणाली (प्राकृतिक वासस्थानमा) मा छाडिएको थियो ।

३.१.५ समुदायमा आधारित चोरी शिकार प्रतिरोध इकाई दिवस

"वन्यजन्तु संरक्षणमा सबैको साझेदारीता, चोरीशिकार नियन्त्रणमा युवाको सहभागिता" भन्ने नाराका साथ समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण अभियान दिवस-२०७९ (CBAPU Day-२०७९) को केन्द्रीय स्तरको कार्यक्रम मिति २०७९/११/१९ गते चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा आयोजना गरियो । वन तथा वातावरण मन्त्रालयका सचिव डा. रेवतीरमण पौडेलको प्रमुख आतिथ्यतामा सञ्चालन भएको सोकार्यक्रममा वन तथा वातावरण मन्त्रालय, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग, वन तथा भू-संरक्षण विभाग, संरक्षण साझेदार संस्थाहरु, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, डिभिजन वन कार्यालयका कर्मचारीहरु, मध्यवर्ती क्षेत्र, समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण अभियानका स्थानीय युवाहरुलगायतको उपस्थिति थियो ।

३.२ तालीम/गोष्ठी/बैठक

३.२.१ वार्षिक प्रगति समीक्षा गोष्ठी

संरक्षित क्षेत्रहरुको आ.ब. २०७८/७९ को वार्षिक प्रगति समीक्षा गोष्ठी मिति २०७९ श्रावण १४ र १५ गते सम्पन्न भएको भयो । गोष्ठीको उद्घाटन प्रमुख अतिथि वन तथा वातावरण मन्त्रालयका माननीय मन्त्री प्रदीप यादवले गर्नुभएको थियो ।

उद्घाटन सत्र पश्चात शुरु भएको दुई दिनको प्राविधिक शत्रहरुमा प्रत्येक संरक्षित क्षेत्र कार्यालयका प्रमुख र संरक्षण साझेदार संस्था राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, डब्लु डब्लु एफ नेपाल र जेड एस एल नेपालका प्रमुखहरु तथा प्रतिनिधिहरुबाट आ-आफ्नो संरक्षित क्षेत्रमा आ.व. २०७८/७९ मा सञ्चालन भएका कार्यक्रमको प्रगति, कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा आईपरेका समस्याहरु र समाधानका लागि अपनाईएका उपायहरु प्रस्तुत गरि सोउपर छलफल भएको थियो । यस गोष्ठीमा वन्यजन्तु मैत्री पूर्वाधार निर्माण निर्देशिका, २०७८, Human Wildlife Conflict Issues Challenges and ways Forward, Tiger Conservation Action Plan २०२२-२०२६, Wildlife Crime Scene Procedure Manual, अर्थ मन्त्रालयबाट जारी गरिएको आ.व. २०७९/८० को खर्च गर्ने मार्गदर्शन लगायत प्रस्तावित संरक्षित क्षेत्रहरुको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण, वेरुजु न्यूनीकरणका उपाय तथा खरिद प्रक्रियाका बारेमा प्रस्तुती र सोउपर व्यापक छलफल भएको थियो ।

३.२.२ संरक्षित क्षेत्र कार्यालयहरुको आ.व. २०८०/८१ को पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठी

संरक्षित क्षेत्र कार्यालयहरुको आ.व. २०८०/८१ को लागि योजना तर्जुमा माघ २६-२७, २०७९ सम्पन्न भयो । योजना तर्जुमा गोष्ठीमा अर्थ मन्त्रालय, वन तथा वातावरण मन्त्रालयका प्रतिनिधिहरु, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका शाखा प्रमुखहरु, संरक्षित क्षेत्र कार्यालयका प्रमुखहरु, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्ष निर्देशनालय, संरक्षणका साझेदार संस्थाका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरु, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग र संरक्षित क्षेत्र कार्यालयका कर्मचारीहरु समेतको उपस्थिति थियो । प्राविधिक सत्रमा २० वटा संरक्षित क्षेत्र कार्यालयहरु, २ वटा प्राणी उद्यानहरु र ३ वटा संरक्षणका साझेदार संस्थाहरुले आ-आफ्नो कार्यालयको आगामी आ.व.को प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्नु भई सोउपर छलफल हुनुका साथै महानिर्देशक तथा उपमहानिर्देशकले आवश्यक निर्देशन दिनु भएको थियो ।

३.३ ३९ औं वार्डेन सेमिनार तथा २१ औं मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरुको भेला

नेपालका संरक्षित क्षेत्र कार्यालयहरुका प्रमुखहरु, संरक्षित क्षेत्र संरक्षणका लागि खटिएका नेपाली सेनाका प्रमुखहरु र मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरुको राष्ट्रिय स्तरको संयुक्त सम्मेलन “वार्डेन सेमिनार तथा मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरुको भेला-२०७९” “वन्यजन्तु संरक्षणमा सहकार्य” भन्ने नाराका साथ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको आयोजनामा २०७९, चैत्र १९ देखि २१ गतेसम्म सञ्चालन भएको थियो ।

सो कार्यक्रममा वन तथा वातावरण मन्त्रालयका सचिव डा. रेवती रमण पौडेल, वन तथा वातावरण मन्त्रालयका महाशाखा प्रमुखहरु र मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागीय प्रमुखहरु, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्ष निर्देशनालयका प्रमुख, संरक्षित क्षेत्र कार्यालयहरुका प्रमुखहरु, संरक्षित क्षेत्र संरक्षणमा खटिएका नेपाली सेनाका प्रमुखहरु, मध्यवर्ती क्षेत्र

व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरु, पूर्व महानिर्देशकहरु, पूर्व प्रमुख संरक्षण अधिकृतहरु, संरक्षण साभेदार संस्थाका प्रमुखहरु, संरक्षित क्षेत्रका स्थानीय तहका प्रमुख र अन्य विभिन्न संघ, संस्थाका कर्मचारीहरुको उपस्थिति थियो । ३९ औं वार्डेन सेमिनार तथा २१ औं मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरुको भेला-२०७९ को सङ्कल्प अनुसुची १० मा छ ।

३.४ राष्ट्रिय बाघ संरक्षण समितिको बैठक

सम्माननीय प्रधानमन्त्री शेर बहादुर देउवाको अध्यक्षतामा मिति २०७९ श्रावण ४ गते प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा राष्ट्रिय बाघ संरक्षण समितिको बैठक आयोजना गरियो । सो बैठकमा राष्ट्रिय बाघ संरक्षण समिति, नेपालको प्रगति प्रस्तुतीकरण गरी राष्ट्रिय बाघ सर्वेक्षण-२०२२ को नतिजा सार्वजनिक गर्ने, प्रधानमन्त्री बाघ संरक्षण तथा जीविकोपार्जन कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आन्तरिक स्रोत तथा वैदेशिक सहयोग समेत परिचालन गरी वार्षिक थप १ (एक) अर्ब बजेट व्यवस्थापनको

लागि अर्थ मन्त्रालयलाई आग्रह गर्ने, हाल निर्माणाधीन राष्ट्रिय प्राणी उद्यानका निर्माण कार्यहरूलाई प्राथमिकतामा राखी अन्य प्रदेशहरूमा उपयुक्त क्षेत्र पहिचान गरी प्रदेशस्तरीय प्राणी उद्यान निर्माण कार्य अगाडि बढाउने, वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रणसम्बन्धी संरचना संशोधन, बाघको वासस्थान व्यवस्थापनलगायतका निर्णयहरू भएका थिए ।

३.५ केन्द्रीयस्तरको वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको बैठक

केन्द्रीयस्तरको वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई (WCCB Center) को बैठक राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका महानिर्देशक डा. महेश्वर ढकालको अध्यक्षतामा मिति २०७९/८/२९ गते काठमाडौँमा आयोजना गरियो । सो बैठकमा संरक्षणमा खटिने कर्मचारीहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, संरक्षित क्षेत्रबाहिर हात्तीको Retaliatory Killing घटाउन आवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने, अपराध नियन्त्रणसम्बन्धी तालीमहरू WCCB सँगको समन्वयमा सञ्चालन गर्ने, WCDMIS कार्यान्वयनमा ल्याउने, माग भए अनुसार जिल्लास्तरीय WCCB इकाईहरू गठन गर्ने, वन्यजन्तु अपराध प्रतिरोधात्मक कार्यक्रमहरू संचालन गर्न जिल्लास्तरीय इकाईहरूलाई निर्देशन दिनेलगायतका विषयहरूमा निर्णय भई कार्यान्वयन भइरहेको छ ।

३.६ वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको क्षेत्रीय कार्यशाला गोष्ठी

जिल्लास्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईहरूको क्षेत्रीयस्तरको कार्यशाला गोष्ठी २०७९ फाल्गुन २०-२१ गते चितवनको सौराहामा आयोजना गरियो । कार्यक्रममा यस विभागका महानिर्देशक डा. महेश्वर ढकाल, वन तथा भू-संरक्षण विभागका कर्मचारीहरू, वागमती, मधेश प्रदेश र गण्डकी प्रदेशका WCCB गठन भएका जिल्लाहरूका कानून कार्यान्वयन गर्ने निकायहरूका अधिकारीहरूलगायतको सहभागिता थियो । उक्त कार्यक्रममा वन्यजन्तुको चोरी शिकार र अवैध व्यापार नियन्त्रण, वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रणमा सहकार्य अभिवृद्धि, वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण योजनालगायतका विषयमा प्रस्तुतीकरण एवं अन्तरक्रिया/छलफल गरियो ।

३.७ वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको तेश्रो राष्ट्रिय कार्यशाला गोष्ठी

जिल्लास्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईहरूको तेश्रो राष्ट्रिय कार्यशाला गोष्ठी २०८० जेष्ठ २८-३० गते बर्दियाको ठाकुरद्वारामा आयोजना गरियो । कार्यशालाका प्रमुख अतिथिमा वन तथा वातावरण मन्त्री डा. वीरेन्द्रप्रसाद महतो, विशिष्ट अतिथि वन तथा वातावरण मन्त्रालयका सचिव डा. रेवतीरमण पौडेल, विभागका महानिर्देशक डा. महेश्वर ढकाल, प्रदेश सचिव, WCCB गठन भएका जिल्लाका कानून कार्यान्वयन गर्ने निकायहरूबाट (वन, निकुञ्ज/आरक्ष/संरक्षण क्षेत्र, सरकारी वकील, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल) १०० जना बढीको उपस्थिति थियो । सो कार्यक्रममा वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रणसम्बन्धी विभिन्न विषयमा कार्यपत्रहरू प्रस्तुत गरि छलफल/अन्तरक्रिया गरिएको थियो ।

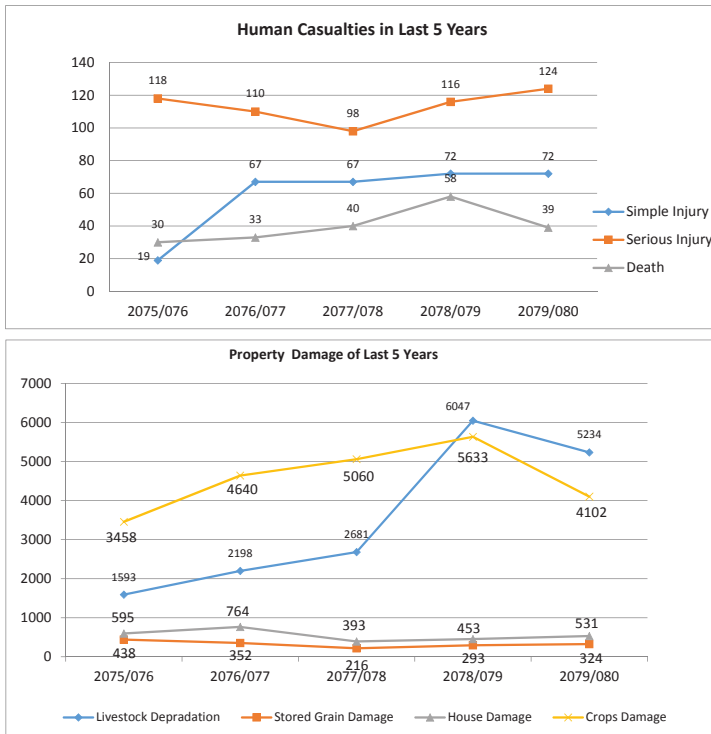

भाग-४

मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन

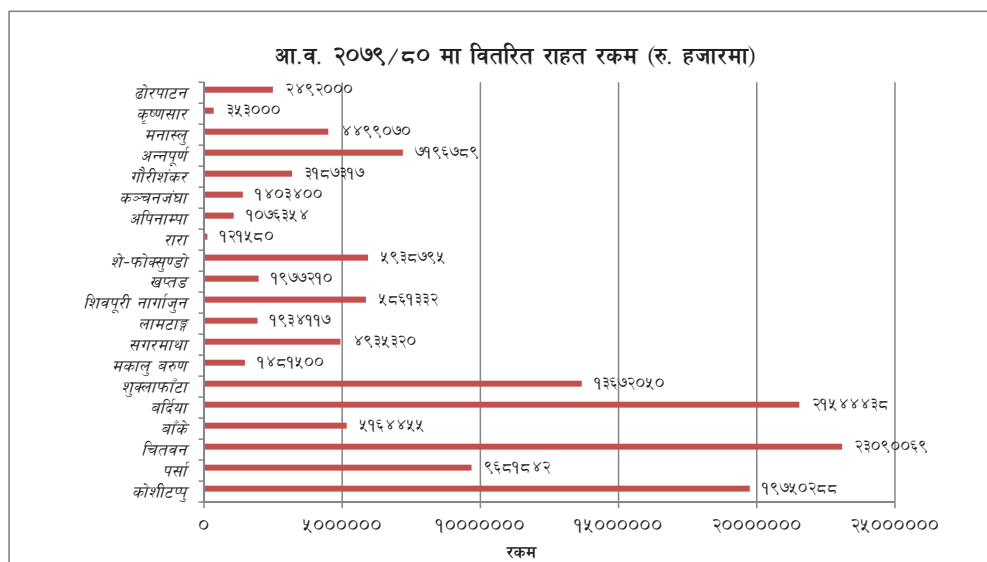
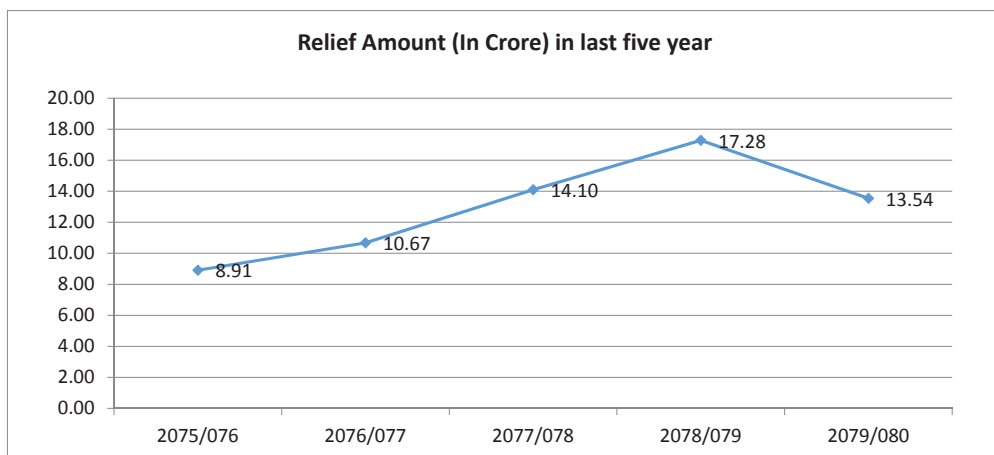
४.१ वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको विवरण

संरक्षित क्षेत्रवरपर बढ्दो जनघनत्व एवं अव्यवस्थित भू-उपयोगका कारण वन्यजन्तुको वासस्थानमा भएको क्षयीकरण एवं संकुचनले गर्दा वन्यजन्तु आफ्नो वासस्थान छाडी गाउँ बस्तीमा पर्ने गरेको छ । यसबाट संरक्षित क्षेत्रभित्र तथा यसको वरिपरि बसोबास गर्ने समुदायहरुको वन्यजन्तुबाट मानवीय तथा आर्थिक क्षति हुँदै आएको छ । हात्ती, बाघ, गैंडा, हिउँ चितुवा, हिमाली कालो भालु, काठे भालु, बाँदरलगायतका वन्यजन्तुको आक्रमणबाट मानवीय क्षति (मृत्यु तथा घाइते) बालीनाली, घर, गोठको क्षति हुने गरेको छ । यो अवस्थामा मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व एक टड्कारो समस्याको रूपमा रहेको छ । आ.व. २०७९/०८० मा नेपालभर वन्यजन्तुबाट मृत्यु हुने मानिसको संख्या ३९, सामान्य घाइते संख्या ७२ र सख्त घाइते हुनेको संख्या १२४, घर/गोठको क्षति ५३१ छ । यसरी वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको कुल १०४२६ वटा घटना दर्ता भएको छ । वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको विवरण अनुसूची ११ मा छ ।

मानव वन्यजन्तु द्वन्द्वलाई न्यूनीकरण गर्न वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको राहत वितरण निर्देशिका, २०८० बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ। यस आ.व.मा वन्यजन्तुबाट भएको क्षति वापत कूल रु. १३ करोड ५३ लाख ६० हजार ९ सय २६ राहत रकम वितरण गरिएको छ। संरक्षित क्षेत्रहरुले उपलब्ध गराएको राहत रकमको विवरण तल चार्टमा दिईएको छ। यस सम्बन्धी विवरण अनुसूची १२ मा छ।

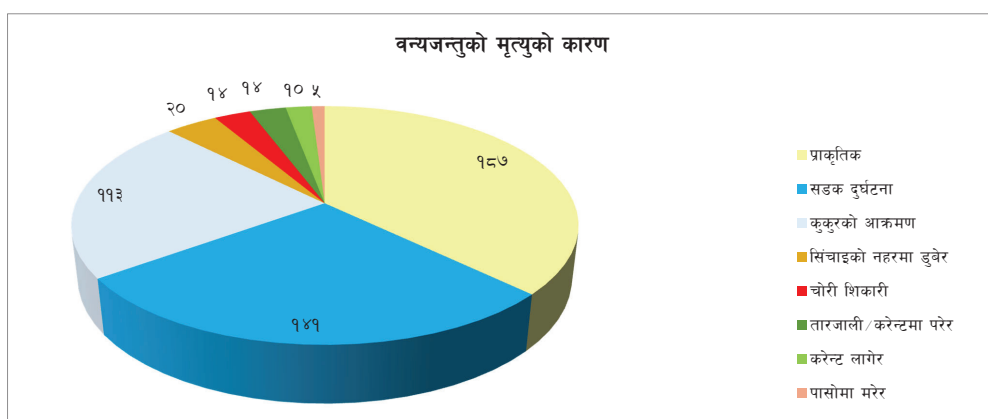
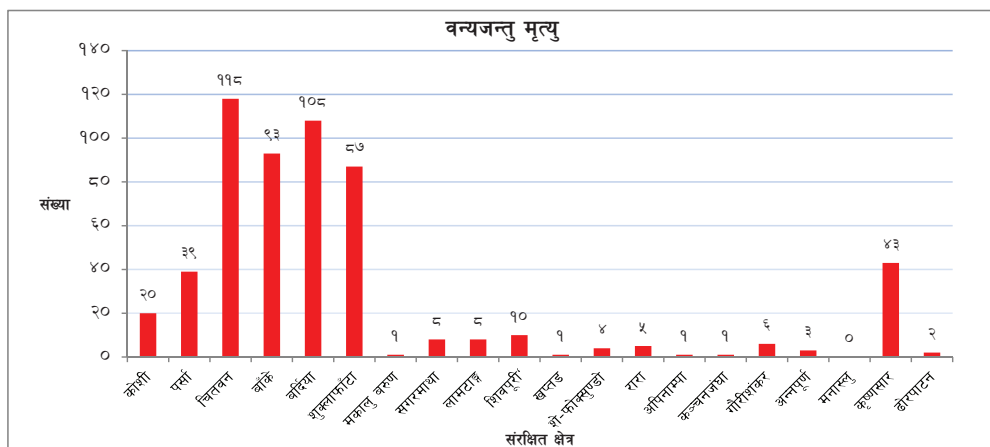
चित्र १० : वन्यजन्तुबाट भएको क्षति बापत राहत रकम

४.३ संरक्षित क्षेत्रमा मृत्यु भएका वन्यजन्तुको विवरण

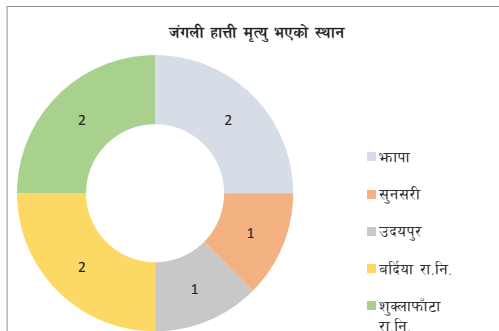
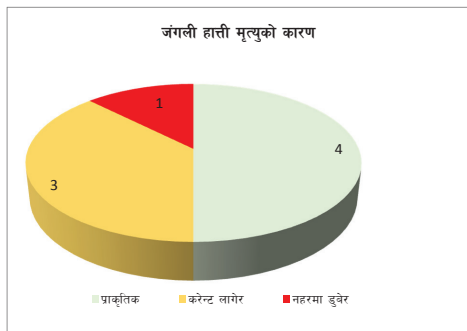
आ.व.२०७९/८० मा २० वटा संरक्षित क्षेत्रहरूमा जम्मा ५५८ वटा वन्यजन्तुको मृत्यु भएको थियो। तराईका संरक्षित क्षेत्रहरूमा मृत्यु हुने वन्यजन्तुको संख्या बढ्दो छ भने पहाड तथा हिमाली क्षेत्रमा यो संख्या तुलनात्मक रूपले कम देखिन्छ। सबैभन्दा बढी वन्यजन्तुको मृत्यु चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा र सबैभन्दा कम मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज एवं खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्जमा भएको थियो। मृत्युका कारणहरूमध्ये प्राकृतिक, सडक दुर्घटना, चोरी शिकारी, नहरमा डुबेर, तारजालीमा परेर, कुरुरको आक्रमण हुन्। संरक्षित क्षेत्रहरूमा मृत्यु भएका वन्यजन्तुको विवरण तल दिइएको छ। वन्यजन्तु मृत्युको विवरण अनुसूची १३ मा छ।

चित्र ११ : संरक्षित क्षेत्रमा मृत्यु भएका वन्यजन्तुको विवरण

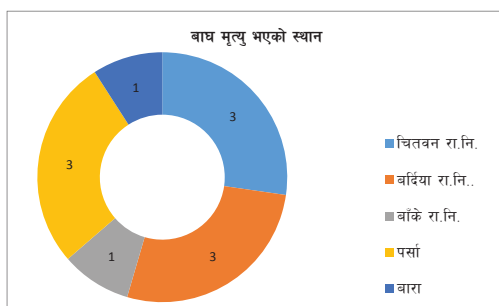
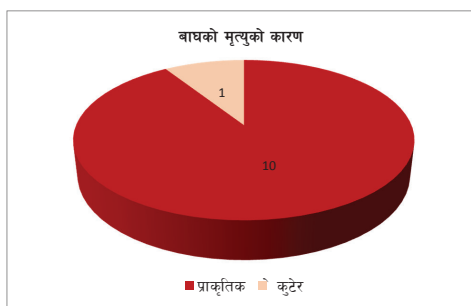

आ.व. २०७९/८० मा मृत्यु भएका वन्यजन्तुमध्ये चित्तल १४९ वटा, कृष्णसार ४३ वटा, बाँदर २७ वटा, गैंडा २६ वटा, रतुवा १३ वटा छन्। मृत्यु भएका वन्यजन्तुको कारण सहितको विवरण अनुसूची १३ मा छ।

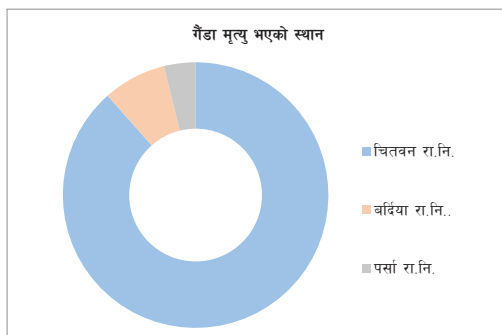
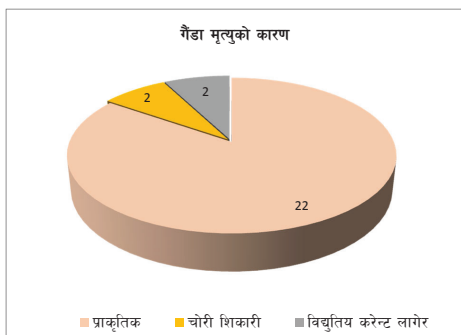
०७९।८० मा मृत्यु भएका जंगली हात्ती

०७९।८० मा मृत्यु भएका बाघ

आ.व.०७९।८० मा मृत्यु भएको गैंडा

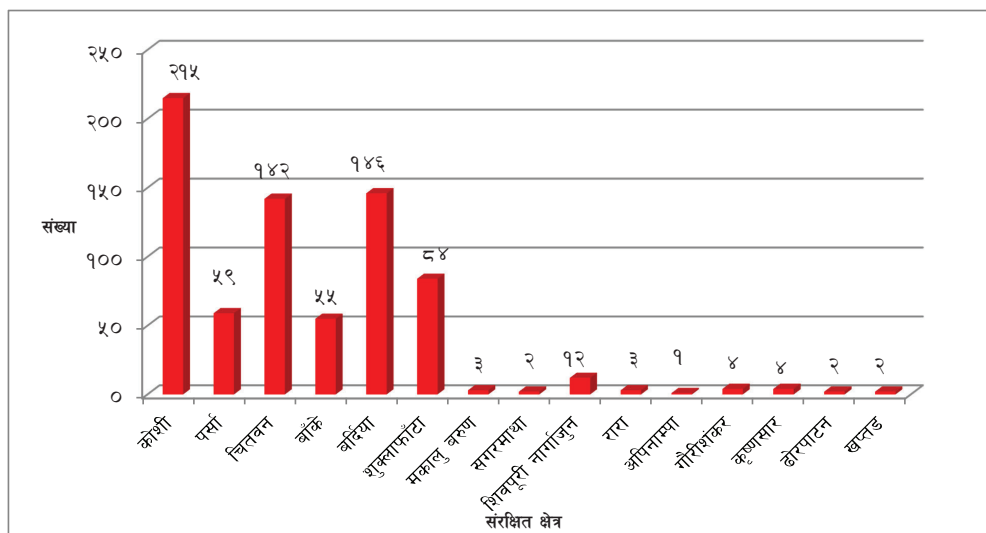

४.४ उद्धार गरिएका वन्यजन्तुको विवरण

आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्रमा विविध कारणले वन्यजन्तु घाइते, टुहुरा र समस्याग्रस्त भएका थिए । संरक्षित क्षेत्रभन्दा बाहिरसमेत घाइते, टुहुरा र समस्याग्रस्त अवस्थामा फेला परेका वन्यजन्तुको संरक्षित क्षेत्र कार्यालयबाट उद्धार तथा उपचार गरी उपयुक्त वासस्थानमा पुनर्स्थापना गरिएको थियो ।

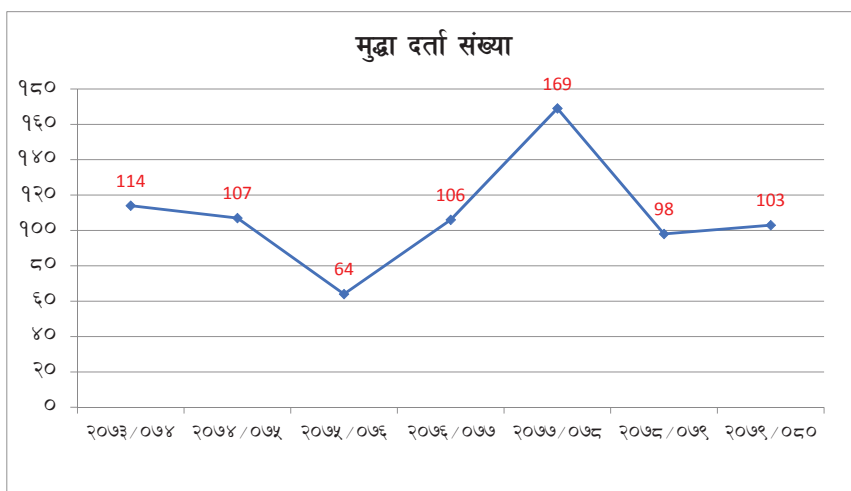
आ.व. २०७९/८० मा कोशीटप्पु वन्यजन्तु आरक्षबाट सबैभन्दा बढी २१५ वटा वन्यजन्तुको उद्धार गरिएको थियो । त्यसैगरी बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जबाट १४६, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जबाट १४२, पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जबाट ५९ र बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जबाट ५५ वटा अन्य संरक्षित क्षेत्रबाट जम्मा ७३४ वटा वन्यजन्तुको उद्धार गरिएको थियो । संरक्षित क्षेत्र कार्यालयहरुबाट उद्धार गरिएका वन्यजन्तुको विवरण तल दिइएको छ । यस आ.व मा अजिङ्गर ३२२ वटा, चित्तल ८६ वटा, मगर गोहि १५ वटा, अन्य सर्प प्रजाति ६६ वटा, लगुना ११ वटा, निलगाई १६ वटा, बाँदर ८, गैंडा ६ गरी जम्मा ७३४ वटा वन्यजन्तुको उद्धार गरिएको थियो । उद्धार गरिएको वन्यजन्तुको विवरण अनुसूची १४ मा छ ।

चित्र १२ : उद्धार गरिएका वन्यजन्तुको विवरण

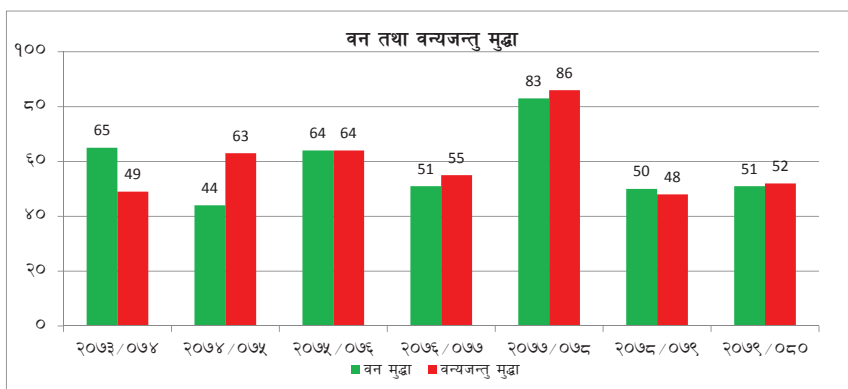

४.५ मुद्दा र पक्राउ परेका मानिसको विवरण

राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष, शिकार आरक्ष, संरक्षण क्षेत्र तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ र सोअन्तरगतका नियमावली विपरीत कार्य गर्नेलाई अनुसन्धान तथा तहकिकात गरि मुद्दा हेर्ने अदालत वा तोकिएको अधिकारीसमक्ष पेश गरिन्छ। आ.व. २०७९/८० मा राष्ट्रिय निकुञ्ज/आरक्ष/संरक्षण क्षेत्र कार्यालयमा वनसम्बन्धी अपराध ५१ वटा र वन्यजन्तुसम्बन्धी अपराध ५२ वटा गरी जम्मा १०३ वटा मुद्दाहरु दर्ता भएका छन्। आ.व. २०७९/८० मा वन र वन्यजन्तु अपराध सम्बन्धी दर्ता भएका मुद्दाको विवरण अनुसूची १५ मा छ।

वन तथा वन्यजन्तुसम्बन्धी कसूरमा यस आ.व. मा ३०० जना मानिस पक्राउमा परेका थिए। तीमध्ये वन अपराधमा १४९ जना र वन्यजन्तु अपराधमा १५१ जना संलग्न थिए। यससम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची १६ मा छ।

भाग-५

अन्य विवरणहरू

५.१ संरक्षित क्षेत्रमा साहसिक पर्यटकीय गतिविधि तथा चलचित्र, वित्तचित्र छाँयाङ्कनको विवरण

नेपालका संरक्षित क्षेत्रभित्र चलचित्र, डकुमेन्ट्री/वृत्तचित्र छाँयाङ्कन गर्न चाहने व्यक्ति वा संस्थाले प्रचलित ऐन, नियममा निर्दिष्ट प्रक्रियाहरू पुरा गरेपछि लाग्ने दस्तूर बुझाउनु पर्नेछ। आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्रभित्र ४५ नेपाली, ४ सार्क मुलुक र ४१ विदेशी गरी जम्मा ९७ व्यक्ति/संस्थाले साहसिक पर्यटकीय गतिविधि तथा चलचित्र/वृत्तचित्र छाँयाङ्कन अनुमति लिएका थिए। यस आ.व.मा संरक्षित क्षेत्रभित्र साहसिक पर्यटकिय गतिविधि तथा चलचित्र, वृत्तचित्र छाँयाङ्कन अनुमति प्राप्त गर्ने व्यक्ति, संस्थाको विवरण अनुसूची १७ मा छ।

५.२ वन्यजन्तु शिकार अनुमतिसम्बन्धी विवरण

नेपाल सरकारले वन्यजन्तुको दिगो संरक्षण र व्यवस्थापन गरी शिकारलाई व्यवस्थित गर्न वि.सं. २०४४ मा ढोरपाटन शिकार आरक्षको घोषणा गरेको थियो। यो शिकार आरक्ष नेपालको एक मात्र शिकार गर्न पाइने संरक्षित क्षेत्र हो। यो आरक्षले रुकुम पूर्व, बागलुङ्ग र म्याग्दी जिल्लाको आंशिक भागलाई समेटेको छ। यसको क्षेत्रफल १,३२५ वर्ग कि.मी. छ। शिकार व्यवस्थापनको प्रयोजनको लागि आरक्षलाई सुनदह, सेङ, दोगाडी, बासेँ, फागुने, सुर्तिबाङ्ग र धुस्तुङ्ग गरी जम्मा ७ वटा ब्लकहरूमा विभाजन गरिएको छ। राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागबाट शिकारको लागि लिखित अनुमति लिएर दुई सिजनमा सातवटा ब्लकमा नाउर, भारल, बँदेल र रतुवा आदिको शिकार गर्न पाइन्छ। यो आरक्ष पेशेवर विदेशी शिकारीहरूका लागि Trophy Hunting गर्न एक प्रमुख गन्तव्यको रूपमा परिचित छ। आ.व. २०७९/८० मा १९ वटा नाउर र ११ वटा भारलको शिकार अनुमति प्रदान गरिएको थियो। यससम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची १८ मा छ।

५.३ संरक्षित क्षेत्रमा भौतिक पूर्वाधार निर्माणका लागि वातावरणीय अध्ययन सहमति विवरण

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ तथा सम्बन्धित संरक्षित क्षेत्र नियमावली, वातावरण संरक्षण सम्बन्धी प्रचलित कानून तथा संरक्षित क्षेत्रभित्र भौतिक पूर्वाधार (निर्माण तथा सञ्चालन) सम्बन्धी कार्यनीति, २०६५ को परिधिभित्र रही विभागबाट आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्रभित्र भौतिक पूर्वाधार लगायत (जलविद्युत, विद्युत प्रसारण लाईन, सडक, सिचाई) निर्माणको लागि दिइएको वातावरणीय अध्ययन सहमतिसम्बन्धी विवरण अनुसूची २० मा छ।

५.४ संरक्षित क्षेत्रमा भएका अध्ययन अनुसन्धानको विवरण

संरक्षित क्षेत्र अनुसन्धान कार्यविधि, २०६९ को परिधि भित्र रही विभागबाट आ.व. २०७९/८० मा राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय विभिन्न विश्वविद्यालयहरुमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरु, संघ संस्था र अन्य अनुसन्धानकर्ताहरुलाई २८४ वटा अध्ययन अनुसन्धान अनुमति दिइएको छ । यससम्बन्धी विवरण अनुसूची २१ मा छ ।

कार्यक्रमका स्थलगत केही फोटोहरु

घाँसे मैदान व्यवस्थापन बर्दिया रा.नि.

घाँसे मैदान व्यवस्थापन चितवन रा.नि.

पोष्ट भवन, ढोरपाटन शिकार आरक्ष

रेन्जर आवास भवन, पर्सा रा.नि.

बाघको उद्धार केन्द्र (खोर), बर्दिया रा.नि.

समस्याग्रस्त बाघ नियन्त्रण, पर्सा रा.नि.

पर्यटक पदमार्ग, सगरमाथा रा.नि.

काठे पूल निर्माण, खप्तड रा.नि.

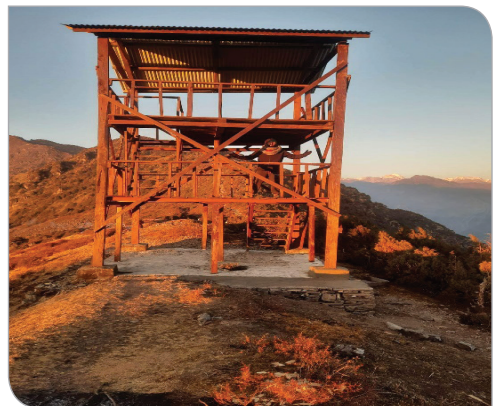
गेविन वाल निर्माण, शिवपुरी रा.नि.

वनपथ निर्माण (ग्राभेलिङ), चितवन रा.नि.

गेमस्काउटलाई पुनर्ताजगी तालिम, मकालुबरुण रा.नि.

मचान मर्मत, लाङटाङ रा.नि.

मेषजाली सहित तरबार निर्माण, चितवन रा.नि.

पानि पोखरी निर्माण, बाँके रा.नि.

सूचना बोर्ड निर्माण, लाङटाङ रा.नि.

आखेटोपहार तथा जडीबूटी पहिचानसम्बन्धी तालीम, सगरमाथा रा.नि.

कर्णाली नदीको भंगालो डाईभर्सन, बर्दिया रा.नि.

गोलघर प्रतिशालय निर्माण, बर्दिया रा.नि.

सोलार आउटडोर बत्ती जडान, कृष्णसार स.क्षे.

कृष्णसारको लागि उच्चथलो (माउण्ट) निर्माण, कृष्णसार स.क्षे.

कल्भर्ट निर्माण, कोशीटप्पु व. आ.

मोटर ग्यारेज निर्माण, कोशीटप्पु व. आ.

वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण व्यूरो बैठक/गोष्ठी, पर्सा रा.नि.

डडेलेो व्यवस्थापन तालीम, सगरमाथा रा.नि.

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग आयोजना

आर.सी.सी. सहितको मेषजाली निर्माण, चितवन रा.नि.

पानि पोखरी निर्माण, भानुभक्त प्राणी उद्यान

सुरक्षित बाघाको खोर, बर्दिया रा.नि.

मचान निर्माण, बर्दिया रा.नि.

मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन, मकालुबरुण रा.नि.

डडेलो सचेतना कार्यक्रम, भानुभक्त प्राणी उद्यान

हात्तीसार आयोजना

हात्तीको दाना राख्ने स्टोर, बर्दिया रा.नि.

हात्तीको दाना राख्ने स्टोर, चितवन रा.नि.

हात्तीको शेड घर, चितवन रा.नि.

हात्तीसार भवन, बाँके रा.नि.

हात्ती व्यवस्थापन तालीम, चितवन रा.नि.

हात्ती व्यवस्थापन तालीम, कोशीटप्पू व.आ.

भाग-५ अनुसूचीहरू

अनुसूची १ : संरक्षित क्षेत्रको विवरण

क्र.सं.	संरक्षित क्षेत्र	मुख्य क्षेत्र		मध्यवर्ती क्षेत्र		जम्मा क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	विवरण सम्पदा सूचीमा सूचीकृत वर्ष (सन)	कैफियत
		घोषित वर्ष (सन)	क्षेत्रफल(वर्ग कि.मि.)	घोषित वर्ष (सन)	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)			
१	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	१९७३	९५२.६३	१९९६	७२९.३७	१६८२	१९८४	मुख्य (कोर) क्षेत्रमा सूचीकृत
२	लाम्ताङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	१९७६	१७१०	१९९८	४२०	२१३०		
३	सागरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	१९७६	११४८	२००२	२७५	१४२३	१९७९	मुख्य (कोर) क्षेत्रमा सूचीकृत
४	राप्ती राष्ट्रिय निकुञ्ज	१९७६	१०६	२००६	१९८	३०४		
५	वर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	१९७६	९६८	१९९६	५०७	१४७५		
६	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	१९८४	३४५५	१९९८	१३४९	४९०४		
७	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	१९८४	२२५	२००६	२१६	४४१		
८	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज	१९९१	१५००	१९९९	८३०	२३३०		
९	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	२००२	१५९	२०१६	११८.६१	२७७.६१		
१०	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०१०	५५०	२०१०	३४३	८९३		
११	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०१७	३०५	२०१७	२४३.५	५४८.५		
१२	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०१७	६२७.३९	२०१७	२८५.३	९१२.६९		
१३	कोशीटप्पू वन्यजन्तु आरक्ष	१९७६	१७५	२००४	१७३	३४८		
१४	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	१९८७	१३२५			१३२५		
१५	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	१९९२	७६२९			७६२९		
१६	कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र	१९९७	२०३५			२०३५		
१७	मनास्लु संरक्षण क्षेत्र	१९९८	१६६३			१६६३		
१८	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	२००९	१६.९५			१६.९५		
१९	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	२०१०	२१७९			२१७९		
२०	अपिनाम्मा संरक्षण क्षेत्र	२०१०	१९०३			१९०३		
जम्मा								
२१	राष्ट्रिय प्राणी उद्यान	२०१५	२.४५			३४१९.७५		
२२	मानुभक्त प्राणी उद्यान	२०१७	४.२५					

अनुसूची २ : रामसार साईटमा सूचीकृत नेपालका सिमसार क्षेत्रहरु

क्र.सं.	नाम	क्षेत्रफल (हे)	सूचीकृत मिति (सन्)	सूचीकृत मिति (सन्)	जिम्मेवार स्थानीय व्यवस्थापन निकाय
१	कोशीटप्पू	१७५००	१२/१७/१९८७	१९८७/१२/१७	कोशीटप्पू वन्यजन्तु आरक्ष
२	बीस हजार तथा आसपासका तालहरु	३२००	८/१३/२००३	२००३/०८/१३	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज
३	घोडाघोडी ताल क्षेत्र	२५६३	८/१३/२००३	२००३/०८/१३	डिभिजन वन कार्यालय, कैलाली
४	जगदीशपुर जलाशय	२२५	८/१३/२००३		डिभिजन वन कार्यालय, कपिलवस्तु
५	रारा ताल	१५८३	९/२३/२००७	२००७/०९/२३	रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज
६	फोक्सुण्डो ताल	४९४	९/२३/२००७	२००७/०९/२३	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज
७	गोसाइकुण्ड तथा आसपासका तालहरु	१०३०	९/२३/२००७	२००७/०९/२३	लामटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज
८	गोक्यो तथा आसपासका तालहरु	७७७०	९/२३/२००७	२००७/०९/२३	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज
९	माई पोखरी	९०	१०/२८/२००८	२००८/१०/२८	डिभिजन वन कार्यालय, इलाम
१०	पोखरा उपत्यकाका तालहरु	२६१०६	२/२/२०१६	२०१६/०२/०२	डिभिजन वन कार्यालय कास्की र पोखरा महानगरपालिका
	जम्मा क्षेत्रफल	६०५६१			

अनुसूची ३ : जैविक विविधता तथा वातावरण संरक्षणसम्बन्धी नेपाल पक्षधर रहेका अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि र सम्झौताहरूको सूची

क्र.सं.	सन्धि र महासन्धि	सदस्य भएको वर्ष	सन्धि/सम्झौताको उद्देश्य
१	CITES (Convention on International Trade In Endangered Species of Wild Fauna and Flora)	1975	राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा दुर्लभ वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको चोरी शिकार तथा अवैध व्यापार नियन्त्रण गर्ने ।
२	IUCN (International Union for Conservation of Nature)	1975	दुर्लभ तथा सङ्कटापन्न प्रजातिको अस्तित्व र अवस्था आँकलन गरी सोहीअनुसार संरक्षणका कार्यक्रम बनाई लागू गर्ने ।
३	UNESCO/WHs (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization/World Heritage Site)	1978	महत्वपूर्ण एवं विशेष प्रकृतिका क्षेत्रहरूलाई विश्व सम्पदा सूचीमा समावेश गरी ती क्षेत्रहरू Universal Outstanding Value को (UOV) संरक्षण र व्यवस्थापन गर्ने । सन् १९७९ मा सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज र सन् १९८४ मा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज विश्व सम्पदा सूचीमा सूचीकृत भएका छन् ।
४	Ramsar Convention	1987	विभिन्न महत्वका सिमसार क्षेत्रहरूको संरक्षण, व्यवस्थापन तथा बुद्धिमतपूर्ण उपयोग कार्यमा टेवा पुर्याउने ।
५	CBD (Convention on Biological Diversity)	1992	जैविक विविधताको संरक्षण, यसका अवयवहरूको दिगो उपयोग तथा यसबाट प्राप्त हुने लाभहरूको समन्यायिक बाँडफाँट गर्ने ।
६	GTF (Global Tiger Forum)	1994	दुर्लभ वन्यजन्तु पाटे बाघको संरक्षण, संरक्षणमुखी कार्यक्रमहरूबाट स्थानीयवासीको जीवनस्तरमा सुधार गर्ने ।
७	APAP (Asia Protected Areas Partnership)	2014	एसिया क्षेत्रमा भएका संरक्षित क्षेत्रहरूसँग समन्वय, Best Practices बारेमा अनुभव आदान प्रदान गर्ने ।
८	SAWEN (South Asia Wildlife Enforcement Network)	2016	दक्षिण एसियाका आठ वटा देशमा हुने वन्यजन्तुको अपराध नियन्त्रण गर्नमा समन्वय र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।

अनुसूची ४: वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी सांगठनिक संरचना

राष्ट्रिय बाघ संरक्षण समिति, नेपालको साङ्गठनिक संरचना

क्र.सं.	पदाधिकारी	पद
१	प्रधानमन्त्री	अध्यक्ष
२	मन्त्री, गृह मन्त्रालय	सदस्य
३	मन्त्री, अर्थ मन्त्रालय	सदस्य
४	मन्त्री, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	सदस्य
५	मन्त्री, रक्षा मन्त्रालय	सदस्य
६	मन्त्री, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	सदस्य
७	नेपाल सरकारका मुख्य सचिव	सदस्य
८	समितिले छनौट गरेका राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रका बाघ तथा बाघको पारिस्थिकीय प्रणालीसम्बन्धी प्रतिष्ठित विशेषज्ञहरु, २ जना	सदस्य
९	समितिले छनौट गरेका राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रबाट नेपालमा बाघ संरक्षणसम्बन्धमा सहयोग गर्ने निकायका उच्चस्तरका प्रतिनिधि, १ जना	सदस्य
१०	सचिव, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	सदस्य सचिव

राष्ट्रिय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण समन्वय समितिको साङ्गठनिक संरचना

१	मन्त्री, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	अध्यक्ष
२	प्रधान सेनापति, नेपाली सेना	सदस्य
३	सचिव, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	सदस्य
४	सचिव, गृह मन्त्रालय	सदस्य
५	सचिव, रक्षा मन्त्रालय	सदस्य
६	सचिव, अर्थ मन्त्रालय	सदस्य
७	सचिव, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	सदस्य
८	सचिव, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	सदस्य
९	सचिव, संघिय मामिला तथा सामान्य शासन मन्त्रालय	सदस्य
१०	नायव महान्यायाधिवक्ता, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	सदस्य
११	महानिरीक्षक, नेपाल प्रहरी	सदस्य
१२	महानिरीक्षक, सशस्त्र प्रहरी	सदस्य
१३	मुख्य अनुसन्धान निर्देशक, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग	सदस्य
१४	महानिर्देशक, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	सदस्य-सचिव

केन्द्रीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण एकाइको साङ्गठनिक संरचना

१	महानिर्देशक, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	संयोजक
२	महाशाखा प्रमुख गृह मन्त्रालय, (सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा)	सदस्य
३	सह-न्यायाधिवक्ता, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	सदस्य
४	महानिर्देशक, वन तथा भू-संरक्षण विभाग	सदस्य
५	महानिर्देशक, भन्सार विभाग	सदस्य
६	महानिर्देशक, कारागार व्यवस्थापन विभाग	सदस्य
७	महानिर्देशक, नागरिक उड्डयन प्राधिकरण	सदस्य

८	महानिर्देशक, हुलाक सेवा विभाग	सदस्य
९	सहायक रथी, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्ष निर्देशनालय	सदस्य
१०	प्रहरी नायव महानिरीक्षक, केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो, नेपाल प्रहरी	सदस्य
११	सशस्त्र प्रहरी नायव महानिरीक्षक, कार्य तथा सीमा सुरक्षा विभाग, सशस्त्र प्रहरी बल	सदस्य
१२	अनुसन्धान निर्देशक, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग	सदस्य
१३	कार्यकारी निर्देशक, राष्ट्रिय विधि विज्ञान प्रयोगशाला	सदस्य
१४	उप-महानिर्देशक, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	सदस्य सचिव

प्रदेश वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण एकाइको सांगठनिक संरचना

१	प्रदेश सचिव, वन क्षेत्र हेर्ने सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालय	संयोजक
२	प्रदेश सचिव, मुख्यमन्त्री तथा मुख्यमन्त्रीको कार्यालय	सदस्य
३	प्रदेश सचिव, आर्थिक मामिलासम्बन्धी मन्त्रालय	सदस्य
४	प्रदेश सचिव, आन्तरिक मामिलासम्बन्धी मन्त्रालय	सदस्य
५	प्रदेश वन निर्देशक, सम्बन्धित प्रदेश	सदस्य
६	सहायक रथी, नेपाली सेना	सदस्य
७	प्रहरी नायव महानिरीक्षक, प्रदेश प्रहरी कार्यालय, नेपाल प्रहरी	सदस्य
८	सशस्त्र प्रहरी नायव महानिरीक्षक, सशस्त्र प्रहरी बल सम्बन्धित प्रदेशस्थित बावहनी	सदस्य
९	अनुसन्धान निर्देशक, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग, प्रदेश कार्यालय	सदस्य
१०	उपन्यायाधिवक्ता, मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	सदस्य
११	महाशाखा प्रमुख (प्राविधिक), प्रदेश वनसम्बन्धी कार्यालय	सदस्य-सचिव

जिल्ला वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण एकाइको सांगठनिक संरचना

१	प्रमुख संरक्षण अधिकृत वा डिभिजन वन अधिकृत, रा.नि/व.आ.कार्यालय वा डिभिजन वन कार्यालय	संयोजक
२	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी वा निजले तोकेको अधिकृत प्रतिनिधि, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सदस्य
३	जिल्ला न्यायाधिवक्ता, जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय	सदस्य
४	गणपति/गुल्मपति, नेपाली सेना	सदस्य
५	प्रमुख, जिल्ला प्रहरी कार्यालय	सदस्य
६	प्रमुख, सशस्त्र प्रहरी बल, जिल्ला स्थित गण/गुल्म	सदस्य
७	प्रमुख, राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	सदस्य
८	प्रमुख, जिल्ला हुलाक कार्यालय	सदस्य
९	प्रमुख, कारागार कार्यालय	सदस्य
१०	सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत प्रतिनिधि	सदस्य
११	अधिकृत (प्राविधिक), सम्बन्धित जिल्लाभित्रका निकुञ्ज/आरक्ष/डिभिजन वन कार्यालय	सदस्य-सचिव

**अनुसूची ५ : आ.व. २०७९/८० मा कार्यालयहरुको आयोजनागत स्वीकृत
वार्षिक बजेट तथा खर्चको विवरण**

आयोजना तथा कार्यक्रम	क्र.सं.	कार्यालयको नाम	विनियोजित बजेट रु.	खुद बजेट	खर्च रु.	वित्तीय प्रगति %	भौतिक प्रगति %	कैफियत
	१	चितवन रा.नि.	१९९७७५	२१६०२६	१४९६००.१८९	६९.२५	८९.३	
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्ष आयोजना	२	पर्सा रा.नि.	१३६०८२	१४९७६७	११५३९०.१२५१	७७.०४	८१.४	
	३	बाँके रा.नि.	११६५३३	१२६७९०.२	११३७८८.९२	८९.७४	९७.५	
	४	बर्दिया रा.नि.	१९७२६८	२२३३८४	१८१६८५.३९	८१.३३	९१.४	
	५	शुक्लाफाँटा रा.नि.	१०२०६०	१२१६९५	१०८३४३	८२.६९	९५.८	
	६	शिवपुरी नार्गाजुन रा.नि.	१०९८६६	११७७०५	१०१७२९	८६.३२	९७	
	७	लामटाङ्ग रा.नि.	८२८०६	८६९४०	७३५४२	८४.६५	८७.४	
	८	शे-फोक्सुण्डो रा.नि.	६८०१६	७५३८४	६५५५०	८६.९५	९६.६	
	९	सगरमाथा रा.नि.	५०९०३	५०००३	४२८८७	८४.६२	७७.१	
	१०	मकालु वरुण रा.नि.	७९८५६	८४९४९	७०४०१	८०.६८	७९.१	
	११	खप्तड रा.नि.	६४७३२	६४११९	५३१५५	८२.९	८९	
	१२	रारा रा.नि.	६२७३०	६३४१७	४९१२८	७७.४६	९१	
	१३	कोशीटप्पू व.आ.	९८४०८	११८५८९	१०१२५३	८८.३१	९८	
	१४	ढोरपाटन शि.आ.	८४८२६	८४५१३	५४५३४	६४.५२	६४.१	
	१५	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	१०११०	१७३१०	१५७३५	९०.८	९४	
	१६	अपिनाम्पा सं.क्षे.	५२८८४	५४९७१	४१००५	७९.८	८२.९	
	१७	कञ्चनजङ्घा सं.क्षे.	२३५५२	२५१५२	१८५०१	७३.५५	६९.८	
	१८	कृष्णसार सं.क्षे.	२७८२६	२९५६२.२	२३८६९	८०.७	८७.५	
	१९	गौरीशंकर सं.क्षे.	४६७१	७८७१	७०६९	८९.८	९५.२	
	२०	मनास्लु सं.क्षे.	४९५१	९४५१	८४६७	८९.५	९६.७	
	२१	विभाग	०	०	०	०	०	
		जम्मा	१५७७८५५	१७२७५९८	१२४६०३१		७२.१२	

आयोजना तथा कार्यक्रम	क्र.सं.	कार्यालयको नाम	विनियोजित बजेट रु.	खुद बजेट	खर्च रु.	वित्तीय प्रगति %	भौतिक प्रगति %	कैफियत
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग आयोजना	१	चितवन रा.नि.	०	३१८७५	३०७६६.९५	९६.५२	१००	
	२	पर्सा रा.नि.	०	१५०५	१३८०.५१	९१.७	९५	
	३	बाँके रा.नि.	०	३६८	३६८	१००	१००	
	४	बर्दिया रा.नि.	०	७१३०	७०४८	९८.९	९८.८६	
	५	शुक्लाफाँटा रा.नि.	०	१९७७	१९७६.९४	९९.९	१००	
	६	शिवपुरी ना. रा.नि.	०	७७९०	७७५५.३५	९९.५	१००	
	७	लामटाङ्ग रा.नि.	०	५०५०	५०४३.७५	९९.८७	१००	
	८	शे-फोक्सुण्डो रा.नि.	०	४६१५	४५६५.७५	९८.९३	९९.९८	
	९	सगरमाथा रा.नि.	०	१८३००	१८३००	१००	१००	
	१०	मकालु वरुण रा.नि.	०	१११७	१११.४	९९.७६	१००	
	११	खप्तड रा.नि.	०	४४०	३९४.६४	८९.६९	९९.५	
	१२	रारा रा.नि.	०	९००	९००	१००	१००	
	१३	कोशीटप्पु ब.आ.	०	८१५	७०५.२४	८६.५३	१००	
	१४	अपिनाम्पा सं.क्षे.	०	७४५०	६७७५.०७	९०.९	८३.४३	
	१५	कञ्चनजङ्घा सं.क्षे.	०	३५२	३५२	१००	१००	
	१६	कृष्णसार सं.क्षे.	०	३१६	३१६	१००	१००	
	१७	राष्ट्रिय प्राणी उद्यान	१९७३५	४३०८४	३५५२५.९९	८२.५	९६.४२	
	१८	भानुभक्त प्राणी उद्यान	२२९६७	२३०९६	८९१२.४	३८.६	४०.३४	
	१९	विभाग	२९७०९८	८२३२७.५	६७४५६.५२	८१.९३	८४.१	
		जम्मा	३३९८००	२३८५०७	११२५६३		४७.७३	
हात्तिसार आयोजना	१	चितवन रा.नि.	८७११३	९२५३५.१	८५४०९.८५	९२.३	९३.४७	
	२	पर्सा रा.नि.	२२४२८	२३७३७.२	२१७३५.७६	९१.६	९४.०२	
	३	बाँके रा.नि.	२३७३७.२	२४४२०.८	१४१३२.७	९१.४	९६.१८	
	४	बर्दिया रा.नि.	२५५७८	२७६१०.३	२५२३८.७८	८६.५	८०.०४	
	५	शुक्लाफाँटा रा.नि.	१५७३०	१६३४४.५	१४१३२.७	८६.४६	८९.९१	
	६	कोशीटप्पु ब.आ.	२३९६७	२५७५२.१९	२५०९०.१९	९७	९९.८७	
		जम्मा	१९८७८८	२१०६३५	१८५७३९.९८		८९.७१	

अनुसूची ६: मध्यवर्ती क्षेत्रमा आ.व २०७९/८० सम्ममा विनियोजित भएको वार्षिक बजेट (रकम रु. हजारमा)

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	२०६६/६७ समा	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	कुल जम्मा
१	वित्तवन रा.नि.	२१०२७८	१६१६६	८००४८	१४७८७	१०००००	१०००००	७१६६०	१००४००	१२८७४४	७८८२५	१२४६३१	६५०००	२०१००	३१८८७५	११२३२४५
२	पर्सो रा.नि.	११०८	१०४४६	०	४०००	४४०४	६८६	११०५	८१८५	२४५४	२०४९	४४४८	४००	२८८४	१५०५	५१११८८८
३	बाके रा.नि.	०	०	४०६	६४२	२३६१	८३६३	१४००	७८१४	२२१५	१७२८	४३४९	२३००	८००	३६८	३२०६४
४	वर्धिया रा.नि.	१९८३६	२९४२	६०८७	८०००	१५०००	१०९४३	५९९५	२१११२	१३५५८	९१९१	१५३३४	१२०००	५४६५	७३०	१४७४८५
५	शुक्लाफाँटा रा.नि.	३४९	४७४	०	१४३२	१९३२	१६७४	२०३५	५४४०	१२१३०	२३०४९	३४६४	५१००	११३६४	१९७७	५९२०४६
६	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	०	०	०	०	०	०	०	८०००	११४११	७४४४	१४३९७	१०७००	६०६२	७७९०	५९९५२६
७	लामटाङ रा.नि.	१९५३१	६१०८	११४२७	४०००	२००००	२००००	१६३७५	३८५६८	४५४७४	२२५३३	२८३४४	१८६००	२८८८	५०५०	२५६०३९
८	सगरमाथा रा.नि.	१९८५९	२३०४०	४४०३०	१००००	५००००	४१५४७	३२८५०	३७०००	७८६०६	५१५३६	७०९४५	३१३००	६१९९	१८३००	५०९०८५
९	मकालु वरुण रा.नि.	१३९५	५९४	१७८३	१९६७	१९८५	२३७५	१५५५	२९७८	२७६८	२९८०	६५०८	३८००	८००	१११७	३१८०९
१०	शे-फोक्सुङ्खो रा.नि.	०	३८०	१३९२	१२०६	१३३५	१२५८७	९८८६	८०००	१२२४९	११४२१	२७७३०	५१००	१८४७	४६१५	९५९१९५
११	राग रा.नि.	०	१८५	२५७	३९२	१६८	१८४	१९१	३८०	५३४	२९४	५०३१	३१००	८००	९००	११५४४
१२	खलङ रा.नि.	०	८६	१७४	३५३	१४२	१४१	१७८	१७७	१५०	१०२	६३४०	२१००	८००	४४०	१०३९१
१३	कोशीटप्पु व.आ.	०	४६३	०	८८६	८५४	९६०	०	१९२९	११२५	१९९५	९६७०	३५००	९००	८१५	२२२०६
१४	अपिनाम्मा सं.शे.	०	०	०	०	०	०	२५७०	३५००	३५६८०	७८२६	६९०९	६७००	५१८४	७४५०	७०६८८८
१५	कृष्णसार सं.शे.	०	०	०	०	०	०	०	०	३२	२९	७७	८००	८००	३१६	१९५६
१६	कञ्चनजङ्घा सं.शे.	०	०	०	२४१५	७९९	०	८००	६०७	५४०	७८	५८२९	२८००	६००	३५२	१६५४७
	जम्मा	२७३१६७	६०८९५	१४७९५	५००००	२०००००	१९९४६१	१५००००	२४५०००	३४८२००	२२००००	३३४७४०	१८००००	६७५३३	९००००	२४९५३४३

नोट: आ.व २०६७/६८ बाट रातो कित्ताबमा एक मुष्ट बजेट विनियोजन भई विभावले बजेटफाँट गरी पठाउने प्रक्रिया शुरू भएको ।

अनूसूची ७ : आ.व.२०७९/८० सम्ममा गठन भएको जिल्लास्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको विवरण

क्र.सं.	जिल्ला/इकाई	क्र.सं.	जिल्ला/इकाई	क्र.सं.	जिल्ला/इकाई
१	काठमाण्डौ उपत्यका स्तरीय (क) काठमाडौं (ख) ललितपुर (ग) भक्तपुर				
२	रसुवा	१३	भपापा	२४	चितवन
३	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	१४	पर्सा	२५	बर्दिया
४	कञ्चनपुर	१५	बाँके	२६	गोरखा
५	कास्की	१६	दार्चुला	२७	दोलखा
६	ताप्लेजुङ्ग	१७	संखुवासभा	२८	डोल्पा
७	सुर्खेत	१८	मुस्ताङ	२९	बझाङ
८	हुम्ला	१९	कैलाली	३०	सोलुखुम्बु
९	नवलपुर (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	२०	सुनसरी	३१	बागलुङ
१०	कालीकोट	२१	रौतहट	३२	डडेल्धुरा
११	काभ्रेपलाञ्चोक	२२	मुगु	३३	मोरङ
१२	सिन्धुपाल्चोक	२३	मकवानपुर	३४	म्याग्दी

अनुसूची द : आ.व. २०६९/७० देखि २०७९/८० सम्मको कार्यालयगत राजश्वको विवरण

क्र.सं.	कार्यालय	राजश्व विवरण (रु. हजारमा)												जम्मा
		२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०		
१	चितवन रा.नि.	२१०५१६	२४६९१३	२४६५२९	११६८५४	२०१५०९	२४८२००	२९६६५५	२०७६८७	३५०३०	१११९६७	२८१३७७	२२०३३३७.५	
२	बर्दिया रा.नि.	३०६७९	२१९३३	२०५११	२४६१७	३१८०२	२९८०६	३३५२८	२४९२४	१३६११	१५००५	४४५१३	२९१९२९.१	
३	लामटाङ्ग रा.नि.	३९१६१	४३७५०	४१८०४	१६२११	३३१५२	४५६०९	४४१७०	२६१३३	१९३९	२६०५	४२४७७	३३७१११.२१	
४	रा रा रा.नि.	९५१	३९१	५३५	१४०९	१५९१	२०९३	३६७९	३४५८	२२५०	२३९१६	४८९१	४४८६४.८८	
५	बाँके रा.नि.	६९०९	१७४६९	४४८९	१७१९८	६४७४	५९०४	१०४५०	२४८२	६५०८	८२९७	१०१४६	९६३२६	
६	सगरमाथा रा.नि.	९११४६	९२७५४	८९०२६	६७१५५	११६५५४	१७२६२९	१६१०६६	८६१०९	१२१२६	२९४८८	१४८१३६	१०६६२२९.८	
७	शे-फोक्सुण्डो रा.नि.	२२४४	२५२७७	३२५३४	१२९३८	१९४७४	२३२५४	५७१९२	४३२१	३६४७	१४१२३	२०३८४	२१५३८८.६२	
८	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	७८२८	१०३७५	१६७३९	१६१५९	२३५०३	२४३६४	३३१११	२३५५४	१४०३७	३३११	५४३६३	२२७३४४	
९	मकालु वरुण रा.नि.	३८२१	४२५२	३८७७	३१९६	४३२१	५१७७	७४७७	५२०३	२२६४	६०२३८	४९३८	१०४७६४.१६	
१०	खप्तड रा.नि.	४०१	३८७	४०४	४३१	५५०	२५४	९६१	४३६	५२९	१५३८७	७७४	२०५२४.१२	
११	शुक्लाफाँटा रा.नि.	४३९५	३५३४	६७७०	९४१८	२४५६७	६६३३२	८६२३	१००३५	२९९३०	२४३२	९३६२	१७५८९८.९६	
१२	पर्सा रा.नि.	१५०५७	२०२०	५८३५	४९६२	६३६६	७९९८	१०९७०	१०७९०	९९५७	९२१	३६२३८	१११११४	
१३	कोशीटप्पू व.आ.	१७६०	२१२२	२९३४	२१८१	३१७५	४०११	५०८३	३८६३	२६४८	४११०	४३१६	३६२०३.८९	
१४	छोरपाटन शि.आ.	४३२	४२७	३७१	३६९	६९५	८४४	९५३	६६९	८१३	२२२०	१९७७	९७७०.४८	

क्र.सं.	कार्यालय	राजश्व विवरण (रु. हजारमा)												जम्मा
		२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०		
१५	कृष्णसार सं.क्षे.	४४	५३	९६	७०	७५	१२०	५९६	६१९	४८३	२५००४	२१	२७७७५.७	
१६	अपिनाम्पा सं.क्षे.	७८२८	१०२३८	८६४७	१७३४५	२०३९०	२४४१४	१३७७३	१०७३३	१०२६९	५५६	२१६१४	१४५७८७.६५	
१७	कञ्चनजङ्घा सं.क्षे.	११०९	१६४२	१०३९	१५०	१०७	१५९६	१५०३	११६९	८६	६३६	१५०६	१०५४३.४५	
१८	मनास्लु सं.क्षे.	०	०	०	०	०	०	२०	०	०	१८	३७७	४१५.८५	
१९	गौरीशंकर सं.क्षे.	०	०	०	०	०	०	१५८	०	०	०	३११	४६९.७९	
२०	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	०	०	०	०	०	०	१०२४	३०	३२०	२८०	३३७४	५०२८.४३	
२१	राष्ट्रिय प्रा.उ.	०	०	०	०	०	०	६५	२९	०	१४	९३	२०१.७८	
२२	भानुभक्त प्रा.उ.	०	०	०	०	०	०	८०	९२७	४३	६६	१८	११३४.३९	
२३	रा.नि. तथा व.सं. विभाग	४७०५८	४७३१२	५६५७	३९४९९	५७४३२	४३२८९	७४२२९	२५५७९	३५३४	३२२१४	६५४८४	४९२२०१.०९	
	कुल जम्मा	४७३३९	५३०८४९	५३८७१	३५०२०२	५५१७३३	७०५८९५	७६५३६६	४४८७२७	१५०७३२	३५३३०८	७५७००	५६२४५६६.६८	

अनुसूची १ : आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्रहरुमा मासिक पर्यटक आगमनको विवरण

क्र.सं.	कार्यालय	पर्यटक	महिना													जम्मा
			श्रावण	भाद्र	आश्विन	कात्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र	वैशाख	जेष्ठ	आषाढ		
१	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली	७४०२	६१६२	१७११०	२९६१५	१५०३५	२४२०८	१९८५६	२१६५५	२२२१४	२१९२७	९९६८	६७२९	२०१८८१	
		सार्क	८८१	१२५७	२७३०	४१४४	१९२८	४५६३	१३५१	२१८५	३७२१	३८७२	७०३१	२०४८	३५७११	
		विदेशी	१४०८	१४६१	४१७६	८८८२	५०४५	३५१२	२२८१	५३५६	८५३१	७५४५	४३९६	२२०७	५४८००	
२	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली	९६९१	८८८०	२४०१६	४२६४१	२२००८	३२२८३	२३४८८	२९१९६	३४४६६	३३३४४	२१३९५	२८१४०८	२९२३९२	
		सार्क	१४६	३२७	१०८२	२०४५	१३९०	१५५१	१३८९	२०६३	२२०२	२७९६	९००	६७	१५९५८	
		विदेशी	३६	७५	३६	८९	९२	१७३	६४	९८	१७८	१६८	१४९	५५	१२१३	
		जम्मा	३७	१००	३६८	९४५	८०९	३९२	२२२	७४३	११८८	११८५	३०५	४६	६३४०	
३	सप्तगढ राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली	२१९	५०२	१४८६	३०७९	२२९१	२११६	१६७५	२९०४	३५६८	४१४९	१३५४	१६८	२३५११	
		सार्क	७८९२	६९७	१४६४	१२७८	८०४	३९५	१५०	६९१	९८७	१२५८	३५०७	२९३	१९४१६	
		विदेशी	१५	१०	४२	१२५	१५	३८	०	१२	५४	६१	१४	८	३९४	
		जम्मा	४८	९८	१२२०	२४६०	४९७	२२९	१५३	३९८	१२७६	१०४२	२८९	४१	७७५१	
४	राप्ता राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली	७९५५	८०५	२७२६	३८६३	१३१६	६६२	३०३	११०१	२३१७	२३६१	३८१०	३४२	२७५६१	
		सार्क	२२	१८४	७५०	८५१	७४७	४००	१९१	५५६	९१२	२११४	२२४९	१७१४	१०६९०	
		विदेशी	१	३	०	४	४	४	०	२	३	८	०	०	२९	
		जम्मा	६	१४	८	३३	१२	३	०	८	४८	१६	१२	२०	१८०	
५	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली	२९	२०१	७५८	८८८	७६३	४०७	१९१	५६६	९६३	२१३८	२२६१	१७३४	१०८९९	
		सार्क	१८	३	५	६७	५४	२३	१३	१०	५	२३	३०	८	२५९	
		विदेशी	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	
		जम्मा	२	०	०	०	०	०	०	४	०	२	३	०	११	
		सार्क	२०	३	५	६७	५४	२३	१३	१५	५	२५	३३	८	२७१	
६	सागरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली	६२	१११	८२९	१५००	६७४	४५५	३०	३५४	८०१	१४९५	३९०	१०७	६८०८	
		सार्क	७४	९०	७३३	७८६	३०७	२७९	१४४	२४३	५२९	२३०९	८४९	१२६	६४६९	

क्र.सं.	कार्यालय	पर्यटक	महिना												जम्मा
			श्रावण	भाद्र	आश्विन	कात्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र	बैशाख	जेष्ठ	आषाढ	
		विदेशी	२४९	४८९	५१६९	१०८७२	३०८४	११८६	६३२	१७२५	६०६१	११३७२	२६७८	८९६	४४४१३
		जम्मा	३८५	६९०	६७३१	१३१५८	४०६५	१९२०	८०६	२३२२	७३९१	१५१७६	३९१७	११२९	५७६९०
७	शे फोल्मोडो राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली	६५	२१९	३८४	५५२	१०४	४३	७	२२१	६०४	५७४	३७३	२०२	३३४८
		सार्क	०	०	३	३	०	०	१		१	१	४	३	१६
		विदेशी	२०	४४	१४६	५३	३	३	०	१	१७	४३	४०	४८	४१८
		जम्मा	८५	२६३	५३३	६०८	१०७	४६	८	२२२	६२२	६१८	४१७	२५३	३७८२
८	निबुतु नापाजुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली	१०४२९	२४५१७	११३६८	२११९६	२५३८०	२०७२३	२१५६५	२३९६८	२४४४७	३९०९०	३०९४३	३८१२७	२९१७५३
		सार्क	३५	५२	७५	१२३	८७	८७	१६७	७१	१४८	१२०	१२८	२०३	१२९६
		विदेशी	१३३	३६०	३८३	१२५४	७२०	३९३	४३५	६२०	११०४	१०८४	६०७	११३६	८२२९
		जम्मा	१०५९७	२४९२९	११८२६	२२५७३	२६१८७	२१२०३	२२१६७	२४६५९	२५६९९	४०२९४	३१६७८	३९४६६	३०१२७८
९	मकालु दण्ड राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली	०	४९	१४३	७३	१४	०	०	०	२३	३३	३१	०	३६६
		सार्क	०	०	१२	२२	०	०	०	०	२	८	१	०	४५
		विदेशी	०	२	२६४	७५६	४७	३	०	०	३६	७८	१२	१	११९९
		जम्मा	०	५१	४१९	८५१	६१	३	०	०	६१	११९	४४	१	१६१०
१०	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली	८८	९१	२४७	४३३	१३६	१८	२७	१९०	३२९	४६७	५७०	२०३	२७९९
		सार्क	०	०	०	५	०	०	०	०	०	०	१७	०	२२
		विदेशी	०	०	०	१२	११	१	२	२	१३	२२	६	१	७०
		जम्मा	८८	९१	२४७	४५०	१४७	१९	२९	१९२	३४२	४८९	५९३	२०४	२८९१
११	शुक्लाकोटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली	०	५	५७	३६६	२१९	४३६	२४८	५०२	४४९	५३६	३८०	५२	३२५०
		सार्क	०	०	६	२	९	४८	२१	२०	११	१५	१२	१४	१५८
		विदेशी	०	१	३	१०	१२	२३	१	२७	३०	१०	०	३	१२०
		जम्मा	०	६	६६	३७८	२४०	५०७	२७०	५४९	४९०	५६१	३९२	६९	३५२८
१२	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली	१५१	९०	३०	०	१०	३४	१३	१७	१४	४५	७०	३३२	८०६
		सार्क	०	०	३	०	०	०	०	४	४	२६	६	१२	५५

क्र.सं.	कार्यालय	पर्यटक	महिला												जम्मा
			श्रावण	भाद्र	आश्विन	कात्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र	वैशाख	जेष्ठ	आषाढ	
		विदेशी	०	०	०	३	०	२	०	५	४	१५	०	२९	
		जम्मा	१५१	९०	३३	३	१०	३६	१३	२१	७५	९१	३४४	८९०	
१३	कोशीटुपु वन्यजन्तु आरक्ष	नेपाली	२२०	०	४६८	११८७	११२५	१३५७	१६४१	१६४१	८३५	१५७२	८०५	११७४३	
		सार्क	०	०	१	१	५	१०	१४	९	८	३	१	६०	
		विदेशी	२	०	३	२१	७१	८	१४	२८	२१	३९	९	२२६	
		जम्मा	२२२	०	४७२	१२०९	१२०१	१३७५	१६६९	१६७८	८६४	१६१४	९०९	१२०२९	
१४	होपटन शिकार आरक्ष	नेपाली	४८०	९१	२४३	४८६	१६०	९१	८१	६९७	६६१	२६५१	९५०	६९६७	
		सार्क	०	०	०	०	०	०	०	३	०	०	०	५	
		विदेशी	०	०	१६	९	१	०	१	०	३०	११	२	७३	
		जम्मा	४८०	९१	२५९	४९५	१६१	९१	८२	७००	६९१	२६६२	९५२	७०४५	
१५	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	नेपाली	३९४	२८६	३४५	७३४	४७४	४७४	४६७	६४५	५८१	४८१	३७०	५५२०	
		सार्क	०	०	०	०	०	०	४	०	२	०	१	९	
		विदेशी	०	०	०	४	९	१	२	१०	४	५	५	४०	
		जम्मा	३९४	२८६	३४५	७३८	४८३	४७५	४७३	६५५	५८७	४८६	३७६	५५६९	
१६	अपिनाम्मा संरक्षण क्षेत्र	नेपाली	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	०	३	
		सार्क	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
		विदेशी	०	३	०	०	०	०	०	०	२	९	१	१५	
		जम्मा	०	३	०	०	०	०	०	०	२	१२	१	१८	
१७	कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र	नेपाली	०	१	२४	०	०	०	०	४	६	२	०	३७	
		सार्क	०	०	३	०	०	०	०	०	०	९	२	१५	
		विदेशी	०	७	१५४	२३५	३५	२	०	२०	७९	१२५	४	६६१	
		जम्मा	०	८	१८१	२३५	३५	२	०	२४	८५	१३६	६	७१३	
१८	मनास्लु संरक्षण क्षेत्र	नेपाली	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	

क्र.सं.	कार्यालय	पर्यटक	महिना													जम्मा
			श्रावण	भाद्र	आश्विन	कात्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र	बैशाख	जेष्ठ	आषाढ		
		सार्क	०	३२	१६	१५	७	०	२	०	१३	४१	०	०	१२६	
		विदेशी	०	४७७	१४४७	१८३८	१७२	६५	२१	२१०	१२०५	११७७	१०३	१०	६७२५	
		जम्मा	०	५०९	१४६३	१८५३	१७९	६५	२३	२१०	१२१८	१२१८	१०३	१०	६८५१	
१९	गौरीगङ्ग संरक्षण क्षेत्र	नेपाली	०	०	०	०	०	०	७	३६	६४	७७	१८३	६६	४३३	
		सार्क	०	४	७	१७	३	२	१	१७	३	१५	२६	१३	१०८	
		विदेशी	१०	२८	२६९	३७५	५१	२९	२३	१३७	२४७	१४६	३२	८	१३५५	
		जम्मा	१०	३२	२७६	३९२	५४	३१	३१	१९०	३१४	२३८	२४१	८७	१८९६	
२०	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	नेपाली	५	८	१०	१३	२	९	२	७	१९	१७	११	२०	१२३	
		सार्क	१३९५	५७१९	७१४९	५८४२	१८२०	३०३४	१४७६	५९८७	१४३३४	२०७५१	१६५०४	५२६९	८९२८०	
		विदेशी	१८७१	४००१	१४६२२	१४३३३	४२९३	३०८६	२४६०	७१८९	१५४२३	१११८३	२८६४	१३८०	८२७०५	
		जम्मा	३२७१	९७२८	२१७८१	२०१८८	६११५	६१२१	३९३८	१२१८३	२९७७६	३१९५१	१९३७९	६६६९	१७२१०८	
	कुल जम्मा		३३५९७	४७१६८	७३६२३	११३६६९	६५४७७	६७३९३	५५१७९	७८३८७	१०९४८४	१३७६६६	८७९५२	६२९३७	९३२५३२	

अनुसूची १० : आ.व. २०६९/७० देखि २०७९/८० सम्मको पर्यटक आगमनको विवरण

क्र.सं.	कार्यालय	पर्यटक आगमन												जम्मा
		२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०		
१	चितवन रा.नि.	१५३७४९	१७३४२५	१७८२५७	८७३९१	१३९१२५	१५२६७५	१८७५०९	१८२४३५	९८९२८	१९०५४८	२९२३९२	१८३६०३०	
२	बर्दिया रा.नि.	१२९७४	१३२०७	१३५४८	१०६३८	१७९५९	२०२८४	२४५५८	१५२६०	८०७७	१६७८१	२३५११	१७६७९७	
३	लामटाङ्ग रा.नि.	१३३७०	१२५५२	१२२६५	५०१६	८२५४	१०६१९	१७६९१	१७४४५	४५७२	१७३९२	२७५६१	१४६७३७	
४	रा रा रा.नि.	१६५	१८१	१४३	१३२	२०१	३१७	१२०८०	८८३१	१०२४०	११५५०	१०८९९	५४७३९	
५	बाँके रा.नि.	०	०	०	०	४	१	१६०	९२	४४२	२७८	२७१	१२४८	
६	सगरमाथा रा.नि.	३६५५०	३५१५७	३४४१२	२७७९४	४५११२	५६३०३	५८०३०	३२६३६	४१०९	२६४९२	५७९१०	४१४२८५	
७	शे-फोक्सुण्डो रा.नि.	६२०	४१७	३८३	४३१	५३५	५१४	२०८९	१६६८	१७७६	४३७९	३७८२	१६५९४	
८	शिवपुरी रा.नि.	१६५९०४	१८०४६४	१३८०८४	१४३३५२	२०५७४७	२२८७४३	१६८८१७	१०९२९७	९५४२०	१६१०३२	३०१२७८	१८९८१३८	
९	मकालु वरुण रा.नि.	१५२३	१०८३	१२७०	८२८	१५३७	१२५२	२३५८	१७६६	४४०	८३८	१६१०	१४४०५	
१०	खप्तड रा.नि.	१९	४७	२	२१	२६	२१	३७२०	७४६	१६८८	२२०९	२८९१	११३९०	
११	शुक्लाफाँटा रा.नि.	४७१	९८४	८२४	१९२०	२६४०	४७४	६०६९	१७७५	२९६५	२७२९	३५२८	२८६१९	
१२	पर्सा रा.नि.	१९२	३७९	२६३	२३५	४१७	५०५	३९४	३९२	१५२	७७७	८९०	४५९६	
१३	कोशीटप्पु व.आ.	४४४६	७३४९	८७१९	९२४७	११२५२	२१७९९	१८७७३	१११०१	९८१८	८८५२	१२०२९	१२३३८५	
१४	छोरपाटन शि.आ.	८८	८९	०	९१	१६३	११९	४२३	३२०	५७०२	९९१९	७०४५	२३९५९	
१५	कृष्णसार सं.क्षे.	५४	०	६०२८	१४०५०	१७९९७	१८२४५	९५२७	५३०९	४५२७	६०४७	५५६९	८७७५३	
१६	अपिनाम्पा सं.क्षे.	०	०	३	२९	१९	३६	३८	९	६	१९	१८	१७७	
१७	कञ्चनजङ्घा सं.क्षे.	६०६	०	०	५०२	४७९	८२१	८०६	६०८	५३	२०६	७३	४७९४	
१८	मनास्लु सं.क्षे.	४२६८	५३३१	५६५८	२२८७	५७४५	७२००	७६५५	५३८८	१९४	१६४२	६८५१	५२२१९	
१९	गौरीशंकर सं.क्षे.	१९९३	२९१४	२८१८	१८४०	२७७०	२६६८	२५२८	१५२३	३०	१२	१८९६	२०९९२	
२०	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	११३२१३	१२४९६८	११४९१८	८३४१९	१४४४०९	१७२७२०	१८३३३६	१०३९३६	४९४०	५४५३	१७२१०८	१२२२९३७	
	कुल जम्मा	५१०२०५	५५८५७७	५१७०५५	३६९२२३	६०४०९१	६९९५५२	७०६१४८	५००५३७	२५४०७९	४६७५५५	९३२५३२	६१३९१४४	

अनुसूची ११: आ.व.२०७९/२०८० मा वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको विवरण

क्र.सं.	संरक्षित क्षेत्र	क्षतिको किसिम							जम्मा
		सामान्य घाइते	सख्त घाइते	मानिस मृत्यु	पशुधनको क्षति	भण्डारण गरेको अन्नको क्षति	घरगोठको क्षति	अन्नवालीको क्षती	
१	चितवन रा.नि.	२७	३१	१२	२३४	८	२७	५१७	८५६
२	बर्दिया रा.नि.	७	१४	७	१२९३	०	९६	८९९	२३१६
३	बाँके रा.नि.	२	४	१	१५९	०	०	३२१	४८७
४	रारा रा.नि.	१	०	०	०	०	०	११	१२
५	सगरमाथा रा.नि.	०	४	०	२९०	०	०	०	२९४
६	मकालुवरुण रा.नि.	०	५	०	४२	०	०	०	४७
७	खप्तड रा.नि.	०	११	०	७९	०	०	१४	१०४
८	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	०	४	०	१८५	०	०	३५९	५४८
९	शे-फोक्सुण्डो रा.नि.	०	१	०	३४३	०	०	०	३४४
१०	लामटाङ रा.नि.	६	०	०	५७	०	०	३८१	४४४
११	पर्सा रा.नि.	०	८	५	१२५	७	५१	२२७	४२३
१२	शुक्लाफाँटा रा.नि.	११	१५	५	३४७	०	१	५९०	९६९
१३	कोशीटप्पु व.ज.आ.	६	१७	६	२	३०९	३५६	७५८	१४५४
१४	ढोरपाटन शि.आ.	०	०	०	३२६	०	०	०	३२६
१५	अन्नपूर्ण सं. क्षेत्र.	५	३	३	६२७	०	०	०	६३८
१६	गौरीशंकर सं.क्षे.	१	५	०	२९४	०	०	०	३००
१७	मनास्लु सं.क्षे.	२	१	०	६५५	०	०	०	६५८
१८	कञ्चनजङ्घा सं.क्षे.	०	१	०	५०	०	०	०	५१
१९	अपिनाम्पा सं.क्षे.	४	०	०	८६	०	०	२४	११४
२०	कृष्णसार सं.क्षे.	०	०	०	४०	०	०	१	४१
	जम्मा	७२	१२४	३९	५२३४	३२४	५३१	४१०२	१०४२६

अनुसूची १२ : आ.व. २०७९/८० मा वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको राहत वितरणको विवरण

क्र.सं.	संरक्षित क्षेत्र	क्षतिको प्रकार							जम्मा रकम
		सामान्य घाइते	सबल घाइते	मानिस मृत्यु	पशुधनको क्षति	भण्डारण गरेको अन्नको क्षति	घर/गोठको क्षति	अन्नबालीको क्षती	
१	चितवन रा.नि.	४२७१२७.५३	३२८००१६.६५	१२००००००	३१३८४००	५१०००	२३४९००	३९५८६२५	२३०९००६९
२	बर्दिया रा.नि.	५०२२४४	९१४७५४	७००००००	९२२२६८०	०	८२९५००	३५२७२६०	२१५४४४३८
३	बर्क रा.नि.	३४३७७	५३७२१८	१००००००	२१०१५०	०	०	१४९१७१०	५१६४४५५
४	राया रा.नि.	११५८०	०	०	०	०	०	११००००	१२१५८०
५	सगरमाथा रा.नि.	०	४५५३२०	०	४४८००००	०	०	०	४९३५३२०
६	मकालुवरुण रा.नि.	०	४३४५००	०	१०४७०००	०	०	०	१४८१५००
७	खप्तड रा.नि.	०	७२४२१०	०	११७३०००	०	०	८००००	१९७७२१०
८	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	०	२९६८३२	०	१९७४५००	०	०	३५९००००	५८६१३३२
९	शे-फोक्सुण्डो रा.नि.	०	६१२९५	०	५८७७५००	०	०	०	५९३८७९५
१०	लामटाङ रा.नि.	७३२७७	०	०	२४९५००	०	०	१६११३४०	१९३४११७
११	पर्सा रा.नि.	०	९०७६९७.८	५००००००	१४८१८२५	६५०००	४५८४००	१७६८९२०	९६८१८४२.८०
१२	शुक्लाफाँटा रा.नि.	१२०१५८	१२९९२०९	५७१२६८६	३३७८४९७	०	१००००	३१५१५००	१३६७२०५०
१३	कोशीटप्पु व.ज.आ.	६४३१९	२२४२९९४	६००००००	१७०००	२०१६२७५	२६३१८००	६७७७९००	१९७५०२८८
१४	ढोरपाटन शि.आ.	०	०	०	२४९२०००	०	०	०	२४९२०००
१५	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	५१८७६	२७२९१३	३००००००	३८७२०००	०	०	०	७१९६७८९
१६	गौरीशंकर सं.क्षे.	१५७८०	३५४७३७	०	२८१६८००	०	०	०	३१८७३१७
१७	मनास्लु सं.क्षे.	२१०००	८००७०	०	४३९८०००	०	०	०	४४९९०७०
१८	कञ्चनजङ्घा सं.क्षे.	०	२०००००	०	१२०३४००	०	०	०	१४०३४००
१९	अपिनाम्पा सं.क्षे.	६४५१०	०	०	८९८०००	०	०	११३८४४	१०७६३५४
२०	कृष्णसार सं.क्षे.	०	०	०	३४९५००	०	०	३५००	३५३०००
	जम्मा	९३४२४८.५	१२०६१७६६.५	३९७१२६८६	५०१७०७५२	२१३२२७५	४१६४६००	२६१८४५९९	१३५३६०९२६

अनुसूची १३ : आ.व. २०७९।८० मा मृत्यु भएका वन्यजन्तुको विवरण

क्र.सं.	वन्यजन्तु	वन्यजन्तु मृत्युको कारण										जम्मा
		प्राकृतिक	सडक दुर्घटना	चोरी शिकार	क्रेन्ट लोगर	नहरमा डुबेर	तारजालीमा परेर	कुकुरको आक्रमण	पासो/ जालिमा परेर	कारण नखुलेको	अन्य	
१	गैंडा	२२		२	२							२६
२	बाघ	१०									१	११
३	हात्ती	३				१					२	६
४	अर्ना	७	१	२							१	११
५	गौरी गाई	४										४
६	हिउँ चितुवा	१						१				२
७	कृष्णसार	५०										५०
८	चौका		३									३
९	चरी बाघ	१	१									२
१०	कस्तुरी मृग	३								२		५
११	डफि										१	१
१२	घडियाल गोही	६							३			९
१३	अजिङ्गर		१							२	१	४
१४	सुन गोहोरो		२							१		३
१५	काठे भालु		१									१
१६	चितुवा	१०								१	१	१२
१७	चित्तल	३०	३३	४		१६	१२	९७	१	१	२	१९६
१८	जरायो	७	१	१				१				१०

क्र.सं.	वन्यजन्तु	वन्यजन्तु मृत्युको कारण										जम्मा
		प्राकृतिक	सडक दुर्घटना	चोरी शिकार	करेन्ट लागेर	नहरमा डुबर	तारजालीमा परेर	कुकुरको आक्रमण	पासो/ जालामा परेर	कारण नखुलेको	अन्य	
१९	रतुवा	४	७					४		१	२	१८
२०	लगुना	१						५			१	७
२१	निलगाई	१	४			१				१	२	९
२२	बाहसिङ्गा									३		३
२३	जंगली बँदेल	६	९	४			१			३	१	२४
२४	घोरल	५	१								२	८
२५	झारल	३								१		४
२६	थार	१										१
२७	लङ्गुर		५							३		८
२८	बाँदर		३०		७			१		५		४३
२९	निर विरालो	२	२					२		२		८
३०	वन विरालो		३									३
३१	सिभेट विरालो									१		१
३२	लोखर्के		५									५
३३	दुम्सी	१	३									४
३४	ओत		१									१
३५	स्याल	२	९					१	१			१३
३६	मलसाप्रो		१									१
३७	धनेश				१							१

क्र.सं.	वन्यजन्तु	वन्यजन्तु मृत्युको कारण										जम्मा
		प्राकृतिक	सडक दुर्घटना	चोरी शिकार	करेन्ट लोगर	नहरमा डुबेर	तारजालीमा परेर	कुकुरको आक्रमण	पासो/ जालामा परेर	कारण नखुलेको	अन्य	
३८	मयुर	१				२						३
३९	गिट्टि						१	१			३	५
४०	चिल									१	१	२
४१	लाटोकोसेरो									१		१
४२	अन्य चरा प्रजाती	१	१०								३	१४
४३	मगर गोही	२										२
४४	गोहोरो	१	४	१								६
४५	सर्प प्रजाती		४									४
४६	कछुवा	२										२
४७	अन्य										१	१
	कुल जम्मा	१८७	१४१	१४	१०	२०	१४	११३	५	२९	२५	५५८

अनुसूची १४ : आ.व. २०७९/८० मा वन्यजन्तु उद्धारको विवरण

क्र.सं.	वन्यजन्तु	संरक्षित क्षेत्र												जम्मा	
		चितवन	बर्दिया	बाँके	राप्ती	सगरमाथा	मकलि वरेण	खप्तड	शिवपुरी	पुष्प	शुक्लाफाँटा	कोशीराप्ती	कोशीराप्ती		अपुनाना
१	गैँडा	६													
२	बाघ	६								२					
३	हात्ती										२				
४	कृष्णसार													२	
५	सालक	१													
६	चौका			२											
७	डुफि												१		
८	घडियाल	५													
९	अजिङ्गर	८६	९९	२१						४	५३	५७			२
१०	सुन गोहोरो	१	१						१		१	४			
११	भालु														
१२	चितुवा		१	१						३	१				
१३	चित्तिल	१३	२१	१६						२०	९	७			
१४	जरायो	१	२												
१५	रतुवा		३	१	२	१	१	२	२				१		
१६	लगुना		१									१०			
१७	निलगाई			४						२	१	९			
१८	बैदिल		३								३	२			
१९	घोरल														
२०	थार				१		१						२		

श्री.सं.	वचन	सरक्षित क्षेत्र														जम्मा
		विचित्रता	बर्धिया	बाँके	राप्ती	सगरमाथा	मकालु प्रदेश	लुप्रेत	शिवापुरी	पर्वी	शुक्लाफाँटा	कोशीटण्ड	होरेपाटन	गौरीशांकर	अपिनामा	
२१	लङ्कुर										२					२
२२	बाँदर			२												२
२३	निर								१	१						२
२४	बिरालो			१												१
२५	वन विरालो															१
२६	लोखेके		१													१
२७	राजपंखी कोइरालो					१					१				१	४
२८	गिट्टि													१		१
२९	चिल															१
३०	blossam headed parakeet (सुगा)										११०					११०
	लाटोकोसेरो		३							१						४
३१	कलिज					१										१
३२	अन्य चरा		१								१		१			३
३३	मगर गोही	१	४								४					१५
३४	सर्प	१९	२	५					७	२२	६					६६
३५	मलसाप्रो									२						२
३६	मोहोरो	१	१													३
३७	कछुवा	२	३	२					१		१					१२
	जम्मा	१४२	१४६	५५	३	२	३	२	१२	५९	८५	२	४	१	४	७३४

अनुसूची १५ : आ.व. २०७९/८० मा वन अपराध तथा वन्यजन्तु अपराधसम्बन्धी दायर भएका मुद्दाको विवरण

क्र. सं.	संरक्षित क्षेत्र	वन अपराध					वन्यजन्तु अपराध				
		अल्या मुद्दा	यस आ.व. मा दर्ता भएका मुद्दा	जम्मा मुद्दा	फैसला भएका मुद्दा	फैसला हुन बाँकी मुद्दा	अल्या मुद्दा	यस आ.व. मा दर्ता भएका मुद्दा	जम्मा मुद्दा	फैसला भएका मुद्दा	फैसला हुन बाँकी मुद्दा
१	चितवन रा.नि.	१०	२	१२	२	१०	१९	४	२३	१	२२
२	बर्दिया रा.नि.	२	८	१०	४	६	८	२०	२८	२२	६
३	बाँके रा.नि.	०	४	४	३	१	१	१०	११	७	४
४	राप्ता रा.नि.	२	१	३	०	३	४	०	४	०	४
५	सगरमाथा रा.नि.	१	०	१	१	०	१	२	३	१	२
६	मकालुवरुण रा.नि.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	खप्तड रा.नि.	२	०	२	१	१	१	०	१	०	१
८	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	२	५	७	१	६	०	०	०	०	०
९	शे-फोक्सुण्डो रा.नि.	१०	१	११	१	१०	१	०	१	०	१
१०	लामटाङ रा.नि.	०	१	१	०	१	१	०	१	१	०
११	पर्सा रा.नि.	५५	६	६१	७	५४	१२	४	१६	२	१४
१२	शुक्लाफाँटा रा.नि.	२२	९	३१	२४	७	१३	४	१७	१३	४

क्र. सं.	संरक्षित क्षेत्र	वन अपराध						वन्यजन्तु अपराध				
		अलया मुद्दा	यस आ.व. मा दर्ता भएका मुद्दा	जम्मा मुद्दा	फैसला भएका मुद्दा	फैसला हुन बाँकी मुद्दा	अलया मुद्दा	यस आ.व. मा दर्ता भएका मुद्दा	जम्मा मुद्दा	फैसला भएका मुद्दा	फैसला हुन बाँकी मुद्दा	
१३	कोशीटप्पु व.ज.आ.	०	१	१	०	१	४	५	९	५	४	
१४	ढोरपाटन शि.आ.	१	१	२	१	१	१	०	१	०	१	
१५	अन्नपूर्ण सं. क्षेत्र.	३	६	९	८	१	१	२	३	३	०	
१६	गौरीशंकर सं.क्षे.	५	६	११	१०	१	१	०	१	१	०	
१७	मनास्लु सं.क्षे.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
१८	कञ्चनजङ्घा सं.क्षे.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
१९	अपिनाम्पा सं.क्षे.	१	०	१	०	१	०	१	१	०	१	
२०	कृष्णसार सं.क्षे.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	जम्मा	११६	५१	१६७	६३	१०४	६८	५२	१२०	५६	६४	

अनुसूची १६ : आ.व. २०७९/८० मा वन तथा वन्यजन्तु अपराधमा पक्राउ परेका मानिसहरूको विवरण

क्र.सं.	कार्यालय	प्रतिवादी संख्या								
		वनसम्बन्धी अपराध			वन्यजन्तु सम्बन्धी अपराध			जम्मा		
		पक्राउ	फरार	जम्मा	पक्राउ	फरार	जम्मा	पक्राउ	फरार	जम्मा
१	चितवन रा.नि.	२	०	२	८	०	८	१०	०	१०
२	बर्दिया रा.नि.	२६	१	२७	५१	५	५६	७७	६	८३
३	बाँके रा.नि.	८	०	८	३३	५	३८	४१	५	४६
४	रारा रा.नि.	३	०	३	०	०	०	३	०	३
५	सगरमाथा रा.नि.	०	०	०	४	०	४	४	०	४
६	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	२४	२	२६	०	०	०	२४	२	२६
७	शे-फोक्सुण्डो रा.नि.	५	०	५	०	०	०	५	०	५
८	लामटाङ रा.नि.	३	०	३	०	०	०	३	०	३
९	पर्सा रा.नि.	१८	३	२१	८	२	१०	२६	५	३१
१०	शुक्लाफाँटा रा.नि.	२१	२	२३	१३	०	१३	३४	२	३६
११	कोशीटप्पु व.ज.आ.	१	०	१	२१	६	२७	२२	६	२८
१२	ढोरपाटन शि.आ.	१	०	१	०	०	०	१	०	१
१३	अन्नपूर्ण सं. क्षेत्र.	२७	०	२७	४	०	४	३१	०	३१
१४	गौराशंकर सं.क्षेत्र.	१०	०	१०	०	०	०	१०	०	१०
१५	अपिनाम्पा सं.क्षेत्र.	०	०	०	९	०	९	९	०	९
	जम्मा	१४९	८	१५७	१५१	१८	१६९	३००	२६	३२६

अनुसूची १७ : आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्रमा सहासिक पर्यटकीय गतिविधि तथा चलचित्र, वृत्तचित्र छाँयाङ्कन अनुमतिको विवरण

क्र.सं.	मिति	व्यक्ति/संस्थाको नाम	कार्यालय	नेपाली/सार्व/विदेशी
१	२०८०।२।९	A one Nepali Update	शे-फोक्सुन्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
२	२०८०।२।६	हिमाली ग्रामीण विकास समूह फुडलिङ, ताप्लेजुङ्ग.	कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र	नेपाली
३	२०८०।२।१४	Rey Venture pvt. Ltd. +	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
४	२०८०।२।१७	Everest Galley pvt. Ltd. +	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
५	२०८०।२।२२	Rise Media Network Nepal	चितवन, पर्सा बाँके, बर्दिया, शुक्लाफाँटा, रारा रा.नि.	नेपाली
६	२०८०।१।२८	Nexus International Treks & Expedition Nepal pvt. Ltd. +	शे-फोक्सुन्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
७	२०८०।१।२६	Sohan Pratap Shrestha	शे-फोक्सुन्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
८	२०८०।१।१९	A one Nepali Pvt.Ltd	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
९	२०८०।१।१३	The himayan Research Expedition Pvt.ltd	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
१०	२०८०।१।१०	8 k Expedition	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
११	२०८०।१।१३	Seven summit treks pvt..ltd	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
१२	२०८०।१।८	Wilderness Outdoors pvt.ltd	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
१३	२०८०।१।४	Chilime Hydropower Company Pvt. Ltd.	मनास्लु संरक्षण क्षेत्र..	नेपाली
१४	२०८०।१.१९	3 M.M.Films pvt.ltd	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली / सार्व
१५	२०८९।१२।१	Korian treks Expedition pvt.ltd	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी

क्र.सं.	मिति	व्यक्ति/संस्थाको नाम	कार्यालय	नेपाली/सार्व/विदेशी
१६	२०७९।१२।६	The Don Adeventures	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
१७	२०७९।१२।२६	Shanta Nepali Production Pvt. Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
१८	२०७९।१२।२४	Salt Route Excursion Ltd.	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
१९	२०७९।१२।२५	Shuva Films Pvt. Ltd.	शे-फोक्सुन्दो राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
२०	२०७९।१२।२३	KTM Films Pvt.Ltd	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
२१	२०७९।१२।२३	Stock Photography Nepal Pvt.Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
२२	२०७९।१२।२३	Jagu Prasad Juggali	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
२३	२०७९।१२।२४	Himal Offset Pvt. Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
२४	२०७९।१२।१६	Suman Gurung	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
२५	२०७९।१२।२४	Himal Offset Pvt. Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
२६	२०७९।१२।१४	Seven summit trek, s7	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
२७	२०७९।१२।२३	डिमा गोलु लामा,सोलु	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
२८	२०७९।१२।२४	Expedition Himalaya.com	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
२९	२०७९।१२।१२	Mr.ShreeRam Gurung	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
३०	२०७९।१२।०६	Bigya Karki	लामटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
३१	२०७९।११।१८	Purushwottam Man Pradhan	शे-फोक्सुन्दो राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
३२	२०७९।११।२५	Thamserku Expedition pvt.Ltd.	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
३३	२०७९।११।१७	kantipur cinemas Pvt.Ltd.	लामटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	सार्व राष्ट्र

क्र.सं.	मिति	व्यक्ति/संस्थाको नाम	कार्यालय	नेपाली/सार्क/विदेशी
३४	२०७९।११।३	Icefall Adventure Pvt. Ltd.	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
३५	२०७९।११।५	Salt Route Excursion Pvt. Ltd.	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
३६	२०७९।११।११	Shanta Nepali Production Pvt. Ltd.	शे-फोक्सुन्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
३७	२०७९।११।२८	Shambhu Paudel	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
३८	२०७९।१०।२५	Tshring Lama	शे-फोक्सुन्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
३९	२०७९।१०।१३	Rise Media Network	चितवन, पर्सा, बाँके रा.नि.	नेपाली
४०	२०७९।८।२७	Kavre Films Pvt. Ltd.	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
४१	२०७९।८।२३	Rijal and Rijal Production, Lazimpnt, ktm	लामटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
४२	२०७९।८।१९	Nepal P.O. V.media Pvt.Ltd	लामटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
४३	२०७९।७।१६	Mountain Expenience Pvt.Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
४४	२०७९।७।२२	Jagdish Gurung	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
४५	२०७९।७।३	Icefall Adventure Pvt. Ltd.	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
४६	२०७९।७।१८	Adventure Ascent Pvt.Ltd	मकालुवरुण रा.नि.का.	विदेशी
४७	२०७९।७।१६	Kathaharu Production Pvt.Ltd	लामटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
४८	२०७९।७।६	Himalayan Research Expedition Pvt.Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
४९	२०७९।७।२७	Anggombu Sherpa	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
५०	२०७९।७।३०	D.A.D. Production Pvt.Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
५१	२०७९।७।१६	Thamserku Expeditions Pvt.Ltd.	लामटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी

क्र.सं.	मिति	व्यक्ति/संस्थाको नाम	कार्यालय	नेपाली/सार्क/विदेशी
५२	२०७९।६।११	Icefall Adventure Pvt. Ltd.	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
५३	२०७९।६।१२	A One Nepali Update	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
५४	२०७९।६।३१	Neema Renji Sherpa	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
५५	२०७९।६।२७	Himalayan Research Expedition Pvt.Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
५६	२०७९।६।३१	Seve Summit Trek Pvt. Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
५७	२०७९।६।३०	Shanta Nepali Production Pvt. Ltd.	शे-फोक्सुन्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
५८	२०७९।६।३०	Mega Adventures international Pvt.Ltd.	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
५९	२०७९।६।३०	Elite Himalayan Adventure Pvt.Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
६०	२०७९।५।१२	DriverInk Pvt. Ltd.	गरा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
६१	२०७९।५।१६	Base camp Trekking and Expedition Pvt. Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
६२	२०७९।९।१८	Kepal Adventhre Pvt.Ltd	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
६३	२०७९।९।२९	Bidhya Chapagai	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
६४	२०७९।९।१	Manish Maharjan	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
६५	२०७९।५।२	Lemon Pvt. Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
६६	२०७९।५।५	Kavre Films Pvt. Ltd.	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
६७	२०७९।५।२९	Dharma Adventure Pvt. ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
६८	२०७९।५।२९	Wild Yak Expediture Pvt.Ltd	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
६९	२०७९।५।२६	Himalayas Guides Nepal Treks Expedition Pvt. Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी

क्र.सं.	मिति	व्यक्ति/संस्थाको नाम	कार्यालय	नेपाली/सार्क/विदेशी
७०	२०७९।५।१५	Charms Entertainment Pvt. Ltd.	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
७१	२०७९।५।१४	Pioneer Adventure Pvt. Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
७२	२०७९।१२।२८	Elite Himalayan Adventher Pvt.Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
७३	२०७९/०६/३१	Elite Sky Diving	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
७४	२४/०४/२०७९	Uma Singh	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	सार्क राष्ट्र
७५	०५/०२/२०८०	Wallace Cory	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
७६	०५/०२/२०८०	Skotnicki damian wojciech	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
७७	२१/०७/२०७९	Everest Skydiving	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
७८	२१/०७/२०७९	Toptrek Spirit Pvt.Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
७९	२२/०७/२०७९	Annapurna Treks and expedition	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
८०	१५/१२/२०७९	Trip hmalaya treks and expedition	शे-फोक्सुन्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
८१	२०/०७/२०७९	Jenjatra Adv. Pvt. Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
८२	३०/०६/२०७९	Sebastian Mark Mackenzie Wilson	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
८३	२९/१०/२०७९	Mira Rai	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
८४	१४/०८/२०७९	Global Travel and Adventures	अन्तर्पूर्ण संरक्षण क्षेत्र	नेपाली
८५	०४/०७/२०७९	The small world	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
८६	२८/१२/२०७९	Himalaya expedition	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
८७	०७/०८/२०७९	Chhango the canyoning company	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली

क्र.सं.	मिति	व्यक्ति/संस्थाको नाम	कार्यालय	नेपाली/सार्व/विदेशी
८८	१३/०६/२०७९	Satsathai	शे-फोक्सुन्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
८९	१६/१२/२०७९	Blue Sky Paragliding	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	नेपाली
९०	०३/०१/२०८०	Altai Nepal	शे-फोक्सुन्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
९१	२९/१२/२०७९	Jatra Adv. Pvt. Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
९२	२९/०१/२०८०	Elite Skydiving Pvt. Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
९३	२७/०१/२०८०	Couleur peak Treks and expedition	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
९४	२६/०१/२०८०	Roar Himalaya Adventure pvt. Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	सार्व राष्ट्र
९५	१०/०१/२०८०	Averest Recreation	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली
९६	२१/११/२०७९	Adventure Link Pvt. Ltd.	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	विदेशी
९७	३१/०३/२०८०	Man bahadru tamang, Aashish Shrestha	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	नेपाली

अनुसूची १८ : आ.व. २०६७/६८ देखि २०७९/८० सम्म ढोरपाटन शिकार
आरक्षमा भएको शिकार सम्बन्धी विवरण

आ.व	वन्यजन्तु	ब्लकको नाम							
		सुनदह	सेङ्ग	दोगाडी	घुस्तुङ्ग	बासेँ	फागुने	सुर्तिवाङ्ग	जम्मा
२०६७/६८	नाउर	६	३	२	४	४	३	०	२२
	भारल	२	०	१	३	०	२	०	८
	रतुवा	०	०	०	०	४	२	०	६
	जम्मा	८	३	३	७	८	७	०	३६
२०६८/६९	नाउर	४	४	७	१	१	२	०	१९
	भारल	२	२	२	१	०	३	०	१०
	रतुवा	०	०	०	०	०	१	०	१
	बँदेल	०	०	०	०	०	२	०	२
	जम्मा	६	६	९	२	१	८	०	३२
२०६९/७०	नाउर	१	३	५	४	३	३	०	१९
	भारल	१	१	०	२	०	३	०	७
	बँदेल	०	०	०	०	०	१	०	१
	जम्मा	२	४	५	६	३	७	०	२७
२०७०/७१	नाउर	२	४	५	२	३	३	०	१९
	भारल	२	१	२	०	०	४	०	९
	रतुवा	०	०	०	०	०	३	०	३
	बँदेल	०	०	०	०	०	१	०	१
	जम्मा	४	५	७	२	३	११	०	३२
२०७१/७२	नाउर	३	३	६	६	४	४	०	२६
	भारल	२	२	१	२	०	४	०	११
	बँदेल	०	०	०	०	०	१	०	१
	जम्मा	५	५	७	८	४	९	०	३८
२०७२/७३	नाउर	२	४	६	३	४	४	०	२३
	भारल	०	१	२	१	०	४	०	८
	जम्मा	२	५	८	४	४	८	०	३१
२०७३/७४	नाउर	२	५	५	४	०	२	०	१८
	भारल	१	०	०	४	०	१	०	६
	रतुवा	०	०	०	०	०	२	०	२
	जम्मा	३	५	५	८	०	५	०	२६

आ.व	वन्यजन्तु	ब्लकको नाम							
		सुनदह	सेङ्ग	दोगाडी	घुस्तुङ्ग	बासेँ	फागुने	सुर्तिवाङ्ग	जम्मा
२०७४/७५	नाउर	३	२	५	४	१	१	०	१६
	भारल	२	३	१	२	०	३	१	१२
	जम्मा	५	५	६	६	१	४	१	२८
२०७५/७६	नाउर	२	५	५	४	१	२	०	१९
	भारल	२	२	३	१	०	२	०	१०
	रतुवा	१	०	०	०	०	०	०	१
	जम्मा	५	७	८	५	१	४	०	३०
२०७६/७७	नाउर	१	१	३	१	०	१	०	७
	भारल	१	०	२	१	०	०	०	४
	जम्मा	२	१	५	२	०	१	०	११
२०७७/७८	नाउर	१	२	२	२	१	२	०	१०
	भारल	१	१	०	०	०	३	१	६
	रतुवा	१	०	०	०	१	०	०	२
	जम्मा	३	३	२	२	२	५	१	१८
२०७८/७९	नाउर	३	४	६	४	१	१	०	१९
	भारल	४	१	२	३	०	२	०	१२
	जम्मा	७	५	८	७	१	३	०	३१
२०७९/८०	नाउर	२	२	७	४	२	२	०	१९
	भारल	२	०	१	६	०	२	०	११
	जम्मा	४	२	८	१०	२	४	०	३०
कूल जम्मा		५६	५६	८१	६९	३०	७६	२	३७०

**अनुसूची १९ : आ.व. २०६७/६८ देखि २०७९/८० सम्म ढोरपाटन शिकार
आरक्षमा भएको शिकारबाट प्राप्त राजश्व विवरण**

क्र.सं.	आ.व.	शिकार सिजन	राजश्व (रु हजारमा)	जम्मा राजश्व (रु हजारमा)
१	२०६७/०६८	पहिलो	२५४९	३१३२
		दोस्रो	५८३	
२	२०६८/०६९	पहिलो	३१०२	६७८२
		दोस्रो	३६७९	
३	२०६९/०७०	पहिलो	२७१६	७३२९
		दोस्रो	४६१३	
४	२०७१/०७२	पहिलो	०	८५४७
		दोस्रो	८५४७	
५	२०७२/०७३	पहिलो	७८४६	१११३३
		दोस्रो	३२८७	
६	२०७३/०७४	पहिलो	३३६८	१४७५४
		दोस्रो	११३८५	
७	२०७४/०७५	पहिलो	२५४५	५८३५
		दोस्रो	३२९०	
८	२०७५/०७६	पहिलो	१०६५१	२९२५५
		दोस्रो	१८६०४	
९	२०७६/०७७	पहिलो	३०३३	३०३३
		दोस्रो	०	
१०	२०७७/०७८	पहिलो	१२९६	४८६६
		दोस्रो	३५७०	
११	२०७८/०७९	पहिलो	४००९	१५६९४
		दोस्रो	११६८५	
१२	२०७९/०८०	पहिलो	२०२००	३२९५७
		दोस्रो	१२७५७	
कुल जम्मा			१४३३१९	१४३३१९

अनुसूची २० : आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्रभित्र भौतिक पूर्वाधारहरु निर्माणको लागि वातावरणीय अध्ययन सहमति दिईएको विवरण

१. सडक आयोजना

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	लम्बाइ (कि.मी.)	सहमतिको प्रयोजन	निर्णय मिति	स्थानिय तह/जिल्ला	संरक्षित क्षेत्र
१	छथो छिप्रा देउराली सडक आयोजना	१.१	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	०७९.११.४	थासाङ गाँउपालिका, कोवाङ मुस्ताङ	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र
२	खारवाङ्ग कृषि सडक आयोजना	१.३९	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	०७९.११.४	थासाङ गाँउपालिका, कोवाङ मुस्ताङ	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र
३	तेताङ्ग जोङ्ग सडक आयोजना	७	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	०७९.११.४	वारगुड मुक्तिक्षेत्र गाँउपालिका, मुस्ताङ्ग	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र
४	महेन्द्र राजमार्ग कोहलपुर डडुवा आयोजना		रुख कटान सम्बन्ध		बाँके	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज
५	गोकुलेस्वर-सेरा घुसा सडक खण्ड अन्तर्गत तपोवन सडक पुल	६०	सडक वातावरणीय अध्ययन सहमति		मर्मा गाँउपालिका,	अपिनाम्पा संरक्षण क्षेत्र
६	घोरपिप्टा वानियाभार सडक (जोधपुर वानियाभार सडक खण्ड) आयोजना	१३	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	०७९.११.७	बारबर्दिया गाँउपालिका, बर्दिया	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज
७	रामकोट भीमडुङ्गा छत्रेदेउराली म.क्षे. एनर्डी बाहुनस्थान सडक आयोजना		सडक वातावरणीय अध्ययन सहमति		धुनिवेशी नगरपालिका, धादिङ	शिवपुरी नागाजुन राष्ट्रिय निकुञ्ज
८	दुम्कीवास त्रिवेणी सडक आयोजना	२०	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति		विनय त्रिवेणी गाँउपालिका, नवलपरासी	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज
९	घट्टेखोला घम्पुस खानी गाँउ सडक आयोजना	१३	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	०८०.१२.८	माछापुच्छ्रे गाँउपालिका, कास्की	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	लम्बाइ (कि.मी.)	सहमतिको प्रयोजन	निर्णय मिति	स्थानिय तह/जिल्ला	संरक्षित क्षेत्र
१०	धुवाघाट-रिउखोला र बगाई-ठोरी सडक आयोजना		वातावरणीय अध्ययन सहमति	०७९।५।३१	चितवन	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज
१४	पातिहाला पल्ला रह आँखेखोला हुदै शे-फोक्सुण्डो सडक आयोजना	९.०५	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	०७९।१२।२९	डोल्पा	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज
१५	स्वर्गद्वारी दूधपोखरी पिसाङ्ग टंकी मनाङ्ग खाङ्गसार सडक स्तरोन्नती	९.४४	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	०८०।१।०८	डिस्स्याङ गाँउपालिका, मनाङ्ग	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र
१६	बखरिया गोलटाकुरी कालीटारा सडक स्तरोन्नती आयोजना	८.२६	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	२०८०।४।२	दाङ्ग	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज
१७	चामे खाङ्गसागर सडकको स्वर्गद्वारी होम्दे मुङ्गेजे सडकआयोजना	१८	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	२०८०।१०।२	मनाङ्ग गाँउपालिका, मनाङ्ग	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र
१८	भुरीगाँउ नेउलापुर गोदान सुक्खाड ठाकुरद्वारा जोड्ने सडक स्तरोन्नती	९.४	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	२०८०।२।२४	बर्दिया जि ठाकुरद्वारा	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज
१९	बाह्रविसे थिमसांग विगु थिलेखोला लाहुक ब्रतंग लामाबगर सडक आयोजना	३०	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	२०८०।२।२६	बाह्रविसे नगरपालिका, सिन्धुपाल्चोक	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र

२. पुल, खानेपानी, नदी कटान नियन्त्रण आयोजना

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	लम्बाइ (मि.)	सहमतिको प्रयोजन	निर्णय मिति	स्थानिय तह/जिल्ला	संरक्षित क्षेत्र
१	कपथलिटार-पारच्याङ फलाँखु खोला पुल निर्माण आयोजना	५०	सङ्क्षेप वातावरणीय अध्ययन सहमति	०७९।५।९	नौकुण्ड गाँउपालिका, रसुवा	लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज
२	पाटीबर्क-मिचेक सडक खण्डमा पर्ने पुडु खोला पुल निर्माण आयोजना	३०	सङ्क्षेप वातावरणीय अध्ययन सहमति	०७९।५।१०	नौकुण्ड गाँउपालिका, रसुवा	लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	लम्बाइ (मि.)	सहमतिको प्रयोजन	निर्णय मिति	स्थानिय तह/जिल्ला	संरक्षित क्षेत्र
३	पारच्याङ-लाङबु सडक खण्डमा पर्ने फर्लाखु खोला पुल निर्माण आयोजना	५०	संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन सहमति	०७९।५।१९	नौकुण्ड गाँउपालिका, रसुवा	लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज
४	बर्दिया ३ खानेपानी (अस्नेरी, बेलौरी, राज्जा, खानेपानी आयोजनाहरु) र ग्याङखोला झोलुङ्गे पुल आयोजना		संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन सहमति	०७९।११।३	बासँगाढी नगरपालिका, बर्दिया	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज
५	गौरगाउँ काँडामाण्डौ सिलगढी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना		संचालन सहमति	०७९।४।१८	दिपालय सिलगढी	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज
६	नौकुण्ड बृहत खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना		वातावरणीय अध्ययन सहमति	०७९।५।३१	नौकुण्ड गाँउपालिका, रसुवा	लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज
७	वाघमारा मध्यवर्ती सामुदियक बन उपभोक्ता समूहद्वारा प्रस्तावित क्यानोपी ब्रीज निर्माण आयोजना		सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	०७९।८।२८	चितवन	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज
८	नारायणी नदि नियन्त्रण कार्य	५.७ कि.मी.	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	०७९।१०।२७	चितवन	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज
९	टोखा शिवपुरी खानेपानी व्यवस्थापन आयोजना		संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन सहमति	०७९।११।३	टोखा नगरपालिका, काठमाण्डौ	शिवपुरी नागाँजुन राष्ट्रिय निकुञ्ज
१०	गोलढुङ्गा खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना		प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	०७९।११।३	गोलढुङ्गा नगरपालिका, काठमाण्डौ	शिवपुरी नागाँजुन राष्ट्रिय निकुञ्ज
११	बृहत खानेपानी आयोजना		संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन सहमति	०७९।११।१८	गोकर्णेश्वर नगरपालिका, काठमाण्डौ	शिवपुरी नागाँजुन राष्ट्रिय निकुञ्ज
१२	राइटर खानेपानी आयोजना र lighting system जडान आयोजना		संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन सहमति	०७९।११।२६	गोकर्णेश्वर नगरपालिका, काठमाण्डौ	शिवपुरी नागाँजुन राष्ट्रिय निकुञ्ज

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	लम्बाइ (मि.)	सहमतिको प्रयोजन	निर्णय मिति	स्थानिय तह/जिल्ला	संरक्षित क्षेत्र
१३	दलाकाप खानेपानी treatment plant आयोजना		संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन सहमति	०७९।१२।१७	ताकेधर नगरपालिका, काठमाण्डौ	शिवपुरी नागाजुन राष्ट्रिय निकुञ्ज
१४	खानेपानी टंकी निर्माण आयोजना		संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन सहमति	०८०।१।११	गोकर्णेश्वर नगरपालिका, काठमाण्डौ	शिवपुरी नागाजुन राष्ट्रिय निकुञ्ज
१५	गिदे खोला पुल निर्माण आयोजना		संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन सहमति	२०८०।३।११	भेरीगंगा नगरपालिका, सुर्खेत	वर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज

३. विद्युत प्रसारण लाईन आयोजना

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (के.भी.)	निर्णय मिति	सहमतिको प्रयोजन	स्थानिय तह/जिल्ला	संरक्षित क्षेत्र
१	याम्बलिङ्ग खोला प्रसारण लाइन आयोजना	३३	०७९।५।१९	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	जुगल गाँउपालिका, सिन्धुपाल्चोक	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र
२	सिम्बुवा खोला प्रसारण लाइन आयोजना	२२०	०७९।५।१९	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	फत्तालुङ्ग गाँउपालिका, ताप्लेजुङ्ग	कञ्चनजंघा संरक्षण क्षेत्र
३	भेरी बवई डाइभर्सन बहुउद्देशीय प्रसारण लाइन आयोजना		०७९।११।१७	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति		वर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज
४	इसुवा खोला प्रसारण लाइन आयोजना	२२०	०७९।७।२०	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	मकालु गाँउपालिका, संखुवासभा	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज
५	लोवर अम्बुवा खोला प्रसारण लाइन आयोजना	१३२	०७९।८।२८	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	मकालु गाँउपालिका, संखुवासभा	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज
६	लामटाङ्ग खोला प्रसारण लाइन आयोजना	१३२	०७९।१२।२९	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	गोसाइकुण्ड गाँउपालिका, रसुवा	लामटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (के.भी)	निर्णय मिति	सहमतिको प्रयोजन	स्थानिय तह/जिल्ला	संरक्षित क्षेत्र
७	लुजा खोला र राउजे खोला प्रसारण लाइन आयोजना	१३२	०७९/११/१४	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	सोलुदुधकुण्ड गाँउपालिका, सोलुखुम्बु	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज
८	धौबदी-मेयौली प्रसारण लाइन आयोजना	१३२	०७९/१२/२३	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	भरतपुर महानगरपालिका, चितवन	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज
९	खिजिडेम्बा गज्याङ्ग प्रसारण लाइन आयोजना	३३	३२५/२२/०८०	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	ओखलढुंगा खिजिडेम्बा वडा ७	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र
१०	लामावगर बाह्रसिंगे प्रसारण लाइन आयोजना	२२०	०७९/११/१७	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	विगु गाँउपालिका, दोलखा र बाह्रसिंगे नगरपालिका, सिन्धुपाल्चोक	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र
११	मादमे खोला प्रसारण लाइन	१३२	०८०/११/२०	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	मादी गाँउपालिका, कास्की	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र
१२	औरहा सिमरा विद्युत प्रसारण लाइन आयोजना	१३२	०८०/१२/२२	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	सिमरा	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज
१३	तमोर-ढुङ्गेसाँघु प्रशासण लाइन आयोजना	२००	०७९/१५/१९	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	ताप्लेजुङ्ग जि फत्तालुङ्ग गा पा वडा न. ३	कञ्चनजंघा संरक्षण क्षेत्र
१४	तामाकोशी पाँचौ विद्युत प्रसारण लाइन आ.	२२०	०७९/१५/१०	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	भुलुङ्ग गा वि.स, चरिकोट, वजार दोलखा	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र
१५	जुरिम्बा खोला विद्युत प्रसारण लाइन आयोजना	१३२	०७९/१८/२८	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	भोटेकोशी गाँउपालिका, सिन्धुपाल्चोक	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र
१६	लाङ्गटाङ्ग खोला प्रसारण लाइन आयोजना	१३२	०८०/१२/१५	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	गोसाइकुण्ड गाँउपालिका, रसुवा	लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज
१७	सिम्बुवा खोला प्रसारण लाइन आयोजना	२२०	०७९/११/१४	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला	कञ्चनजंघा संरक्षण क्षेत्र कार्यालय

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (के.भी)	निर्णय मिति	सहमतिको प्रयोजन	स्थानिय तह/जिल्ला	संरक्षित क्षेत्र
१८	किमाथंका अरुण विद्युत प्रसारण लाइन आयोजना	४००	०७९/११/२६	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	मकालु गाँउपालिका, संखुवासभा	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज
१९	माथिल्लो मोदी ए न्यु मोदी प्रसारण लाइन आयोजना	१३२	०८०/११/२९	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	मादी गाँउपालिका, कास्की	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र
२०	लुजा खोला र राउजे खोला प्रसारण लाइन आ	१३२	०८०/३५	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	सोलुखुम्बु जिल्ला	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज
२१	मादमेखोला प्रसारण लाईन आयोजना	१३२	०८०/३१/२७	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	कास्की जिल्ला	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र
२२	धौवादी- प्रसारण लाईन आयोजना	१३२	०८०/३१/२८	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	चितवन जिल्ला	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज
२३	माथिल्लो मोदी ए न्यु मोदी प्रसारण लाईन आयोजना	१३२	०८०/११/२९	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	मादी गाँउपालिका, कास्की	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र

४. जलविद्युत आयोजना

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (मे.वा)	निर्णय मिति	सहमतिको प्रयोजन	स्थानिय तह/जिल्ला	संरक्षित क्षेत्र
१	इसुवा अर्धजलाशयुक्त क्यासेकेड-३ जलविद्युत आयोजना	९.९५	०७९/७/२१	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	मकालु गाँउपालिका, संखुवासभा	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज
२	इसुवा अर्धजलाशयुक्त क्यासेकेड-२ जलविद्युत आयोजना	९.९५	०७९/७/२१	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	मकालु गाँउपालिका, संखुवासभा	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज
३	तेजो थोपाम अर्धजलाशयुक्त जलविद्युत आयोजना	२९	०७९/८/२०	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	भोटखोला गाँउपालिका, संखुवासभा	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (मे.वा)	निर्णय मिति	सहमतिको प्रयोजन	स्थानिय तह/जिल्ला	संरक्षित क्षेत्र
४	नामलान खोला जलविद्युत आयोजना	१३५	०७९/११/१७	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	मुगु कार्मारीङ्ग गा.पा गाउँपालिका, मुगु	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज
५	गापुचे मादी जलविद्युत आयोजना	१२.४५	०७९/१२/०१	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	मादि गाउँपालिका, कास्की	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र
६	खिम्ती ठोसे सिवालय जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजना		०८०/०१/०५	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	जिरी नगरपालिका, श्यामा, गोकुलगंगा गाउँपालिका दोलखा	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र
७	मुगु कर्णाली जलविद्युत आयोजना	९३.२	०८०/०२/०७	सम्भाव्यता अध्ययन सहमति	छोयानाथ रारा नगरपालिका, मुगु	रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज
८	तल्लो मेलम्ची जलविद्युत आयोजना	४।९६	०७९/१२/१९	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	हेलम्बु गाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक	लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज
९	माथिल्लो मेलम्ची जलविद्युत आयोजना	४.९५	०७९/१२/१९	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	हेलम्बु गाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक	लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज
१०	माथिल्लो छुमछुमगाड जलविद्युत आयोजना	१०	०७९/४/१०	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	अपिहिमाल गाउँपालिका, दार्चुला	अपिनाम्पा संरक्षण क्षेत्र
११	सुपर घलेम्दी जलविद्युत आयोजना	९.१४	०७९/११/१७	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	अन्नपूर्ण गाउँपालिका, म्याग्दी	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र
१२	फोक्सण्डो लघु जलविद्युत आयोजना	५५	०७९/१२/०३	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण अध्ययन सहमति	डोल्पा जि शे फोक्सुण्डो गाउँपा लिका, ढ	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज
१३	माथिल्लो इम्बुखोला जलविद्युत आयोजना	२४.२२	२०७९/०८/११	वातावरणीय प्रभाव अध्ययन सहमति	दुधकोशी गाउँपालिका, सोलुखुम्बु	मकालु वरुण रा.नि.

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (से.वा)	निर्णय मिति	सहमतिको प्रयोजन	स्थानिय तह/जिल्ला	संरक्षित क्षेत्र
१४	चुमचेत स्यारखोला जलविद्युत आयोजना	४५	२०७९।०८।११	वातावरणीय प्रभाव अध्ययन सहमति	चुमनुव्री गाँउपालिका, गोरखा	मनास्लु सं.क्षे.
१५	बुढी गण्डकी जलविद्युत आयोजना		२०७९।०३।१९	वातावरणीय प्रभाव अध्ययन सहमति	गोरखा जिल्ला	मनास्लु सं.क्षे.
१६	टोम डोगर (बुढी गण्डकी) जलविद्युत आयोजना	४३.५२	२०७९।६।२४	वातावरणीय प्रभाव अध्ययन सहमति	गोरखा जिल्ला	मनास्लु सं.क्षे.
१७	सुपर इडखु खोला जलविद्युत आयोजना	२२.१२	२०७९।७।१४	वातावरणीय प्रभाव अध्ययन सहमति	सोलुखुम्बु जिल्ला	मकालु वरुण रा.नि.
१८	सुपर बुढी गण्डकी जलविद्युत आयोजना	५२	२०७९।०८।१३	वातावरणीय प्रभाव अध्ययन सहमति	चुमनुव्री गाँउपालिका, गोरखा	मनास्लु सं.क्षे.

अनुसूची २१ : आ.व. २०७९/८० मा संरक्षित क्षेत्रहरूमा अध्ययन अनुसन्धानको लागि प्रदान गरिएको अनुमतिको विवरण

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१	Pitamber Gaire	Forest Fire Risk Mapping and Analysing its effect on the Regeneration.	Student		Agriculture and forestry University, Hetauda	Master Degree	पर्सि रा.नि.	गर्ने	२०७९।४।१
२	Kritika Chaurel	Status of Human-Wildlife Conflict in Buffer Zone area of Shivapuri Nagarjun National park.	Student		School of Environment and management and science, Mid-Baneshwor, Kathmandu	Bachelor Degree	शिवपुरी नगराजुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।४।१
३	कृष्णप्रसाद महर्जन	Exposure and levels of heavy metal in aquatic vertebrates in Bagmati River system, Nepal	Student		Central Department of Zoology, Kirtipur, Kathmandu	PhD	शिवपुरी नगराजुन रा.नि.	गर्ने	२०७९।४।२
४	Sandhya Dhakal	Status, diversity and conservation threats to turtle in babai River, Nepal	Student		Agriculture and forestry University, Hetauda	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९।४।४
५	Saraswati Neupane	Modern Pollen Spectrum in Southern Slope of the Central Nepal Himalayas.	Student		Central Department of Geology, TU and Institute of Tibetan Plateau Research, Chinese Academy of Science, Beijing China.	Master Degree	चितवन, शिवपुरी नगराजुन, लामटाङ रा.नि.	गर्ने	२०७९।४।५
६	Karna Bahadur Batala	A case study on compensation due to Human-Wildlife Conflict in Buffer Zone area of Shivapuri Nagarjun National park (FY 2077-78).	Student	Personal	School of Environment and management and science, Mid-Baneshwor, Kathmandu	Master Degree	शिवपुरी नगराजुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।४।५
७	Anish K.C	Study of Road Kill in PA : A case Study in Banke National Park, Nepal.	Student	Personal	Nepal Engineering college, Pokhara University, Bhaktapur.	Master Degree	बाँके रा.नि.	नगर्ने	
८	Dr. Soo Rang Lee र Dr. Bal Krishna Ghimire	An integrated taxonomic mono-graph of Polygonatum by targeted sequencing of 353 Angiosperm.		Institutional	Department of Biology Education, College of Education Chosun University Gwanju, South Korea र Agriculture and Forestry University, Faculty of Forestry, Hetauda.	Other	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	गर्ने	२०७९।४।१२

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
९	Krishna Tamang	Habitat Overlaying Between Asiatic Black Bear and Red Panda in Dhorpatan Hunting Reserve.	Student	Personal	Central Department of Zoology, kirtipur, Kathmandu.	Master Degree	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	नगर्ने	
१०	Yamuna Gharti Magar	Crop Raiding From Wildlife and Existing Practice of Minimize the Crop loss at Dhorpatan Hunting Reserve.	Student	Personal	Central Department of Zoology, kirtipur, Kathmandu.	Master Degree	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	नगर्ने	२०७९।४।१७
११	Bishwo Babu Shrestha	Abundance and density estimation of Common Leopard (<i>Panthera pardus</i>) in Chitwan national Park, Nepal	Student	Personal	Agriculture and forestry University, Hetauda	Master Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।४।१८
१२	Arati Gurung	Conservation Ecology of Threatened High-Altitude Medicinal plants of Nepal.	Student	Personal	Central Department of Botany, TU, Kirtipur.	Master Degree	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	गर्ने	
१३	Purna man Shrestha, Roshila Kaju, Sudha Shrestha	Human-leopard conflict and its mitigation practices in Nepal	Research officer	Institutional	Wildlife Research and education network	Others/ National	चितवन, बर्दिया, शुक्लाफाँटा, बौर्के, पर्सा, शे-फोक्सण्डो, खप्तड, शिवपुरी नागार्जुन, लामटाङ, मकालु बरुण, सगरमाथा, ढोरपाटन, कोशिटप्पु, अमिनम्था, कृष्णसार, अन्नपूर्ण, गौरीशंकर, मनास्लु, केञ्जजंघा	नगर्ने	२०७९।४।२०
१४	Upama Dhakal	Habitat mapping and social survey on ganges River Dolphin (<i>Platanista gangetica</i>)	Student	Personal	College of Applied Science	Master Degree	कोशिटप्पु व.आ.	नगर्ने	२०७९।४।२०

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१५	Prabesh Ghimire	Study of Land use change in the Buffer Zone of protected Areas, case study of Shivapuri Nagarjun National Park Kathmandu Valley	Student	Personal	Pulchowk Campus Institute of Engineering Lalitpur	Master Degree	शिवपुरी नगराजुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।१।२२
१६	Bishnu Prasad Pandey	GCRF South Asian nitrogen Hub	Leader, Work package 3,1, Sanh	Institutional	Kathmandu University	Others	शे-फोक्सुण्डो रा.नि., कञ्चनजंघा, अन्नपूर्ण सं.क्षे.	गर्ने	२०७९।१।२४
१७	Sanjeeb Sharma	An assesment of suitability of water and influence of LULC change in water quality in Khageri Irrigation system, Chitwan, Nepal	Student	Personal	Central department of environmental science, Kirtipur, Kathmandu	Master Degree	चितवन रा.नि.	गर्ने	२०७९।१।२५
१८	Jeet Bahadur Rana magar	Status and threats to Gharials on Narayani River, Chitwan national Park	Student	Personal	Golden gate International College, Old Baneshwor, Kathmandu	Master Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।१।२५
१९	Anisha Shrestha	Strata use by macaques (<i>Macaca assamensis</i> and <i>Macaca mulatta</i>) in Nagarjun forest of Shivapuri Nagarjun national park, Kathmandu, Nepal	Student	Personal	Central Department of Zoology, Kirtipur, Kathmandu	Master Degree	शिवपुरी नगराजुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।१।२५
२०	जयराम पाण्डे	Variations in scrubland structure and pattern along an altitudinal gradient in the central Himalayas	Researcher	Personal	Institute of Tibetan Plateau research, Chinese Academy of Sciences	PhD	मकालु वरुण रा.नि., कञ्चनजंघा, मनास्लु सं.क्षे.	गर्ने	२०७९।१।३०
२१	Sheila Ghimire	Flood Modelling to determine the habitat dynamics of Greater-One Horned Rhinoceros Chitwan National Park	Project Manager	Institutional	Resources Himalaya Foundation	Others	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।१।३०

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
२२	Muna Thapa	Parasitic infection in Blackbuck (<i>Antelope cervicapra</i>) of Blackbuck Conservation Area, Khairapur, Bardiya, Nepal	Student	Personal	Central Department of Zoology, Kirtipur, Kathmandu	Master Degree	कृष्णसार सं.क्षे.	गर्ने	२०७९।४।३१
२३	Prabesh Ghimire	Study of Land use change in the Buffer Zone of protected Areas, case study of Shivapuri Nagarjun National Park Kathmandu Valley	Student	Personal	Pulchowk Campus Institute of Engineering Lalitpur	Master Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	नगर्ने	स्याद थप २०७९।४।३१
२४	Rabin Bahadur K.C.	An Insight into distribution, habitat preference and conservation status of Himalayan Black Bear in Western Nepal	Research Associate		Biodiversity conservation society Nepal	Others	रारा रा.नि.	गर्ने	२०७९।४।३१
२५	Subekshya Pokhrel	Human Wildlife Conflict in Chitwan National Park	Student	Personal	Golden gate International College	Bachelors	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।५।१
२६	Maan Bahadur Rokaya	Trait patterns of epiphytes and other plant life - forms along an altitudinal gradient in central Nepal.	Research Fellow	Personal	Department of Botany, Charles University, Prague, Czech Republic	Others	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	गर्ने	२०७९।५।८
२७	Aakriti Adhikari	River Health indication through fish Diet and Plankton of Lower Narayani and East Rapti River.	Student	Personal	Central Department of environmental science, TU Kirtipur.	Master Degree	चितवन रा.नि.	गर्ने	२०७९।५।९
२८	Indira Sharma Bhandari	Functional Diversity and Assemblage Structure of Fresh Water Fishes in Madi river, Nepal	Student	Personal	Central Department of Zoology, TU kirtipur.	PhD	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	गर्ने	२०७९।५।९
२९	Rajendra Dhungana	Tigers and Habitat use : Investigating habitat selection, habitat Quality and sink & refug habitat of tiger in Chitwan National Park, Nepal		Personal		Others	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।५।१०
३०	Pratikshya Kandel	Evaluating the Socio-economic and Environmental impacts of Protected Area Policy (Buffer Zone Policy) in Nepal	Student	Personal	The University of Australia	PhD	बर्दिया, सगरमाथा, लामटाङ रा.नि.	नगर्ने	२०७९।५।१०

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
३१	Yamuna paudel	Diversity and Socio-economic Impact of Invasive Alien Plant Species in Buffer Zone Of Bardiya National Park, Nepal.	Student	Personal	Agriculture and forestry University,	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९।५।१२
३२	Binita K.C	Status of Human-Wildlife Conflict in Banke National Park, Nepal..	Student	Personal	Agriculture and forestry University,	Master Degree	बाँके रा.नि.	नगर्ने	२०७९।५।१२
३३	Sujita Shrestha	An assessment of Human Wildlife Conflict in the Shey- phoksundo National park.	Student	Personal	Agriculture and forestry University,	Master Degree	शे-फोक्सुण्डो रा.नि.	नगर्ने	२०७९।५।१२
३४	Prakash Timilsina	Disturbance and Restoration in the Adjoining Forests of Terai Protected Areas in Nepal	Research Fellow	Personal	Central Department of Environmental Science,TU,Kirtipur.	PhD	कोशीटप्पु ब.आ, पर्सा, बर्दिया, रा.नि,	गर्ने	२०७९।५।१२
३५	Paras Bikram Sing	Presence of Common leopard and snow leopard in sympatry and their consequences in the conservation of snow leopard in Nepal Himalaya	Research Fellow	Personal	Biodiversity conservation society Nepal	Others	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	गर्ने	२०७९।५।१३
३६	Purna Bahadur Ale	Human land use impact on carnivore community Structure and interaction in Gaurishankar Conservation Area.	Student	Personal	Inland Norway University of Applied science, Norway	PhD	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	गर्ने	२०७९।५।१३
३७	Rishi Baral	Ecology and Genetic of Brown Bear in Himalayas, nepal.	Student	Personal	Laboratory of Wildlife Biology and Medicine, Department of Environmental Veterinary Sciences,Graduate school of Veterinary Medicine, Hokkaido university, Japan.	PhD	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	गर्ने	२०७९।५।१३
३८	Parshu Ram Regmi	Study of Lichens diversity of Quercus Forest of Shivapuri Nagarjun National park Area and Heavy Metal	Student	Personal	Amrit Campus, Lainchaur,kathmandu	Master Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	गर्ने	२०७९।५।१४

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
३९	Mansa Srivastav	Phytogeography of the Plant lineage Ionicera subsection Isoxyloteum whit an aim to understand the evolution of Himalayan-Tibetan- Hengduan flora	Student	Personal	Yale University, USA	PhD	शे-फोक्सुण्डो, सगरमाथा, लामटाङ अन्नपूर्ण, मनास्लु, कञ्चनजंघा रा.नि.	गर्ने	२०७९।५।१६
४०	Dr.Kylle Patrick Larson (Passport no.HD8661175)	Orogen Parallel Ductile Dectile Deformation of the Greater Himalayan sequence and Thermo-Kinematic Evolution of the South Tibetan Detachment System.	Professor	Personal	University of British Columbia, Canada.	Others	अन्नपूर्ण, मनास्लु, संरक्षण क्षेत्र	गर्ने	२०७९।५।२०
४१	Dipesh Karki	Pattern of Regeneration and leaf traits of Rhododendron campanulatum along Elevation Gradient in Western Nepal.	Student	Personal	Faculty of forestry Agriculture and Forestry University.	Master Degree	गरा रा.नि.	गर्ने	२०७९।५।२२
४२	Chhabilal pokharel, र Dr.Alexander Gordon Webb (passport no.566538970	Emplacement of Himalayan Crystalline core, detrital record of crystalline core emplacement.	Professor	Personal	Tribhuvan University, University of Hong Kong	PhD	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	गर्ने	२०७९।५।२३
४३	Eileen Clair McDougall(passport no. 518043674)	On the Roof of the World: Bon in Dolpa	Resercher	Personal	Royal Geographic Society, London,Uk		शे-फोक्सुण्डो, रा.नि.	नगर्ने	२०७९।५।२६
४४	Ashmita Shrestha	Raising Turtles and tortoise species conservation awareness in Koshi Tappu Wildlife Reserve, Nepal	Resercher Associate	Institutional	Greenhool Nepal	Others	कोशिटप्पु व.आ.	नगर्ने	२०७९।५।२६
४५	Aarati Kunwar	Impact of Wild Boar conflict in Jagatpur Bufferzone Community Forest, chirwan National park.	Student	Personal	Balkumari Colla	Bachelor Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।५।२६

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
४६	Sarala baral	spatio temporal Analysis of the Human Carnivore (Tiger and Leopard) Conflict at Buffer Zone of Banke National Park.	Student	Personal	padmakanya Multiple Campus	Bachelor Degree	बाँके रा.नि.	नगर्ने	२०७९।५।२९
४७	Dr. Suresh Kumar Ghimire, Dr. Robert Evan Hart, Dr Elsa Marie Hart, Dr Natalie Elise Konig, Dr.Choki Gyeltshen	Climate Change on Alpine Plants in the Eastern Himalayan	Professor	Personal	Department of Botanya, TU, Kirtipur	Others	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	गर्ने	२०७९।५।३१
४८	Shiwa Ghawali	Assessing the drivers of Human Tiger Conflict and Public Perception Towards Tiger in Bardiya National Park its bufferzone.	Student	Personal	Goldengate International Collage, Battisputali, Kathmandu	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९।६।०२
४९	Payal Kumari Jain	Comparison of Gastro-intestinal Parasite Found in monkeys of Shivapuri nagarjun national Park and Temples of Kathmandu.	Student	Personal	Amrit Campus, Thamel, Kathmandu	Bachelor Degree	शिवपुरी नगराजुन रा.नि.	गर्ने	२०७९।६।०४
५०	kumar paudel	Habitat Assessment and Public Engagement for Pangolin Conservation in Lowlands of Nepal.	Co-Founder, Director	Institutional	Greenhood Nepal	Others	पर्सा, चितवन रा.नि.	गर्ने	२०७९।६।०४
५१	Pmilla Kutal K.C	Relationship between species richness and biomass along Successional Gradient in Flood Plain of Icherni Island Chitwan, Nepal	Student	Personal	Central Department of Botany, TU, Kirtipur.	Master Degree	चितवन रा.नि.	गर्ने	२०७९।६।०४
५२	Kriti Sharma	Biogas Program, Resource Extraction and Climate Change scenario in buffer Zone of Chitwan National Park	Student	Personal	Goldengate International Collage, Battisputali, Kathmandu	Master Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।६।०६

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
५३	Prajwal Satyal	Willingness to pay for Human-Wildlife Conflict Mitigation and conservation of megafauna in Chitwan National park	Student	Personal	Goldengate International Collage, Battisputali, Kathmandu	Master Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/६/०६
५४	Bishnu Aryal	Food Habits of Rhino (<i>Rhinoceros unicornis</i>) in Babai Valley of Bardiya National Park	Student	Personal	Central Department of Zoology, TU kirtipur.	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९/६/०७
५५	Gita Pandey Sadaula	Study on Ticks And Tick borne Pathogen of Domestic and Wild animals of Nepal	Student	Personal	Hokkaido University , Japan	PhD	चितवन रा.नि.	गर्ने	२०७९/६/०७
५६	Ram Devi Tachamo Shah	Inventory of Benthic Macro-invertebrates in streams of nepal	Professor	Personal	Aquatic Ecology, Kathmandu University, Dhulikhel, kavre	Others	मनास्लु	गर्ने	२०७९/६/०७
५७	Pema Chojjom Lama	Human-leopard conflict in Buffer Zone of Shivapuri Nagarjun national Park	Researcher	Personal	patan Multiple Campus	Master Degree	शिवपुरी नगराजुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/६/०९
५८	Jhalak Paudel	Distribution, Habitat Preference and Disrurbance to the Red Panda (<i>Ailurus fulgens</i>) in DhorpatanHunting Reserve	Student	Personal	Central Department of Environment Science, Kirtipur, Kathmandu.	Master Degree	दोरपाटन शि.आ.	नगर्ने	२०७९/६/११
५९	Professor Rakesh Kayastha, Dr. Koji Fujiti(passport no.T318337860, Dr. Sojiro Sunako(passport no.TT2342850) and Dr.Masahiro Minowa(passport no.TT2058979)	Trambau Glacier in the Rolwaling Valley , Gaurishankar Conservation Area, Dolakha Distric	Researcher	Joint	Kathmandu University And Nagoya University, Japan	Others	गोरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	नगर्ने	२०७९/६/१२
६०	Smriti Gurung	Elucidation of Catchment-Level Long-termChanges in Langtang Valley	Student	Personal	Kathmandu University , Dhulikhel, kavre	Bachelor Degree	लामटाङ रा.नि.	गर्ने	२०७९/६/१३

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
६१	Shankar Bhattarai	Use of Renewable Energy in Protected Area for Sustainable Ecotourism Development A case Study of Chitwan National Park	Student	Personal	Prince of Songkla University,Thailand	PhD	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।६।२४
६२	Bharat Prasad Wasti	Role Of Renewable Energy on Sustainable Development of Indigenous Community of Chitwan national Park	Student	Personal	Prince of Songkla University,Thailand	PhD	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।६।२४
६३	Beenu Khadka	Trophic Niche Overlap Between Fishing Cats And Jungle Cats in Koshi Tappu Wildlife Reserve, Nepal	Student	Personal	Central Department of Zoology , Kirtipur, Kathamdu	Master Degree	कोशीटप्पु व.आ.	गर्ने	२०७९।६।२६
६४	Misha Shakya	Population Status and Distribution of gyps Vultures in Koshi Toppu Wildlife Reserve,Eastern Nepal	Student	Personal	Central Campus of Technology, Dharan	B.Sc	कोशीटप्पु व.आ.	नगर्ने	२०७९।६।२७
६५	Krishna Rana	Impact of Mikania micrantha on the forage availability and use of Chital (Axis axis) in Northern Part of Chitawan National Park, Nepal	Student	Personal	Central Department of Zoology , Kirtipur, Kathamdu	Master Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।६।२८
६६	Bishnu Achhami (Including 6 others)	Engaging Local Communities in Musk Deer Conservation in Manaslu Conservation Area, Nepal	Resercher	Personal	Small Mammals Conservatuin and Research Foundation,Balkhu, Kathmandu	Others	गोरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	नगर्ने	२०७९।६।२८
६७	Kanju Dhakal	Identification, Prioritization and Mapping of Socio-Ecological Factors of Ecosystem Services in Meghauli , Chitwan	Student	Personal	Institute of Forestry, Pokhara Campus, Pokhara	Others	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।६।३०
६८	Hester Vasseur(Passport no. NVJ5LCH85)	"The effect of understory vegetation on the mammal community in Bardiya National Park"	Resercher	Personal	Wageningen University and Reserch, Netherlands	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९।६।३०

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
६९	Mo Kiki De Jong(Passport No.NU89118F7)	Save the Tiger, Save the Grassland, Save the Water: A Hydrological and Hydrodynamic study in and around Bardiya National Park	Student	Personal	Faculty of Civil Engineering and Geosciences, Technical University Delft, Netherlands	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९।६।३०
७०	Gia Han Vermeer (passport no.NVJRH8770)	" The effect of Social association, sex and age on chital (Axis axis) distribution and ecology in Bardiya National Park."	Resercher	Personal	Wageningen University and Research, Netherlands	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९।६।३०
७१	Zone sophia Kleijwegt(passport no.NUPB2J697),Jeroen Madile School. (passport no.NPKLIPRR4), Jakob Wallinga(passport no.NTHL193J2)	Save the Tiger, Save the Grassland, Save the Water. Long-term interactions between river dynamics, vegetation, groundwater, land use and animals	Resercher	Personal	SGL wageningen University and Research, Netherlands	Doctoral Degree	बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९।६।३०
७२	Mayuri Phukan (Passport no.S3242567)	Groundwater dynamic of the Karnali Megafan related to Gasslands Eco-hydrology"	Student	Personal	Copernicus Institute of Sustainable Development, Faculty of Geoscience, Utrecht University	PhD	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९।६।३०
७३	Matteo Sciumbata(Passport no. YB0199392)	" Grasslands,hydrology/herbivory and fire in nepal: A Feedback story"	Resercher	Personal	Systems Ecology Vrije Universiteit Amsterdam, Netherlands	PhD	बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९।६।३०
७४	Sjoerd Groenman(Passport no.NS541FF27)	" The relationship between visual field observation of mammals and camera trap detections in Bardiya NationalPark."	Resercher	Personal	Wageningen University and Research, Netherlands	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९।६।३०
७५	Safalata Pariyar	Spatial distribution of Asian Elephant and its habitat use pattern in Bara District	Student	Personal	Patan Multiple Campus	Bachelor Degree	पर्सो रा.नि.	नगर्ने	२०७९।६।३१
७६	Sabina Sakhya	Distribution of water holes and utilization by wildlife in Bardiya National Park	Student	Personal	Patan Multiple Campus	Bachelor Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९।६।३१

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
७७	Gopal Khanal	Ecology and Conservation of Snow Leopard and its Sympatric Carnivores in Nepal	Assistant Management Officer	Personal	Department of National Park and Wildlife Conservation	Others	कञ्चनजंघा, सं.क्षे. अन्नपूर्ण, सं.क्षे. सगरमाथा, शे-फोक्सुण्डो, रा.नि.	गर्ने	२०७९/६/३१
७८	Trishna Goswami	Bioprospecting of different species of Berberis L. for the isolation of Compounds with antidiabetic potential.	Ph.D.	Personal	Tribhuvan University, Kirtipur, Kathmandu.	PhD	लामटाङ रा.नि.	गर्ने	२०७९/६/३१
७९	Teiji Watanabe, PHD (PASSPORT No.TR1162227)	Transformation of Mountain Society by Trekking Tourism Development: A case Study in Sagarmatha National Park, Nepal	Professor	Personal	Faculty of Environmental Earth Science, Hokkaido University	Others	सगरमाथा रा.नि.	नगर्ने	२०७९/७/३३
८०	Gia Han Vermeer (passport no. NVJRH8770)	"The effect of Social association, sex and age on chital (Axis axis) distribution and ecology in Bardiya National Park."	Resercher	Personal	Wageningen University and Research, Netherlands	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९/७/३३
८१	Mo Kiki De Jong (Passport No. NU89118F7)	Save the Tiger, Save the Grassland, Save the Water: A Hydrological and Hydrodynamic Study in and around Bardiya National Park,	Student	Personal	faculty of Civil Engineering and Geosciences, Technical University Delft, Netherlands	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९/७/३३
८२	Sjoerd Groenman (Passport no. NS541FF27)	"The relationship between visual field observation of mammals and camera trap detections in Bardiya National Park."	Resercher	Personal	Wageningen University and Research, Netherlands	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९/७/३३
८३	Matteo Sciumbata (Passport no. YB0199392)	"Grasslands, hydrology, herbivory and fire in Nepal: A Feedback Story"	Resercher	Personal	Systems Ecology Vrije Universiteit Amsterdam, Netherlands	PhD	बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९/७/३३
८४	Hester Vasseur (Passport no. NVJ5LCH85)	"The effect of understory vegetation on the mammal community in Bardiya National Park"	Resercher	Personal	Wageningen University and Research, Netherlands	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९/७/३३

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
८५	Zone sophila Kleijweg(passport no.NUPB21697),Jeroen Machile Schoof(passport no.NPKKUPRR4), Jakob Wallinga(passport no.NTHL19312)	Save the Tiger Save the Grasslands Save the Water Long-term interaction between river dynamics, vegetation,groundwater, land use and animals	Resercher	Personal	SGL wageningen University and Research, Netherlands	Doctoral Degree	बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९/७३
८६	Mayuri Phukan (Passport no.53242567)	Groundwater dynamic of the Karnali Megafan related to Gasslands Eco-hydrology"	Student	Personal	Copernicus Institute of Sustainable Development,Faculty of Geoscience, Utrecht University	PhD	बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९/७३
८७	Pranisha Pokhrel	WP3: Hydrology of the Mountainous Karnali Catchment Under Climate and Land use Changes	Student	Personal	Faculty of Geoscience, Utrecht University, Netherland	PhD	राग, बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९/७६
८८	Susil Ojha	Study of Diversity and Status Of Lepidoptera, Butterflies in Shuklaphanta National Park	Student	Personal	Institute of Forestry, Pokhara Campus, Pokhara	Bachelor Degree	शुक्लाफाँटा रा.नि.	नगर्ने	२०७९/७९६
८९	Himalayan Nature	Conservation of Ganges River Dolphin through the involvement of local Youths as citizen scientist	Student	Institutional	No	National level	कोशीटप्पु व.आ.	नगर्ने	२०७९/७९६
९०	Bijaya Neupane	Livelihood Strategies and Associated Landscape Variables in relation to Human-Wildlife Conflict in Buffer-Zones of Terai Protected Areas of Nepal	Doctoral Resercher	Personal	University of Helsinki, Faculty of Agriculture and Forestry, Department of Forest Science, Finland	PhD	चितवन, पर्सा, बर्दिया, बाँके, शुक्लाफाँटा रा.नि.	नगर्ने	२०७९/७९६
९१	Bijaya Man Shakya	Hydrological Assessment of Headwater Streams Of the Kathmandu Valley	Reserther	Institutional	No	Master Degree	शिवपुरी नागाजुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/७९७
९२	Sameer Poudel,Yanina Najman(passport no. 127548736),James Highlandas(passport no.67127076)	"Characterization of the Rutile signature of the Himalayas"	Resercher	Personal	Trichandra Multiple Campus, Ghantaghar, Kathmandu	PhD	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	गर्ने	२०७९/७९८

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
९३	Kshitz Gautam	Roaring Rivers: Understanding the Unexplored dynamics of rivers and their ecosystem	Researcher	Personal	faculty of Civil Engineering and Geosciences, Delft University of Technology.	PhD	बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९।७।२०
९४	Rama Mishra	"Conservation Status and Ecology Cat (Prionailurus viverrinus) in dominated Landscape of Terai, Nepal"	Researcher	Personal	University of Antwerp, Belgium	PhD	कोशीटप्पु ब.आ. चितवन रा.नि.	गर्ने	२०७९।७।२०
९५	Ganga Poudel	"Study of nesting and non- nesting characteristic of Vultures in Nawalparasi(East), Nepal".	Student	Personal	central Department of environmental science, TU	Master Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।७।२१
९६	Bharati G.C., Saraswati Poudel, Junusha Poudel, Deepak Neupane, Priti Adhikari, Anju Shrestha, Suja Maharjan	"Biodiversity assessment and documentation of traditional ecological knowledge in the north-west Buffer Zone area of Shivapuri Nagarjun National Park".	Student	Personal	Central Department of Botany, TU, Kirtipur.	Master Degree	शिवपुरी नगराजुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।७।२३
९७	Dr.Nahakul K.C (Including 5 others and 8 Citizen Scientist	Rapid Field Verification of Critical as part of Preparation of Climate - Smart Snow Leopard Ecosystem Management Plan-Western Himalaya Landscape Nepal	No	Institutional	Institute For International Development P.Ltd, Bagdol, Lalitpur	No	शे-फोक्सुण्डो, रा.नि. अन्नपूर्ण, सं.क्षे. ढोरपाटन शि.आ.	नगर्ने	२०७९।७।२५
९८	Dipesha Raj Pant	Assessment on Factor Affecting Human Wild Animal Coexistence and Associated mitigation Measures and Livelihood Status of Local Community in the Buffer Zone of Shivapuri Nagarjun National Park, Nepal	Student	Personal	Prince of Songkla University,Thailand	PhD	शिवपुरी नगराजुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।७।२५
९९	Ramsita Adhikari	Feeding Pattern of Captive Crocodile at Gharial Conservation Breeding Centre,Kasara,Chitwan.	Student	Personal	Birendra Multiple Campus	Bachelor Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।७।२९

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१००	Anita Dahal;	Climate sensitivity of pinus wallichna in Dhorpatan Hunting Reserve	Student	Personal	Patan Multiple Campus	Bachelor Degree	ढोरपाटन शि.आ.	गर्ने	२०७९।७।२९
१०१	Kedar Rijal	Impacts and spation-temporal pattern of Forest management in Nepal	Teacher	Personal	Environmental Science Center, Department, TU	Others	अन्नपूर्ण, सं.क्षे. चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।७।२९
१०२	Nirjala Raut	Assessing Conservation Threats to Asian Elephant in Nepal, Terai	Resercher	Personal	Instituete of forestry, pokhara Campus, Pokhara	PhD	कोशीटप्पु व.आ. चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।७।२९
१०३	Ananta Gajurela and Mary Syndonia Hubbard (Passport no.561792251 USA)	Cross Faultsin Kanchenga Conservation Area, Thiruwaa to Nango La Nepal	Resercher	Joint	Department Of Geology, Trichandra Campus	Others	कञ्चनजंघा, सं.क्षे.	गर्ने	२०७९।७।३०
१०४	Sanita Neupane	Long- Term Growth and Climatic Responses of Tsuga dumosa in Dhorpatan Hunting Reserve	Student	Personal	Patan Multiple Campus	Bachelor Degree	ढोरपाटन शि.आ.	गर्ने	२०७९।७।३०
१०५	Paras mani Acharya	Socio-ecological characteristics of Lutroale Perspicillata Habitat in Lower Karnali River Basin, Bardiya National Park, Nepal	Resercher	Personal	Prince of Songkha University,	PhD	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९।८।०७
१०६	Bikram Shrestha and Sachet Timilsina	Monitoring Snow Leopard and Pallas's Cat and Strengthening communing engagement for their conservation in Manasslu Conservation Area of Nepal.	Postdoctoral Reserch Associate and Resercher	Personal	Global Change Research Institute Czech Academy of Science and Green Governance Nepal	Master Degree	मनास्लु रा.नि.	गर्ने	२०७९।८।०८
१०७	Hem Kumar Pathak	Logging Effect on Stand Structure and Regeneration Eatablishment in Terai Sal Forest	Student	Personal	Bagmati State Government, Ministry of Forests and Environment	Master Degree	पर्सा रा.नि.	गर्ने	२०७९।८।१२

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१०८	Asmita Dhungel(Principal Researcher) Bhumika Acharya, Meena Sanu, Tara Ale Magar, Rizilisha Shapkota and Anhan Shrestha	Habitat Suitability Analysis of Chinese Pangolin (<i>Manis pentadactyla</i>) in Shivapuri Nagarjun National Park	Student	Personal	College of Applied Science - Nepal, Thapathali,, Kathmandu	Master Degree	शिवपुरी नगराजुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।८।१२
१०९	Krishna prasad Pandey	How conifer Species adapt to climate variation in Himalayas : Assessment of Elevational adaption and Spatio - Temporal trade off in resistance and resilience of Tsuga dumosa at its marginal limits in the Central Himalaya	Student	Personal	Free University of Bozen-Bolzano	PhD	लामटाङ रा.नि.	गर्ने	२०७९।८।१८
११०	Hari Prasad Sharma and Team (Nepali Only)	Anthropogenic threats and conservation Strategy for vertebrate Fauna in Madhesh Province	Associate Professor	Institutional	Centrls Department of Zoology, Institute of Science and Technology, Tribhuvan University	Others	पर्सा, चितवन रा.नि. कोशीटप्पु व.आ.	गर्ने	२०७९।८।१९
१११	Bijaya Dallakoti	Fish Community Structure in the Fragmented River Habitats Of Hydropower dominated Trishuli River Basin Of Nepal.	Student	Personal	Central Department of Environmental Science, TU	Master Degree	लामटाङ रा.नि.	गर्ने	२०७९।८।२६
११२	Bishnu Prasad pandey	Chemical Profiling and In-Vitro Anticholinesterase Activities of Selected Medicinal Plants For Identification of Potential Therapeutic Agents Against Alzheimer's Disease	Principal Investigator	Institutional	Kathmandu University	Others	रारा रा.नि.	गर्ने	२०७९।८।२६
११३	Krishna prasad Pandey	How conifer Species adapt to climate variation in Himalayas : Assessment of Elevational Adaption and Spatio - Temporal Trade - off in Resistance and Resilience of Abies spectabilis at Marginal Limits in the Central Himalaya .	Student	Personal	Free University of Bozen-Bolzano, Italy	PhD	लामटाङ रा.नि.	गर्ने	२०७९।९।६

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
११४	Yubraj Subedi and team	Assessment of the Status of Biodiversity, Habitat Conservation and Forest Based Livelihood Opportunities	Team Leader	Institutional	Mountain Research and Development Foundation, Baluwatar, Kathmandu	Others	बौके, बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१९/६
११५	Rima Deb	An Overview of Human-Leopard Conflict, Mitigation Approches and Exhortations In Conflict Hotspots of Bardia National park	Student	Personal	Amrit Science Campus	PhD	बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९/१९/११
११६	Sanir Lamichane	Ecology and Conservation of Royal Bengal Tiger (<i>Panther tigris tigris</i>) in The Lowlands of Nepal	Student	Personal	University of Florida, Gainesville, Florida	PhD	चितवन, बर्दिया, बौके पर्सा, शुक्लाफाँटा रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१९/११
११७	Gita Thapa	Assessing the State of Air Quality and its impact on Water Bodies of Kathmandu Valley	Student	Personal	Central Department of Environmental Science, Kirtipur, Kathmandu	Master Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	गर्ने	२०७९/१९/१३
११८	Yadav Upreti (Including 9 others)	Wetlands and Climate Change : Assessing Status and Conservation Value of Wetland of International importance in Different Altitudinal Gradient of Eastern Nepal	Associate Professor	Institutional	Central Department of Botany, TU, Kirtipur, Kathmandu	Others	कोशीटप्पु व.आ.	गर्ने	२०७९/१९/१८
११९	Nikita Sedai	Population Status and Conservation Threats To Mugger Crocodile (<i>Crocodile palustris</i>) In Selected Lakes Of Chitawan National Park	Student	Personal	Amrit Science Campus, Thamel, Kathmandu	Bachelor Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१९/१८
१२०	Dipendra Adhikari	Strengthening Conservation initiatives and Securing the Future of Rusty Spotted Cat in Western Terai Landscape, Nepal	Resercher	Personal	No	Others	शुक्लाफाँटा रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१९/१९

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१२१	Ranjana Bhatt	Enhancing Conservation of the Critically Endangered Gharial in Nepal by Evaluating Natural Recruitment and Survival Rate of Wild Bred Hatchlings	Student	Institutional	Care For Nature, Thimi Bhaktapur	Others	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/२०
१२२	Devaki Pandit	Habitat Suitability Analysis of Sus Scrofa Using Maxent Model (A study From Shivapuri Nagarjun National Park)	Student	Personal	School of Environment Management and Sustainable Development (SchEMS), Koteshwor, Kathmandu	Master Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/२५
१२३	Sanchita Rimal	Species Distribution, Habitat and Immediate Threats To Four Horned Antelope (<i>Tetracerus quadricornis</i>) in Parsa National park	Student	Personal	Balkumari college, Narayanghat, Chitawn	Bachelor Degree	पर्सा रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/२८
१२४	Shekhar Kc	Perception Of Local Communities on The Availability of NTFP in Khare, Dolakha	Student	Personal	Institute Of Agriculture and Animal Science (IAAS)	Bachelor Degree	गोरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	नगर्ने	२०७९/११/२९
१२५	DR. Narayan Prasad Gayre, Dr. Ramchandra Paudel and Prof. Dr. Trivikram Bhattarai	Bio-geographical Aspect of Climate Stress Resilience of Mountain Forest of the Central Himalaya : Influence of Different Ecotypes on the Ecological Resilience of Major Tree Species to Future Climate in Different Bio-geographical Zone of the Central Himalaya	Associate Professor and Senior Scientific officer	Institutional	Patan Multiple Campus, T.U and Nepal Institute of Science and Technology	National Level	कञ्चनजंघा सं.क्षे., सगरमाथा, रा.नि.,गोरीशंकर सं.क्षे., लामटाङ, रा.नि., गारा, खप्तड, अर्पिन्म्या सं.क्षे.	गर्ने	२०७९/१०/१३
१२६	Bharat Babu Shresths	Threats Analysis Management Options Of Invasive Alien Species in Protected Areas of Nepal	Professor	Institutional	Central Department of Botany, Tribhuvan University	Others	सबै संरक्षित क्षेत्र कार्यालय	गर्ने	२०७९/१०/१३

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१२७	Bijaya Neupane	Livelihood Strategies and Associated Landscape Variables in relation to Human-Wildlife Conflict in Buffer-Zones of Terai Protected Areas of Nepal	Doctoral Researcher	Personal	University Of Helsinki, Faculty of Agriculture and Forestry , Department Of Forest Science	PhD	पर्सा, चितवन, बर्दिया, शुक्लाफाँटा रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१०/३
१२८	Sajan Bahadur Thapa	Surveya and Conservation Awareness of Otters in Gaurishankar Conservation Area	Executive Director	Institutional	Small Mammals Conservation and Research Foundation,	Others	गोरेशाँकर संरक्षण क्षेत्र	नगर्ने	२०७९/१०/३
१२९	Nabin Dhungana	Understanding Community Behavior for Adaptive Watershed Management in a Changing Climate in Nepal	Ph.D Student	Personal	National Dog Hwa University, Department of Natural Resources and Environment Studies Climate in Nepal	PhD	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१०/६
१३०	Aparajit Koirala	Wildlife Crossings on Linear Infrastructure, A Case Study on Canals of Various Irrigation Projects	Consultant	Institutional	WWF Neapl, Baluwatar, Kathmandu	Others	बर्दिया, शुक्लाफाँटा रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१०/९
१३१	Pratibha Kaspal	Habitat Resilience and Conservation Threats to Pangolin (<i>Manis spp.</i>) in Nepal	Student	Personal	Central Department of Environmental Science, TU	PhD	शिवपुरी नागार्जुन, चितवन, बर्दिया, बर्क, शुक्लाफाँटा रा.नि., राष्ट्रिय प्राणी उद्यान	गर्ने	२०७९/१०/९
१३२	Stephen Migule Cro Maycock(Passport No. CA593546)	Ecophysiology and Hydrological Conditions of Grass Types in Bardia National park	Student	Personal	Copernicus Institute of Sustainable Development, Faculty of Geoscience, Utrecht University	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९/१०/१३
१३३	Shib Lal Gaire	Assessing the Status of Human-Wildlife Conflict in Shivapuri Nagarjun National Park (A case study From Sindhu-Shivapuri and Baudheswar -Mahadev BZUCs)	Student	Personal	Agricultuer and Forest University, Faculty of Forestry, Hetauda Makawanpur	Master Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१०/१५

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१३४	Paras Bikram Sing	Snow Leopard Conservation awareness and survey in Manang - Neshyang Valley, Annapurna Conservation Area, Nepal	Researcher	Personal	Biodiversity conservation society Nepal, Marijushree Marga, Swoyambhu, Karthmandu	Others	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	नगर्ने	२०७९.१०.१७
१३५	Subheksha Pandey	Trade, conservation status and ecological knowledge of Smooth Coated otters in Bardiya National Park.	Student	Personal	Amrit Science Campus, Lainchaur, Kathmandu	Bachelor Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९.१०.१७
१३६	Anita Dandekhya	Studying The Status, Feeding Ecology, and Habitat of the Musk Deer and Community-Driven Conservation Initiative in Kanchanjunga Conservation Area (KYA)	NO	Personal	The Rufford Foundation	Others	कञ्चनजंघा सं.क्षे.	गर्ने	२०७९.१०.२४
१३७	Santosh Bhattarai	The herpetofauna of Nepal,s Chitwan-Annapurna Landscape : interactions between elevation,biodiversity and vulnerability to climate change.	Student	Personal	Federation University Australia	PhD	चितवन, पर्सा, शिवपुरी नगराजुन, लामटाङ, अन्नपूर्ण, मनास्लु. सं.क्षे.	गर्ने	२०७९.१०.२४
१३८	Ashisha Bashyal	Population Assessment and Community Capacity Building For Gharial Crocodile Conservation in rivers of Bardia National Park, Nepal	Biologist	Institutional	Biodiversity Conservancy Nepal	Others	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९.१०.२७
१३९	Haribhadra Acharya	Factors influencing human-tiger Conflict in a human dominated landscape of the Terai region of Nepal	Student	Institutional	University of Antwerp, Belgium	PhD	चितवन, बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९.१०.२९
१४०	Mitra Pandey	Transformation Poachers into Clouded Leopard Guardians	Researcher	Personal	No	Others	गोरेशांकर संरक्षण क्षेत्र	नगर्ने	२०७९.१०.२९
१४१	Kul Prasad Limbu	Snakes of Eastern Nepal : Taxonomy, Distribution and Snakebite	PhD Scholar	Personal	Central Department of Zoology, Tribhuvan University, Kathmandu	PhD	सगरमाथा, मकालु बरुण रा.नि., कोशीटप्पु व.आ. कञ्चनजंघा सं.क्षे.	गर्ने	२०७९.१०.२९

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१४२	Kritika Bhandari	Impacts of Tourism in Plant Composition in Major Tourist Destination of Kathmandu valley . Chandragiri, Phulchowki and Shivapuri	Student	Personal	Goldengate International Collage, Battisputali, Kathmandu	Master Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१०/२९
१४३	Sagar Shahi Thakuri (Including 14others)	Geo- technical investigation for Railway Design at Buffer Zone Of Chitwan national Park	Senior Surveyor	National Level	Full Bright Consultancy Pvt. Limited Nepal	Others	चितवन रा.नि.	गर्ने	२०७९/१०/२९
१४४	Kirti Bhattarai (Including 2others)	Abundance, Distribution and Threats to Gharial (<i>Gavialis gangeticus</i>) in Chitwan National Park.	Student	Personal	Goldengate International Collage, Battisputali, Kathmandu	Master Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/३
१४५	Mitra Pandey	Transforming Poachers into Clouded Leopard Guardians	No	Personal	No	Others	गोरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	नगर्ने	२०७९/११/३
१४६	Ram Raj Rijal, Prof. Dr. Kazuyuki Watanabe, Prof. Dr. Shigeru Shirasaka, Prof. Dr. Jiho Han and Prof. Dr. Ducan Joseph Quincey	Agro- Pastoralism, Tourism of the Himalayan Highland and Transformation of Lodge management by Trekking Tourism. A case Study from Sagarmatha and Annapurna Region, Nepal	Executive Head	Institutional	Himalayan Research Expedition	Others	अन्नपूर्ण, स.क्षे.	नगर्ने	२०७९/११/५
१४७	Dhirendra Kumar Pradhan	Perception, Conservation awareness and Pattern of Plant Invasion in the Central Lowlands nepal	Student	Personal	Perception, Conservation awareness and Pattern of plant Invasion in the Central Lowlands nepal	PhD	पर्सा, चितवन, रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/५
१४८	Dr. Emiline Claudia Heleen Smith (Passport no. BFL513DC1)	Global synchronization and the illicit antiquities trade: understanding community crime prevention in post-earthquake Nepal and Myanmar	Lecturer	Personal	University of Glasgow	Others	शे-फोक्सुडो, रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/५

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१४९	Anisha Shrestha	Strata use by Macaques (<i>Macaca assamensis</i> and <i>M. mulatta</i>) in Nagarjun forest of Shivapuri Nagarjun Forest national park, Kathmandu, Nepal	Student	Personal	Central Department of Zoology, Kirtipur, Kathmandu	Master Degree	शिवपुरी नगराजुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/१८
१५०	Aayush Ojha, Ishwar Bhushal and Sunil Ranabhat	Molecular Screening of Canine Distemper Virus in Dogs and Tigers in Protected Areas of Nepal	Student	Personal	Department of Biotechnology, Kathmandu University	Bachelor Degree	चितवन रा.नि.	गर्ने	२०७९/११/१८
१५१	Balram Awasthi	Rewilding of Megafauna and their role in Ecosystem Functions in Nepal	Student	Personal	Xishuangbanna Tropical Botanical Garden Chinese Academy of Sciences, yunnan, China	PhD	शुक्लाफाँटा, चितवन, बर्दिया रा.नि.	गर्ने	२०७९/११/११
१५२	Sajja Panta	Land Use, Land Cover Dynamics and Assessment of Plant Diversity in Beeshazar and Associated Lakes	Student	Personal	Kathmandu Forestry College(Katcol),Koteshwor, Kathmandu	Bachelor Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/१२
१५३	Neeta Pokhrel	Local Cultural and Beliefs and Practices related to Mugger Crocodile in Narayani Island	Student	Personal	School of Forestry and Natural Resource Management, Balkhu ,Kathmandu	Master Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/१४
१५४	Shubhashis Bhattarai	Vulnerability and Threat and Assessment of Threatened and Endangered Medicinal and Aromatic Plants(MAPs) in Shey-phoksundo National Park,Nepal	Student	Personal	Institute of Forestry, Hetauda, Makwanpur	Bachelor Degree	शे-फोक्सुण्डो, रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/१५
१५५	Dristi Neupane	Spatial Niche Overlap between Four Horned - antelope (<i>Tetracerus quadricornis</i>) and Barking Deer (<i>Muntiacus muntjak</i>) in Banke National Park, Nepal	Student	Personal	School of Forestry and Natural Resource Management, Balkhu ,Kathmandu	Master Degree	बाँके रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/१५

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१५६	Nikita Phuyal	Comprehending the present Distribution Patterns and Habitat Characteristic of Mugger Crocodile in Beeshazari Lake Complex	Student	Personal	School of Forestry and Natural Resource Management, Balkhu ,Kathmandu	Master Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/१५
१५७	Shradha Pudasaini	Assessment of Habitats and Threats of Gharials in Babai River of Bardia National park	Student	Personal	School of Forestry and Natural Resource Management, Balkhu ,Kathmandu	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/१५
१५८	Bipana Maiya Sadadev	Conservation of Hog Deer Via Field Surveys and Social Surveys in Far Western Nepal	Student	Personal	University of Northern British Columbia, Prince George, Canada	Master Degree	शुक्लाफाँटा रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/१६
१५९	Dipesh Bista (Including 9 others)	Fish and Macroinvertebrate Monitoring at the Trishuli River for Upper Trishuli-1 Hydropower Project	Senior Manager	Institutional	Nepal Water and Energy Development Company pvt.Ltd	Others	लामाटाङ रा.नि.	गर्ने	२०७९/११/१६
१६०	Saskriti Raj	Litter Biomass and Soil Organic Carbon (SOC) in Pine Forest and Mixed Forest of Shivapuri Nagarjun National Park (SNNP)	Student	Personal	Naava Aavam Multi - Disciplinary Institute, New Baneshwor, Kathmandu	Bachelor Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	गर्ने	२०७९/११/१६
१६१	Anita Pandey	Distribution and Conservation Threats of Elongated Tortoise (<i>Indotestudo elongata</i>) in Nepal	Student	Personal	Central Department of Zoology, Kirtipur, Kathmandu, Nepal	Master Degree	चितवन, पर्सा, बर्दिया, शुक्लाफाँटा रा.नि.	नगर्ने	२०७९/११/१७
१६२	Smriti Lama	Assessing the Status, Distribution and Conservation Threats Dhole (<i>Cuon alpinus</i>) Through Community Participation program in Chitwan national Park, Nepal	Ranger	Personal	Chitwan National Park, Department of National Park and Wildlife Conservation	Others	चितवन रा.नि.	गर्ने	२०७९/११/१७
१६३	Amir Basnet	Habitat used and threats of Eurasian Otter (utra) in Kabeli Khola, Taplejung District.	Student	Personal	Tribhuvan University, Central Department of Zoology	Master Degree	कञ्चनजंघा सं.क्षे.	गर्ने	२०७९/११/१७

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१६४	Bijay dharmi	Population Status and Habitat Occupancy of Gharyal (<i>Gavialis gangeticus</i>) in Two major river Strems of Bardia National park, using Binomial Distribution model with link function	Student	Personal	Institute of Forestry, Pokhara	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९.११.२१
१६५	Shishila Baniya	Risk Zonation for Anthropogenic Wildlife Mortality using Maxent Model (Study of Banke and Bardiya, Nepal)	Student	Personal	School of Environmental Science and Management, Koteswori, Kathmandu	Master Degree	बर्दिया, बकि रा.नि.	नगर्ने	२०७९.११.२५
१६६	Erle Kristine Drejer	Tourism in Lower Mustang	Student	Personal	Norwegian University of Science and Technology, Department of Design (ID), Kolbjorn Heies vei 2b 7497 Trondheim, Norway	Master Degree	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	नगर्ने	२०७९.११.२५
१६७	Magnus Mo	Tourism in Lower Mustang	Student	Personal	Norwegian University of Science and Technology, Department of Design (ID), Kolbjorn Heies vei 2b 7497 Trondheim, Norway	Master Degree	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	नगर्ने	२०७९.११.२६
१६८	Katja Carmina	Solid Waste Management in Rural Areas in Nepal	Student	Personal	Norwegian University of Science and Technology, Department of Design (ID), Kolbjorn Heies vei 2b 7497 Trondheim, Norway	Master Degree	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	नगर्ने	२०७९.११.२६
१६९	Nora Kastellet	Tourism in Lower Mustang	Student	Personal	Norwegian University of Science and Technology, Department of Design (ID), Kolbjorn Heies vei 2b 7497 Trondheim, Norway	Master Degree	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	नगर्ने	२०७९.११.२६
१७०	Morten Odden, Magne Neby, Gina Uthus, Marion Verschueren, Sinen N. Olsen, Charlotte Patterson, Maria Elena Diaz, Sanjaya Thapa with D.N.P.W.C./N.T.N.C .K.U and Nepali Citizens	NORPART: capacity building through joint education and research in applied ecology	Student / Professor	Institutional	Inland Norway University of Applied science (INN), Norway, D.N.P.W.C./N.T.N.C and K.U	Master Degree, PHD	शुक्लाफाँटा रा.नि.	गर्ने	२०७९.११.२८

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१७१	Pratikshya Aryal	Factors associated With distribution and activity Pattern of Sloth Bear (<i>Melursus Ursinus</i>) A case study from Chitwan National Park, Nepal	Student	Personal	Institute of Forestry, Hariyokharka-15, Pokhara	Master Degree	चितवन रा.नि.	गर्ने	२०७९।१।३०
१७२	Suraj Baral	Cheer pheasant Conservation in Dhorpatan Valley and Surroundings	Resercher	Institutional	Nepalese Ornithological Union, Ganesh Marg, Chabahal, Kathmandu	Others	ढोरपाटन शि.आ.	नगर्ने	२०७९।२।१
१७३	Bidyottama Subedi	Spatial Distribution, Habitat Use and Conservation threat of Pangolin in National Zoological Garden, Suryabinayak, Bhaktpur	Student	Personal	Kathmandu Forestry College, Koteshwor, Kathmandu	Bachelor Degree	राष्ट्रिय प्राणी उद्यान	नगर्ने	२०७९।२।१
१७४	Anup KC	Habitat Suitability Mapping and Threats to Red Panda in Gaurishankar Conservation Area	Student	Personal	KAFOL	Master Degree	गोरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	नगर्ने	२०७९।२।२
१७५	Aalok Paudel	Sustainable management of Wetlands and and Grasslands : Enhancing Biodiversity and Livelihood	Resercher	Institutional	Nepal Bird Conservation Association	Others	कोशिटपु व.आ.	गर्ने	२०७९।२।३
१७६	Smriti Gurung (including foreign) Dean Jacobsen and Nepali Citizen	Lamtang Ecological Project , Elucidation of Catchment level long term changes in Lamtang valley, Nepal	Professor and Student	Institutional	Kathmandu University and University of Copenhagen	Bachelor and Master and Others	लामटाङ रा.नि.	गर्ने	२०७९।२।६
१७७	Deu Bahadur Rana	Bengal Florican Monitoring	Project Officer	Institutional	Bird Conservation Nepal (BCN), Lajimpat, Kathmandu	Others	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९।२।६
१७८	Kshitiz Shrestha	"Using machine Learning modelling approaches and remote sensing imagery estimate forest above-ground biomass"	Student	Personal	School of Forestry and Natural Resource Management, Balkhu , Kathmandu	Master Degree	राष्ट्रिय प्राणी उद्यान	नगर्ने	२०७९।२।९
१७९	SherSing Thaguma (including 9 others)	Fish Study For EIA Bagmati Dam Project	National Consultant	Institutional	Bagamati Dam Project, Gaurughat, Guheshwari	Others	शिवपुरी नागाजुन रा.नि.	गर्ने	२०७९।२।९

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१८०	Sudip Acharya	Mountain Vegetation Dynamics in Response to Climate Change	Environmental	Institutional	Mountain Research and Development Foundation, Baluwatar, Kathmandu	Others	रारा रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१२/१९
१८१	Yankee Lama	Economic analysis of wildlife conservation	Student	Personal	Technische University Dresden, Germany	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१२/१२
१८२	River Dolphin Trust	Promoting Sustainable fishing to conserve the last remaining population of river Dolphins in Nepal	No	Institutional	River Dolphin Trust, Ghodaghodi, Kailali	National Level	चितवन, बर्दिया रा.नि. कोशिटप्पु व.आ.	गर्ने	२०७९/१२/१२
१८३	Temba Ihundup Gurung	Production Status, Distribution Modeling and Spatiotemporal Harvesting pattern of Yarsagumba in Shey-phoksubdo National Park, Nepal	Student	Personal	Kathmandu Forestry Collage Koteswor, Kathmandu	Bachelor Degree	शे-फोक्सुङ्गडो, रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१२/१२
१८४	Bigyan Acharya	Driving Agents and Market Dynamics for Illegal Trade of the Red Panda in Nepal	No	Personal	Kathmandu Forestry College, Balkumari, Kathmandu	Master Degree	लामटाङ रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१२/१९
१८५	Madan Subedi	Assessment of Groundhopper (<i>Orthoptera:Tetrigidae</i>) species diversity of shivapuri Nagarjun National Park	No	Personal	Agriculture Science Center, Gandaki-7, Ghyalch	Others	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	गर्ने	२०७९/१२/२६
१८६	Aadeshla Bikram Malla	Economic Valuation of Wetland Ecosystem Services Provided by Rara Lake	Student	Personal	Forest Research and Training Centre, Surkhet, Karnali Province	Bachelor Degree	रारा रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१२/२६
१८७	Rabindra gautam	Effect of Forest disturbance on components of diversity :A comparative study in different management practices in Terai Forest of Nepal	NO	Personal	Institute of Forestry, Pokhara Campus, Pokhara	Master Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१२/२६
१८८	Praju Thapa	Effectiveness of Grassland Management Practices in Chitwan National park	NO	Personal	Kathmandu Forestry College, Koteswor, Kathmandu	Bachelor Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१२/२७

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१८९	Saru Chaudhary	An assessment of impact of linear infrastructure on wildlife in Kanchanpur district	No	Personal	Kathmandu Forestry College, Koteswor, Kathmandu	Bachelor Degree	शुक्लाफाँटा रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१२/२८
१९०	Keshab Acharya	Role of Buffer Zone Community Forests in Forests Products Supply and Biodiversity Conservation	No	Personal	Institute of Forestry, Tribhuvan University, Kirtipur, Kathmandu, Nepal	PhD	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१२/२८
१९१	Pawan Rai	Country wide Survey of Swamp Francolin (<i>Ortygornis gularis</i>) in Nepal	No	Institutional	Biodiversity Conservation Society Nepal (BIOCOS Nepal), Dhobighat, Lalitpure	Others	शुक्लाफाँटा, चितवन, बर्दिया रा.नि., कोशीटप्पु व.आ.	नगर्ने	२०७९/१२/२९
१९२	Puja Lama	Factors influencing distribution of Chinese pangolin (<i>Manis pentadactyla</i>) burrows in Manichud area, Shivapuri Nagarjun national Park	Student	Personal	Central Department of Zoology, Kirtipur, Kathmandu	Master Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	नगर्ने	२०७९/१२/३०
१९३	Aadity Pal	Conservation of Critically Endangered Bengal Florican in Koshi Tappu Wildlife Reserve, Nepal	Researcher	Institutional	Sustainability and Environmental Studies Endeavor, budhanilkantha-6, Kathmandu	Others	कोशीटप्पु व.आ.	नगर्ने	२०८०/१/३
१९४	Shreyashi Bista	Distribution of Asiatic Black Bear and its Coexistence with Human in Gaurishankar Conservation Area, Nepal	Student	Personal	Kathmandu University, Dhulikel, Kavrepalanchok	Master Degree	गोरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	नगर्ने	२०८०/१/४
१९५	Prabina Tamang	Economic Valuation of Wetland Ecosystem Services: An evidence from Bishazari lake	Student	Personal	Institute of Forestry, Hetauda, Makwanpur	Bachelor Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०८०/१/४
१९६	Krishna Prasad Pokharel	Dholes in the lowlands of Nepal - local population and community relationships	Research Scientist	Institutional	Satvik, Nepal, Dandako Nak, Pokhara	Others	चितवन, पर्सा, रा.नि.	नगर्ने	२०८०/१/५

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
१९७	Rakshya Neupane	Huma-Tiger(Panthera tigris) Conflict in Buffer Zone Area of Bardia National park(A Case Study from Wardn No, 2 Tharkurbaba Municipality,Bardia District)	Student	Personal	Institute of Forestry, Hetauda, Makwanpur.	Bachelor Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।६
१९८	Namrata Sijali magar	An Assessment of Human-Wildlife Coexistence in Buffer Zone of Shuklaphata National Park	Student	Personal	Faculty of forestry Agriculture and Forestry University, Hetauda, Makwanpur	Bachelor Degree	शुक्लाफाँटा रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।६
१९९	Dipika Thapa	Contributing Factors to Control Greater one - Horned Rhinoceros (<i>Rhinoceros unicornis</i>) poaching in Nepal:(A Case Study from Chitwan National Park)	Student	Personal	Faculty of Forestry,Agriculture and Forestry University, Hetauda makwanpur.	Bachelor Degree	चितवन, पर्सा, रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।६
२००	Laxmi Sapkota	Diversity of butterflies in National Zoological Garden	Student	Personal	Central Resource management College, Agriculture and Forestry University,Udayapur,katari	Bachelor Degree	राष्ट्रिय प्राणी उद्यान	नगर्ने	२०८०।१।६
२०१	Bed Kumar Dhakal	Human Large Carnivores Conflict in Banke Bardiya Complex Nepal:Pattern,Impact and management Practices	Student	Personal	Tribhuvan University,Institute of Forestry,Dean Office,Kathmandu	PhD	चितवन, बर्दिया, बाँके, शुक्लाफाँटा, पर्सा रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।७
२०२	Rusma Karki	Effect of Forest Cover Change and Quality on Tree Species Diversity and Carbon Stock in Shivapuri Nagarjun natiobal Park	Student	Personal	Pokhara University, School of Environmental Science and Management.	Master Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।८
२०३	Arjun Bahadur Magar	Human-Elephant Interface and Co-existence in Buffer Zone of Parsa National park:Situation Analysis of Amlekhgunj and pathlaiya	Student	Personal	Institute of Forestry, Hetauda, Makwanpur.	Bachelor Degree	पर्सा, रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।८
२०४	Rijan Bhakta Kayastha	Collaborative Glacio Hydrological Study of Glacierized River Basin of Nepal	Student	Institutional	Kathmandu University	PhD	मनास्लु सं.क्षे.	नगर्ने	२०८०।१।०

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
२०५	Shakthi gurung	Ecosystem and Community Resilience towards Climate induced Disasters in Annapurna Region, Gandaki Province, Nepal	Student	Personal	Central Department of Environment Science, Kirtipur, Kathmandu.	PhD	अन्नपुर्ण सं.क्षे.	गर्ने	२०८०।१।१०
२०६	Merina Sapkota	Mushroom Diversity and Nutrient Contents of Selected Wild Edible Mushroom of National Zoological garden, Suryabinayak.	Student	Personal	Central Department of Botany, Kirtipur, Kathmandu	Bachelor Degree	राष्ट्रिय प्राणी उद्यान	गर्ने	२०८०।१।११
२०७	Bibek Kumar Ram	Human Wildlife Coexistence in Parsa National Park	Student	Personal	Institute of Forestry, Hetauda Campus, Hetauda, Makwanpur	Bachelor Degree	पर्सो, रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।१३
२०८	Apurva Subedi	Economic Development and Environmentn Sustainability in Annapurna Conservation Area.	Student	Personal	Franklin Marshall College, United States	Bachelor Degree	अन्नपुर्ण सं.क्षे.	नगर्ने	२०८०।१।१५
२०९	Apurva Subedi	Economic Development and Environmentn Sustainability in Annapurna Conservation Area.	Student	Personal	Franklin Marshall College, United States	Bachelor Degree	अन्नपुर्ण सं.क्षे.	नगर्ने	२०८०।१।१५
२१०	Amy Lee Heller	Bird and Deer in the Himalayas	Student	Personal	Institute for Science of Religion, University of Bern, Lerchenweg 36, CH-3012 BERN Switzerland	Others	सगरमाथा रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।१७
२१०	Ankit kumar Singh	Earthworm Diversity and Soil Physiochemical Factors Affecting their Abundance in Central Nepal	Student	Personal	Central Department of Zoology, Tribhuvan University, Kirtipur, Kathmandu, Nepal	PhD	चितवन, लामटाङ रा.नि.	गर्ने	२०८०।१।२०
२११	Laxman Khanal	Blending Fine - scale exploration, socioecology and conservation genetics to conserve enigmatic Assam macaques in Nepal	Associate Professor	Personal	Central Department of Zoology, Tribhuvan University, Kirtipur, Kathmandu	Others	गोरीशंकर, कञ्चनजंघा संरक्षण क्षेत्र	गर्ने	२०८०।१।२०
२१२	Dr. Ram Prasad Chaudhary (Including Domestic and Foreign Team)	Sensitivity and Response of Treeline Ecotones in the Nepal Himalaya to Climate Warming	Professor	Institutional	Science and Technology Research Centre, Kirtipur, Kathmandu	Others	गोरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	गर्ने	२०८०।१।२०

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
२१३	Biju Poudel	Status of Human-Tiger Conflict in Bardiya - Banke Complex	Student	Personal	School of Forestry and Natural Resource Management, Balkhu ,Kathmandu	Master Degree	बाँके, बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।२१
२१४	Shila Bhattarai Dr.Frederic Perrier ,Dr Frederic Girault	Multidisciplinary Characterization of geological CO2 emissions and hot springs at hydrothermal systems in the Trishuli Valley,Central Nepal	Sesimologist	Institutional	Department of Mines And Geology	Others	लामटाङ रा.नि.	गर्ने	२०८०।१।२५
२१५	Anushilan Acharya	Integrated risk analysis of avalanche hazards in Annapurna Conservation Area (ACA).	Student	Personal	Hokkaido University , Japan	PhD	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	गर्ने	२०८०।१।२५
२१६	Rakshya Basnet	Occupancy Modelling of Leopard (<i>Panthera pardus</i>) in Kathmandu Valley,nepal	No	Personal	School of Forestry and Natural Resource Management, T.U.Institute of Forestry	Master Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।२५
२१७	Kiran Poudel	Assessing Habitat Suitability of Gaur in Chure Region:A case study of Chitawan National Park,Parsa National Park and District	No	Personal	School of Forestry and Natural Resource Management	Master Degree	चितवन, पर्सा, रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।२५
२१८	Rahul Jang Y(Including Domestic and Foreign Toli)	Effects of Human Population Centers and Protected Areas on Taxonomic and Functional Diversity of Fishes in Nepal	Assistant Professor	Institutional	Agriculture and Forestry University,Faculty of Animal Sciences, Veterinary Science and Fisheries	Others	बर्दिया, चितवन, रा.नि.	गर्ने	२०८०।१।२५
२१९	Anne -Lise- Rejane Cabanat	Snow Leopard population Study.	Student	Personal	Objectif Sciences International- Panthera program	Master Degree	लामटाङ रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।२५
२२०	Dristee Chad	Occupancy and Distribution of Royal Bengal Tiger in Banke National park	No	Personal	Institute Of Forestry,pokhara	Bachelor Degree	बाँके रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।२५
२२१	Kirsten Ngaire Nicholson (Including Domestic and Foreign Toli)	Ground Water, the environment and geophysics in the Sagarmatha National park.	Professor	Institutional	Department of Environment,Geology and Natural Resources,Ball State University	Others	सगरमाथा रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।२५

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
२२२	Bibek Raj Shrestha	Assessing impact of Climate Change and Adaptation Option in Ramsar Sites of Terai Region	Research Associate	Institutional	Global Institute for Interdisciplinary Studies	Others	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।२५
२२३	Shusila Bhatta	Study on potential release site of confined Blackbuck in Shuklaphata National Park.	Student	Personal	Institute of Forestry, Pokhara Campus	Master Degree	शुक्लाफाँटा रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।२६
२२४	Bijay Dhakal	Assessment of distribution, habitat use and conservation status of Red Panda in Shey Phoksundo National Park	Student	Personal	Institute of Forestry Pokhara Campus	Master Degree	शे-फोक्सुण्डो, रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।२६
२२५	Hem Raj Acharya	Nepal's Protected Areas/Tiger Holding Capacity and limiting Factors For Future Population Growth		Personal	Department of Forestry and Wildlife Management, Inland Norway University of Applied	PhD	शुक्लाफाँटा, बाँके, बर्दिया, पर्सा, चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।२६
२२६	Prakash Upreti	Impact of Linear Infrastructure in Tiger (Panthera tigris) and its Habitat in Parsa National Park.		Personal	Agriculture and Forestry University, Faculty of Forestry.	Master Degree	पर्सा रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।२६
२२७	Dalamu Sherpa	Assessing the impact of different environmental stressor on the macroinvertebrate		Personal	Nami Collage	Bachelor Degree	लामटाङ रा.नि.	गर्ने	२०८०।१।२८
२२८	Sangam Poudel	An Assessment of Spatial Distribution and Existing Threats of Himalayan Black Bear (<i>Ursus thibetanus</i>) in Kunjo, Mustang	Student	Personal	Institute of Forestry, Pokhara Campus	Bachelor Degree	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	नगर्ने	२०८०।१।२८
२२९	Suman Kafle	Abundance, habitat preference and conservation threat of Gharial (<i>Gavialis gangeticus</i>) in two Major River streams (Karnali and Babai) of Bardiya National Park.	Student	Personal	Purbanchal University, College of Environment and Forestry.	Bachelor Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।२८

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
२३०	Mohit Joshi	Factors Determining Increase in Human - Large Carnivore Interaction	Student	Personal	Institute of Forestry, Hetauda Campus, Hetauda, Makwanpur	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।२८
२३१	Phurwa Gurung	Reordering Highland Territories :State-building, Indigeneity, and Multispecies Worldmaking in the Himalaya	Student	Personal	University of Colorado Boulder, USA	PhD	शे-फोक्सुडो, रा.नि.	नगर्ने	२०८०।१।३१
२३२	Neekita Kusmee	Human-Wildlife Conflict in Bardia National park	Student	Personal	Department of Environmental Science, TU, Tri-Chandra Multiple Campus, Kathmandu	Bachelor Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।१
२३३	Sandesh Khanal	Economic Valuation of ecosystem Service : The case of Shivapuri Nagarjun National Park	Student	Personal	Collage of Nature resource management Katari	Bachelor Degree	शिवपुरी नगराजुन रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।३
२३४	Roshami Theeng Tamang	An Assessment of human-common leopard conflicts (A case study from Shivapuri Nagarjun national Park, Nepal)	Student	Personal	College of natural resource Management, katari	Bachelor Degree	शिवपुरी नगराजुन रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।३
२३५	Shreejan Gautam	Assessing the road kill events of wildlife by highway traffic in banke-Bardiya Complex, Nepal.	Student	Personal	Institute of Forestry, Hariyokharka-15, Pokhara	Bachelor Degree	बाँके, बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।३
२३६	Sabina Acharya	People's attitude towards the establishment of Buffer Zone and Ecotourism development.	Student	Personal	Institute of Forestry, Hariyokharka-15, Pokhara	Master Degree	ढोरपाटन शि.आ.	नगर्ने	२०८०।२।३
२३७	Nitu Adhikari	An Assessment of Human- Wildlife conflict around Sikaribas corridor, Parsa, Nepal	Student	Personal	Institute of Forestry , Pokhara Campus	Bachelor Degree	पर्सा, चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।३
२३८	Aabha Singh Pariyar	Attitude Of People Towards Relief Fund As Human -Wildlife Conflict Management Strategy: A Case Study of banke National Park	Student	Personal	Trichandra Multiple Campus, Ghanthaghar, Kathmandu	Bachelor Degree	बाँके रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।४

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
२३९	Kshitiz Gautam	Human-Wildlife Conflict in Krishnasar Conservation Area, Bardia	Student	Personal	Trichandra Multiple Campus, Ghantaghar, Kathmandu	Bachelor Degree	कृष्णासार सं.क्षे.	नगर्ने	२०८०।२।४
२४०	Dipesh Subedi	Human-Wildlife Conflict on Buffer Zone of Bardia National Park	Student	Personal	Trichandra Multiple Campus, Ghantaghar, Kathmandu	Bachelor Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।४
२४१	Dinesh Prasad Joshi	predicting distribution of Invasive Alien Plants in Shivapuri Nagarjun National park under current's future climatic conditions	Student	Personal	Agriculture and Forestry University, Hetauda	Bachelor Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	गर्ने	२०८०।२।४
२४२	Sujata Shrestha	Assessment of Species richness and species evenness	Student	Personal	Golden Gate International Collage, Kathmandu	Bachelor Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।४
२४३	Binita Subedi	Assessment of Carbon stock according to altitudinal variation.	Student	Personal	Golden Gate International Collage, Kathmandu	Bachelor Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।४
२४४	kumar paudel	Safeguarding Greater One-Horned Rhinos and their Habitat in Chitwan, Nepal	Co-Founder, Director	Institutional	Greenhood Nepal, Balephi-8 Sindhuwalchok	Others	चितवन रा. नि	नगर्ने	२०८०।२।९
२४५	Bibek Pandey	Population Structure and Regeneration of Abies Spectabilis along the Treeline in Mardi Himal, Central Nepal	Student	Personal	Amrit Campus, Lainchaur, Kathmandu	Master Degree	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	गर्ने	२०८०।२।१०
२४६	Seejan Pandit	Population Structure and Regeneration of Rhododendron Campanulatum along the Treeline forest in Mardi Himal, Central Nepal	Student	Personal	Amrit Campus, Lainchaur, Kathmandu	Master Degree	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	गर्ने	२०८०।२।१०
२४७	Aarati Bhandari, Namarata Acharya, Sumitra Subedi and Tripti Kshetri	Formulation and Evaluation of Anti-Acne Polyherbal Gel Using Selected Plants of Nepal	Student	Personal	School of Health and Allied Sciences, Pokhara University, Kaski	Bachelor Degree	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	गर्ने	२०८०।२।१०
२४८	Mina Rajbhandari	Population and Phytochemical Studies of Chemically Threatened Medical plants in Nepal Himalayas	Director	Institutional	Science and Technology Research Centre, T.U Kathmandu	Others	कञ्चनजंघा संरक्षण क्षेत्र लामटाङ रा.नि.	गर्ने	२०८०।२।१४

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
२४९	Bhim kumari magar ((including 8 Sundarijal (Shivapuri people)	Assessment of Water Quality by Using Benthic Macroinvertebrate in Sundarijal (Shivapuri Nagarjun National park)	Student	Institutional	Naaya Aayam Multi - Disciplinary Institute, (NAMI)	Others	शिवपुरी नगार्जुन रा.नि.	गर्ने	२०८०।२।१४
२५०	Dennis Sherchan	Status of Human-Elephant Conflict in Shuklaphata National park	Student	Personal	Kathmandu university,Dhulikhel,Kavre	Master Degree	शुक्लाफाँटा रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।१६
२५१	Michal Mieczyslaw Apollo	Altitude. A new Factor in guest-host relationships in mountainous areas: Social, environmental and economic interactions.	Social Science	Personal	Institute of Earth Sciences,University of Silesia in Katowice Poland	Others	सगरमाथा रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।१६
२५२	Abhinava Pathak	Studying mega-herbivore (Elephants and Rhinos) and its imperative facets in Nepal	Student	Personal	University of California San Diego,United States of America	PhD	चितवन, बर्दिया, पर्सा, शुक्लाफाँटा रा.नि, कोशीटप्पु व.आ.	गर्ने	२०८०।२।१७
२५३	Bimala Pandey	Effects of Forest Fire on High-Value Medicinal Herbs,Conservation Efforts and Challenges	Student	Personal	Faculty of Forestry,Agriculture and Forestry University, Hetauda makwanpur.	Master Degree	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	नगर्ने	२०८०।२।१८
२५४	Dr. Narayan prasad Gaire, Dr.Bhiod Baniya, Raju Chauhan,Bidur Nepal,Yubraj Dhakal	Responses of Forest ecosystem to Climate change in the Karnali region in Nepal Himalaya.	Associate Professor	Institutional	Patan Multiple Campus, Tribhuvan University.	Others	रारा, शे-फोक्सुण्डो रा.नि.	गर्ने	२०८०।२।१८
२५५	Dr.Narayan Prasad Gaire, Bidur Nepal	Impact of Climate Change in the tropical forest ecosystem of Nepal	Associate Professor	Institutional	Patan Multiple Campus, Tribhuvan University.	Others	चितवन, बर्दिया, रा.नि.	गर्ने	२०८०।२।१८
२५६	Bitrishna Lamsal	Assessing The Economic Viability of Nature-Based Tourism in Bardiya National Park,Nepal:A Travel Cost Method Study	Student	Personal	Institute of Forestry, Hetauda, Makwanpur	Bachelor Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।१९
२५७	Chabi Lal Chidi	Landscape, Soil and Vegetation Dynamics on Abandoned Agricultural Land in Madi Watershed, Gandaki Province in Nepal.	Lecturer	Institutional	Central Department of Geography,Tribhuvan University.	Others	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	गर्ने	२०८०।२।१९

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
२५८	Aashis Bidari, Dr.Achyut Tiwari, Dr.Uttambabu Shrestha	Growth Climate Response Of Cedrus deodara and Abies spectabilis in Sub- Alpine Region of Rara National Park	Student	Institutional	Central Department of botany, Tribhuvan University	Master Degree	रारा रा.नि.	गर्ने	२०८०।२।२१
२५९	Abdul Sahim Ansari	Impact of Climate Change on tiger, its prey and Habitat in Terai Arc landscape of Nepal	Student	Personal	University of Wyoming	PhD	चितवन, बकि, बर्दिया, पर्सा, शुक्लाफाँटा रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।२२
२६०	Anup Luitel	Study of screening indigenous Himalayan medicinal plants for bioactive Compounds With anticancer activity and their lab Culture	Assistant Professor	Personal	Kathmandu University	PhD	लामटाङ रा.नि.	गर्ने	२०८०।२।२३
२६१	Arun Nagarkoti	Isolation and Characterization of novel antibiotic natural molecules from the high-altitude soil A ctinomycetes against multidrug resistant human pathogenic bacteria.	Student	Personal	Central Department of, Tribhuvan University	PhD	सगरमाथा रा.नि.	गर्ने	२०८०।२।२३
२६२	Ajaya Bhandari	Habitat suitability analysis of Hog deer (<i>Axis porcinus</i>) in Bardiya National Park	Student	Personal	Institute of Forestry, Pokhara, Hariyokharka	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।२३
२६३	Ashisha Nupane	Occupancy Modelling and Identifying moment Pattern of Asiatic Wild Elephant in and around Bardiya National Park	Student	Personal	Institute of Forestry Studies,Pokhara	Master Degree	बर्दिया रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।२४
२६४	Parbati Lama	Assessing Spatiotemporal Pattern of Human Wildlife Conflict in Bufferzone of Parsa National Park	Student	Personal	kathmandu Forestry College, Tribhuvan University, Kathmandu	Master Degree	पर्सा रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।२४
२६५	Birat Raj Rajak	Seasonal Habitat Preferences of Himalayan Moni (<i>Lophophorus impeja</i>)	Student	Personal	Central Department of Zoology, Kathmandu	Master Degree	लामटाङ रा.नि.	नगर्ने	२०८०।२।२४
२६६	Fiona Jane Mackey Hafvenatein	Nepali Artemisia Species :uses and management Practices	Student	Personal	University of Kent, School of Anthropology and Conservation, Giles Lane, Canterbury CT2 7NZ,UK	Master Degree	रारा रा.नि.	गर्ने	२०८०।२।२४

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
२६७	Sarah Brandtyn Khatry	Tigers of The Terai	Student	Personal	University of Iowa, USA	Master Degree	बर्दिया, रा.नि.	गर्ने	२०८०।२।२४
२६८	Bharati GC	Economic Valuation and Utilization Trend of Wetland Ecosystem Services of Koshi Tappu Wildlife Reserve	Student	Personal	Central Department of Shasta Tribhuvan University	Master Degree	कोशीटप्पु ब.आ.	नगर्ने	२०८०।२।२४
२६९	Ram Kailash Prasad Yadav	Water-Soil-Food nexus and sustainable livelihoods through the mainstreaming of agrobiodiversity along the marshangdi River Basin, Gandaki Province, Nepal	Professor	Institutional	Central Department of Botany, Tribhuvan University	Others	मनास्लु, सं.क्षे.	गर्ने	२०८०।३।१
२७०	Shanta Budha Magar	post-fire response of Plant Communities and invertebrates in the tropical ecosystem of Nepal.	Researcher	Institutional	Biodiversity Research and Conservation Society	Others	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०८०।३।३
२७१	Binika Mathya	Population Structure, reproductive performance and root bast characteristic of Steilera chamaejame along elevational Gradient in Mahang, Nepal	Student	Personal	Central Department of Botany, Tribhuvan University	Master Degree	अन्नपूर्ण, सं.क्षे.	गर्ने	२०८०।३।६
२७२	Ashali Waiba	Assessment of Drinking Water Quality in Gokarneshwor of Sundarjal, Kathmandu	Student	Personal	School of Environmental Science and Management, Koteswor, Kathmandu	Bachelor Degree	शिवपुरी नागार्जुन रा.नि.	गर्ने	२०८०।३।८
२७३	Dr. Prerak Regami, Dr. khagendra Bam, Puskar Basyal, Rakesh Yadav, and Sudarsan Sharma	Evaluating of anti-diabetic and anticancer properties from Traditional Medicinal plants (TMSPs) of Sudurpachim Province	Researcher	Institutional	Nepal Health Reseracher Council, Ramshaha Path, Kathmandu	National Level	खसड रा.नि.	गर्ने	२०८०।३।१०
२७४	Kapiolani Taegai and Andermann Christoff	Characterization of the Groundwater in the Himalayas: Field Study in Kanhule Khola & Sindhu palchowk, Nepal.	professor	Personal	GFZ German Research Center for Geoscience, Germany	PHD Project	गोरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	गर्ने	२०८०।३।१८

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अनुसन्धानको शीर्षक	पद	अनुसन्धानको प्रकृति	सम्बद्ध संस्था	अनुसन्धानको तह	अनुसन्धान गर्ने स्थान	नमूना सङ्कलन	अनुमतिको मिति
२७५	Indira Sharma Bhandari	Functional Diversity and Assemblage Structure of Fresh Water Fishes in Madi river, Nepal	Student	Personal	Central Department of Zoology, TU, Kirtipur	PhD	अन्नपूर्ण सं.क्षे.	गर्ने	२०८०।३।१८
२७६	Amar Kunwar	Dynamics Interaction Between Herbivore Mammals and Vegetation Types Nepal.	Student	Personal	Xishuangbanna Tropical Botanical Garden, Chinese Academy of Sciences,	PhD	चितवन रा.नि.	गर्ने	२०८०।३।१८
२७७	Saraswati Nepali	Above Ground Forest Carbon Stock in Bufferzone Community Forest	Student	Personal	University of Agriculture and Forest, Faculty of Forestry, Hetauda.	Master Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०८०।३।१९
२७८	Nelish Pradhan	Diversity of arvicoline voles in the genus Nedon in Eastern Nepal	NO	Personal	Southeast Missouri University, USA	Post PHD	सगरमाथा रा.नि.	गर्ने	२०८०।३।२०
२७९	Sunita Bhatta	Plant Invasions in the Protected Areas of Nepal	NO	Personal	Institute of Botany CAS	PhD	चितवन, बर्क, बर्दिया, पर्सा, शुक्लाफाँटा रा.नि.	गर्ने	२०८०।३।२०
२८०	Tirtha Raj Kafle	Assessment of Human and Economic Loss due to Human Black Bear Conflict and evaluation the mitigation measures in the Manaslu Conservation Area.	No	Personal	Institute of Forestry, Pokhara Campus	Bachelor Degree	मनास्लु सं.क्षे.	नगर्ने	२०८०।३।२०
२८१	Shreyashi Bista	Distribution of Asiatic Black Bear and its Coexistence with Human in Gaurishankar Conservation Area, Nepal	Student	Personal	Center for Ecological Studies	Master Degree	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	नगर्ने	२०८०।३।२४
२८२	Prasamsa Shrestha	Contributing of Hunting Reserve Program in Local and National Economy of Nepal	No	Personal	Institute of Forestry, Hetauda	Bachelor Degree	ढोरपाटन शि.आ.	नगर्ने	२०८०।३।२५
२८३	Dr. Shiva Devkota	Highland Fungi: Dissecting Mycodiversity, Ethnomycology and Mycotourism prospects in Annapurna Conservation Area and Langtang National Park, Nepal	Researcher	Personal	Global Institute for Interdisciplinary Studies	Others	लामटाङ रा.नि.	गर्ने	२०८०।३।२६
२८४	Sushmita Adhikari	Architectural thesis on Animal rescue Centre at Chitwan National Park.	Student	Personal	Pulchowk Campus Institute of Engineering Lalitpur	Bachelor Degree	चितवन रा.नि.	नगर्ने	२०८०।३।२९

अनुसूची २२ : आ.व. २०७९/८० सम्म संरक्षित क्षेत्रहरूमा भएको अतिक्रमणको विवरण

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	अतिक्रमित क्षेत्रफल हे.	हटाईएको क्षेत्रफल हे.	बाँकि रहेको अतिक्रमण क्षेत्रफल	रोकथामका लागि भएका प्रयासहरू
१	बाँदीया राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र	२४१	०	२४१	कार्यालयबाट नियमित गस्ती/ निगरानीमा रहेको
२	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र	१२०८	०	१२०८	गस्ती कार्य बढाइएको
३	कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष तथा मध्यवर्ती क्षेत्र	९२१	१९.१९	९०१.८१	कार्यालयको निगरानीमा रहेको
४	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	१०६	०	१०६	स्थानीय सरकार,मध्यवर्ती क्षेत्र,मालपोत कार्यालय र स्थानीय समुदायसँग आवश्यक छलफल तथा समन्वय कार्य भइरहेको
५	रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र	३८.९९	०	३८.९९	स्थानीय सरकार,मध्यवर्ती क्षेत्र,मालपोत कार्यालय र स्थानीय समुदायसँग आवश्यक छलफल तथा समन्वय कार्य भइरहेको
६	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र	०.२५	०.२५	०	कार्यालयबाट नियमित गस्ती/ निगरानीमा रहेको
७	लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र	०.२	०	०.२	कार्यालयबाट नियमित गस्ती/ निगरानीमा रहेको
८	वाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र	९३३.२३	२२.११	९११.१२	स्थानीय सरकार,मध्यवर्ती क्षेत्र,मालपोत कार्यालय र स्थानीय समुदायसँग आवश्यक छलफल तथा समन्वय कार्य भइरहेको
९	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र	५३२	०	५३२	स्थानीय सरकार,मध्यवर्ती क्षेत्र,मालपोत कार्यालय र स्थानीय समुदायसँग आवश्यक छलफल तथा समन्वय कार्य भइरहेको
१०	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	१	१	०	कार्यालयको निगरानीमा रहेको
११	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र	२४०	१४०	१००	स्थानीय सरकार,मध्यवर्ती क्षेत्र,मालपोत कार्यालय र स्थानीय समुदायसँग आवश्यक छलफल तथा समन्वय कार्य भइरहेको
	कुल जम्मा	४२२१.६७	१८२.५५	४०३९.१२	

अनुसूची २३ : संरक्षित क्षेत्रहरुको व्यवस्थापन योजनाको कार्यान्वयन अवस्था

क्र.सं.	संरक्षित क्षेत्रको नाम	अवधि	स्वीकृत मिति (सन्)	निर्णयस्तर	कैफियत
१	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०१८-२०२२	२०१८/११/११	विभागस्तर	आगामी योजना तयारीको क्रममा रहेको
२	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०१६-२०२०	२०१६/४/५	विभागस्तर	" "
३	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०१८-२०२२	२०१८/१०/३०	विभागस्तर	" "
४	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०१९-२०२४	२०१९/७/२४	विभागस्तर	कार्यान्वयनमा रहेको ।
५	रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०२०-२०२४	२०१९/१२/१८	विभागस्तर	कार्यान्वयनमा रहेको ।
६	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०२०-२०२४	२०२०/१/९	विभागस्तर	कार्यान्वयनमा रहेको ।
७	लामटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०७८-२०८२	२०८०/३/७	विभागस्तर	संशोधित व्य.यो. कार्यान्वयनमा रहेको
८	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०१७-२०२२	२०१७/१२/२८	विभागस्तर	आगामी योजना तयारीको क्रममा रहेको
९	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०८०-२०८४	२०७९/५/२१	विभागस्तर	IEE स्वीकृतको क्रममा रहेको
१०	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०८०-२०८४	२०७९/९/११	विभागस्तर	" "
११	कोशीटप्पू वन्यजन्तु आरक्ष	२०१८-२०२३	२०१८/६/३	विभागस्तर	कार्यान्वयनमा रहेको ।
१२	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०१८-२०२३	२०१८/७/१५	विभागस्तर	कार्यान्वयनमा रहेको ।
१३	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०८१-२०८५	२०८०/१/१७	विभागस्तर	IEE स्वीकृतको क्रममा रहेको
१४	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	२०१७-२०२१	२०१६/१२/२८	विभागस्तर	समयावधी समाप्त भएको
१५	अपिनाम्पा संरक्षण क्षेत्र	२०१५-२०१९	२०१५/६/२०	सचिवस्तर	नयाँ पेश भएको स्वीकृत हुन बाँकी रहेको ।
१६	कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र	२०२०-२०२४	२०२०/७/१९	विभागस्तर	कार्यान्वयनमा रहेको ।
१७	मनास्लु संरक्षण क्षेत्र	२०२०-२०२४	२०२०/६/१७	विभागस्तर	कार्यान्वयनमा रहेको ।
१८	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	२०१७-२०२१	२०१७/१२/८	विभागस्तर	आगामी योजना तयारीको क्रममा रहेको
१९	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	२०८०-२०८४	२०७९/५/१३	संचालक समिति	व्यवस्थापन योजना स्वीकृत भएको र IEE को तयारी भइरहेको ।
२०	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	२०७७-२०८१	२०१७/७/२४	विभागस्तर	कार्यान्वयनमा रहेको ।

अनुसूची २४ : प्रजाति संरक्षण कार्ययोजनाको विवरण

क्र.सं.	प्रजातिको नाम	अंग्रेजी नाम	वैज्ञानिक नाम	कार्य योजनाको अवधी	स्वीकृत मिति
१	बाघ	Tiger	<i>Panthera tigris</i>	२०१६-२०२०	२०१६
२	गैडा	Rhino	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२०१७-२०२१	२०१७
३	हात्ती	Red Panda	<i>Elephas maximus</i>	२००९-२०१८	२००९
४	सालक	Pangolin	<i>Manis pantadactyla</i>	२०१८-२०२२	२०१८
५	हिउँ चितुवा	Snow Leopard	<i>Panthera uncia</i>	२०१७-२०२१	२०१७
६	गिद्ध	Vulture		२०१५-२०१९	२०१५
७	खरमजुर	Bengal Florican	<i>Houbaropsis bengalensis</i>	२०१६-२०२०	२०१६
८	घडियाल	Gharial	<i>Gavialis gangetica</i>	२०१८-२०२२	२०१८
९	हाब्रे	Red Panda	<i>Ailurus fulgens</i>	२०१९-२०२३	२०१८
१०	फिजेन्ट	Pheasant		२०१९-२०२३	२०१९
११	सोँस	Dolphin	<i>Platanista gangetica</i>	२०२१-२०२५	२०२०
१२	कस्तुरी मृग	Musk Deer	<i>Moschus chrysogaster</i>	२०२१-२०२५	२०२०
१३	सारस	Sarus Crane	<i>Grus antigone</i>	२०२१-२०२५	२०२०
१४	लाटो कोसेरो	Owl		२०२०-२०२९	२०२०
१५	अर्ना	Wild Water Buffalo	<i>Bubalus arnee</i>	२०२०-२०२४	२०२०
१६	गौरीगाई	Bison	<i>Bos gaurus</i>	२०२०-२०२४	२०२०
१७	कृष्णसार	blackbuck	<i>Antelope cervicapra</i>	२०१६-२०२०	२०१६

अनुसूची २५ : आ.व. २०७९/८० सम्मको समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	कार्यालयको नाम	मध्यवर्ती सामुदायिक वनको विवरण				मध्यवर्ती कबुलियती वनको विवरण				मध्यवर्ती धार्मिक वनको विवरण				मध्यवर्ती निजी वनको विवरण			
		संख्या	क्षेत्रफल (हे)	घरघुरी संख्या	जनसंख्या	संख्या	क्षेत्रफल (हे)	घरघुरी संख्या	जंगल	संख्या	क्षेत्रफल (हे.)	घरघुरी संख्या	जनसंख्या	संख्या	क्षेत्रफल (हे.)	घरघुरी संख्या	जनसंख्या
१	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	७४	१५४९४	४८०६१	२४९३७३	३	१९.६८	२१	१६०	०	०	०	०	१३	१४		०
२	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	७०	८२०५.४	१२०६३	६२३१०	०	०	०	०	१	०.८३	०	०	१४	१०.७३	०	०
३	वर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	१४६	२००५६	२६८४७	१३८३५५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	४२	२६०७	८२८७	४५७७१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	४६	१०३००.९	१२६४०.	८०४१९	६१	३७२	३४०	०	१	६१.६	१८९	२७५२	०.	०.	०.	०.
६	कोशीटप्पु वन्यजन्तु आरक्ष	१६	१५७६३	२२५५	९६२८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	शिवपुरी नगराजुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	७२	१२२०.	५१२४	२६७४९	३	१००.०७	०	०	१	२.७३	०	०	०	०	०	०
८	लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज	१०८	१२६६०.२६	११८७७	६२७७०	०	०	०	०	१	३.५६	८९	४९१	०	०	०	०
९	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	९.	४२३५.०७	९७४	३९८६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज	९५	२५७१६.५	७९५७.	३९६९६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११	राप्ता राष्ट्रिय निकुञ्ज	४३	५५३२.९३	४३५३	२४४२७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	२५	११२.३१	१६४	११९५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१३	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	६०	६०५१.११	५९३१	३४४९१	०	०	०	०	०.	०.	०	०	०	०	०	०
१४	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५	अपीनम्मा संरक्षण क्षेत्र	१४१	१५७५५	१२५३३	७५५००	०	०	०	०	०.	०.	०	०	०	०	०	०
१६	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	१	१०७.१	१६१	८००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१७	कञ्चनजंघा संरक्षण क्षेत्र	२६	६९४२६.	१६३४.	४६७३	०	०	०	०	०.	०.	०	०	०	०	०	०
१८	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१९	मनास्लु संरक्षण क्षेत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२०	गौरीगंकर संरक्षण क्षेत्र	९३	४३२३३.६	१५१५४	७४३२५	२१	५७	२२९	७३२	०	०	०	०	०	०	०	०
	कुल जम्मा	१०६७	२४०८७०=४४	१७६०१५	९३४९४८	४८	५४८.६८	५९०	८९२	४	६९	२७८	३२४३	२७	१६	१३	०

अनुसूची २६ : संरक्षित क्षेत्रभित्र रहेका स्थानीय तह र जनसंख्याको विवरण

Annapurna Conservation Area					
SN	District	Palika	Type	Ward No.	population
1	Kaski	Annapurna	Gaunpalika	8	1631
2	Kaski	Annapurna	Gaunpalika	10	2226
3	Kaski	Annapurna	Gaunpalika	11	1825
4	Kaski	Madi Annapurna	Gaunpalika	2	1736
5	Kaski	Madi Annapurna	Gaunpalika	1	2635
6	Kaski	Annapurna Kaski	Gaunpalika	9	1523
7	Kaski	Machhapuchchhre	Gaunpalika	3	3086
8	Kaski	Machhapuchchhre	Gaunpalika	5	1615
9	Kaski	Machhapuchchhre	Gaunpalika	2	1740
10	Kaski	Machhapuchchhre	Gaunpalika	8	2656
11	Kaski	Machhapuchchhre	Gaunpalika	9	1367
12	Kaski	Machhapuchchhre	Gaunpalika	7	2483
13	Kaski	Machhapuchchhre	Gaunpalika	4	3370
14	Kaski	Annapurna Kaski	Gaunpalika	7	1668
15	Kaski	Annapurna Kaski	Gaunpalika	6	2143
16	Kaski	Madi Annapurna	Gaunpalika	6	1190
17	Kaski	Madi Annapurna	Gaunpalika	7	1297
18	Kaski	Madi Annapurna	Gaunpalika	3	1217
19	Kaski	Madi Annapurna	Gaunpalika	10	1188
20	Kaski	Madi Annapurna	Gaunpalika	11	1120
21	Kaski	Madi Annapurna	Gaunpalika	8	1502
22	Kaski	Machhapuchchhre	Gaunpalika	1	1740
23	Kaski	Pokhara	Mahanagarpalika	19	13855
24	Lamjung	Kwholasothar	Gaunpalika	5	897
25	Lamjung	Kwholasothar	Gaunpalika	4	1321
26	Lamjung	Kwholasothar	Gaunpalika	6	518
27	Lamjung	Marsyangdi	Gaunpalika	2	1497
28	Lamjung	Marsyangdi	Gaunpalika	1	842
29	Lamjung	Marsyangdi	Gaunpalika	3	2948
30	Lamjung	Marsyangdi	Gaunpalika	4	2125
31	Lamjung	Kwholasothar	Gaunpalika	3	895
32	Lamjung	Marsyangdi	Gaunpalika	9	2987
33	Lamjung	Kwholasothar	Gaunpalika	8	708
34	Manang	Chame	Gaunpalika	2	101
35	Manang	Chame	Gaunpalika	1	224
36	Manang	Chame	Gaunpalika	4	641
37	Manang	Chame	Gaunpalika	3	204
38	Manang	Chame	Gaunpalika	5	106
39	Manang	Nashong	Gaunpalika	9	190

40	Manang	Nashong	Gaunpalika	1	250
41	Manang	Nashong	Gaunpalika	3	232
42	Manang	Nashong	Gaunpalika	4	215
43	Manang	Narphu	Gaunpalika	2	101
44	Manang	Narphu	Gaunpalika	1	73
45	Manang	Narphu	Gaunpalika	3	84
46	Manang	Narphu	Gaunpalika	5	50
47	Manang	Narphu	Gaunpalika	4	88
48	Manang	Nashong	Gaunpalika	6	120
49	Manang	Nashong	Gaunpalika	7	139
50	Manang	Nashong	Gaunpalika	5	86
51	Manang	Nashong	Gaunpalika	8	283
52	Manang	Neshyang	Gaunpalika	5	214
53	Manang	Neshyang	Gaunpalika	9	167
54	Manang	Neshyang	Gaunpalika	6	173
55	Manang	Neshyang	Gaunpalika	4	249
56	Manang	Neshyang	Gaunpalika	1	313
57	Manang	Neshyang	Gaunpalika	7	71
58	Manang	Neshyang	Gaunpalika	8	194
59	Manang	Neshyang	Gaunpalika	3	154
60	Manang	Neshyang	Gaunpalika	2	60
61	Mustang	Dalome	Gaunpalika	1	
62	Mustang	Dalome	Gaunpalika	5	
63	Mustang	Dalome	Gaunpalika	2	
64	Mustang	Dalome	Gaunpalika	3	
65	Mustang	Dalome	Gaunpalika	4	
66	Mustang	Gharapjhong	Gaunpalika	5	513
67	Mustang	Gharapjhong	Gaunpalika	1	217
68	Mustang	Gharapjhong	Gaunpalika	2	683
69	Mustang	Gharapjhong	Gaunpalika	3	1085
70	Mustang	Gharapjhong	Gaunpalika	4	1214
71	Mustang	Lomanthang	Gaunpalika	4	335
72	Mustang	Lomanthang	Gaunpalika	5	384
73	Mustang	Lomanthang	Gaunpalika	1	173
74	Mustang	Lomanthang	Gaunpalika	3	284
75	Mustang	Lomanthang	Gaunpalika	2	254
76	Mustang	Barhagaun Muktikshetra	Gaunpalika	3	452
77	Mustang	Barhagaun Muktikshetra	Gaunpalika	5	292
78	Mustang	Barhagaun Muktikshetra	Gaunpalika	2	181
79	Mustang	Barhagaun Muktikshetra	Gaunpalika	1	551
80	Mustang	Barhagaun Muktikshetra	Gaunpalika	4	560
81	Mustang	Thasang	Gaunpalika	1	610
82	Mustang	Thasang	Gaunpalika	2	766

83	Mustang	Thasang	Gaunpalika	5	513
84	Mustang	Thasang	Gaunpalika	4	431
85	Mustang	Thasang	Gaunpalika	3	536
86	Myagdi	Annapurna	Gaunpalika	4	1719
87	Myagdi	Annapurna	Gaunpalika	6	2365
88	Myagdi	Annapurna	Gaunpalika	5	1996
Api Nampa Conservation Area					
SN	District	Palika	Type	Ward No.	population
1	Darchula	Apihimal	Gaunpalika	2	848
2	Darchula	Apihimal	Gaunpalika	3	1676
3	Darchula	Apihimal	Gaunpalika	4	1443
4	Darchula	Apihimal	Gaunpalika	6	1293
5	Darchula	Apihimal	Gaunpalika	1	583
6	Darchula	Apihimal	Gaunpalika	5	955
7	Darchula	Byas	Gaunpalika	4	2631
8	Darchula	Byas	Gaunpalika	5	1937
9	Darchula	Byas	Gaunpalika	6	2376
10	Darchula	Byas	Gaunpalika	2	1023
11	Darchula	Byas	Gaunpalika	3	1464
12	Darchula	Byas	Gaunpalika	1	237
13	Darchula	Duhun	Gaunpalika	3	1630
14	Darchula	Duhun	Gaunpalika	4	2089
15	Darchula	Duhun	Gaunpalika	5	1851
16	Darchula	Duhun	Gaunpalika	2	2586
17	Darchula	Duhun	Gaunpalika	1	1686
18	Darchula	Mahakali	Nagarpalika	3	1692
19	Darchula	Mahakali	Nagarpalika	2	1759
20	Darchula	Mahakali	Nagarpalika	1	2519
21	Darchula	Marma	Gaunpalika	2	2267
22	Darchula	Marma	Gaunpalika	3	2360
23	Darchula	Marma	Gaunpalika	6	2571
24	Darchula	Marma	Gaunpalika	5	1764
25	Darchula	Marma	Gaunpalika	4	2571
26	Darchula	Marma	Gaunpalika	1	3591
27	Darchula	Naugad	Gaunpalika	5	1642
28	Darchula	Naugad	Gaunpalika	1	2306
29	Darchula	Naugad	Gaunpalika	2	2563
30	Darchula	Naugad	Gaunpalika	3	2232
31	Darchula	Naugad	Gaunpalika	4	3197
Banke National Park					
SN	District	Palika	Type	WardNo.	population
1	Dang	Babai	Gaunpalika	7	3884
2	Dang	Babai	Gaunpalika	1	3888

3	Banke	Baijanath	Gaunpalika	1	9008
4	Banke	Baijanath	Gaunpalika	2	9140
5	Banke	Baijanath	Gaunpalika	3	8747
6	Banke	Baijanath	Gaunpalika	4	9033
8	Dang	Dangisharan	Gaunpalika	1	5872
9	Salyan	Kalimati	Gaunpalika	7	2385
10	Salyan	Kalimati	Gaunpalika	5	2795
11	Salyan	Kalimati	Gaunpalika	2	3609
12	Banke	Kohalpur	Nagarpalika	2	14752
13	Banke	Kohalpur	Nagarpalika	1	4029
14	Banke	Kohalpur	Nagarpalika	10	8734
15	Banke	Kohalpur	Nagarpalika	11	13748
16	Banke	Kohalpur	Nagarpalika	12	9249
17	Banke	Kohalpur	Nagarpalika	13	5398
19	Banke	Rapti sonari	Gaunpalika	1	5507
20	Banke	Rapti sonari	Gaunpalika	9	5584
21	Banke	Rapti sonari	Gaunpalika	8	5449
22	Banke	Rapti sonari	Gaunpalika	2	9045

Bardiya National Park

SN	District	Palika	Type	WardNo.	population
1	Banke	Baijanath	Gaunpalika	1	9008
2	Bardia	Bansagadhi	Nagarpalika	2	6470
3	Bardia	Bansagadhi	Nagarpalika	1	2343
4	Bardia	Bansagadhi	Nagarpalika	4	9064
5	Bardia	Bansagadhi	Nagarpalika	8	7771
6	Bardia	Bansagadhi	Nagarpalika	9	8677
7	Surkhet	Badhaiyatal	Gaunpalika	1	5600
8	Surkhet	Badhaiyatal	Gaunpalika	3	36969
9	Bardia	Barbardiya	Nagarpalika	8	6303
10	Bardia	Barbardiya	Nagarpalika	9	7667
11	Bardia	Barbardiya	Nagarpalika	7	6513
12	Bardia	Barbardiya	Nagarpalika	1	6171
13	Surkhet	Bheriganga	Nagarpalika	4	4270
14	Surkhet	Bheriganga	Nagarpalika	2	3301
15	Surkhet	Bheriganga	Nagarpalika	1	2472
16	Surkhet	Bheriganga	Nagarpalika	3	2133
17	Surkhet	Bheriganga	Nagarpalika	5	3939
18	Bardia	Geruwa	Gaunpalika	4	6340
19	Bardia	Geruwa	Gaunpalika	6	5917
20	Bardia	Geruwa	Gaunpalika	5	6433
21	Bardia	Geruwa	Gaunpalika	1	5491
22	Bardia	Geruwa	Gaunpalika	3	4906

23	Bardia	Geruwa	Gaunpalika	2	4427
24	Bardia	Madhuwan	Nagarpalika	1	5666
25	Bardia	Thakurbaba	Nagarpalika	3	7006
26	Bardia	Thakurbaba	Nagarpalika	2	7355
27	Bardia	Thakurbaba	Nagarpalika	1	6701
28	Bardia	Thakurbaba	Nagarpalika	6	3607
29	Bardia	Thakurbaba	Nagarpalika	7	4025
30	Bardia	Thakurbaba	Nagarpalika	8	4114
31	Bardia	Thakurbaba	Nagarpalika	9	5483
32	Bardia	Thakurbaba	Nagarpalika	4	5272
Chitwan National Park					
SN	District	Palika	Type	WardNo.	population
1	Nawalparasi_W	Bardaghat	Nagarpalika	16	5149
2	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	13	6892
3	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	9	15183
4	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	23	8039
5	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	24	5459
6	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	27	9058
7	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	17	8608
8	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	28	6907
9	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	22	6652
10	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	14	11134
11	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	26	10736
12	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	6	13349
13	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	18	10577
14	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	25	9517
15	Chitwan	Bharatpur	Mahanagarpalika	8	11438
16	Nawalparasi_E	Binayee	Gaunpalika	1	6254
17	Nawalparasi_E	Binayee	Gaunpalika	2	7262
18	Nawalparasi_E	Binayee	Gaunpalika	7	5304
19	Nawalparasi_E	Binayee	Gaunpalika	6	4353
20	Nawalparasi_E	Devchuli	Nagarpalika	1	3812
21	Nawalparasi_E	Devchuli	Nagarpalika	4	3199
22	Nawalparasi_E	Devchuli	Nagarpalika	2	2719
23	Nawalparasi_E	Devchuli	Nagarpalika	14	3832
24	Nawalparasi_E	Devchuli	Nagarpalika	17	7421
25	Nawalparasi_E	Devchuli	Nagarpalika	16	5855
26	Nawalparasi_E	Devchuli	Nagarpalika	13	3697
27	Nawalparasi_E	Devchuli	Nagarpalika	15	3655
28	Nawalparasi_E	Gaidakot	Nagarpalika	16	2695
29	Nawalparasi_E	Gaidakot	Nagarpalika	17	1844
30	Nawalparasi_E	Gaidakot	Nagarpalika	13	3836
31	Nawalparasi_E	Gaidakot	Nagarpalika	12	4003

32	Nawalparasi_E	Gaidakot	Nagarpalika	11	4405
33	Nawalparasi_E	Gaidakot	Nagarpalika	10	4473
34	Nawalparasi_E	Kawasoti	Nagarpalika	14	6135
35	Nawalparasi_E	Kawasoti	Nagarpalika	7	2910
36	Nawalparasi_E	Kawasoti	Nagarpalika	8	9589
37	Nawalparasi_E	Kawasoti	Nagarpalika	17	6921
38	Nawalparasi_E	Kawasoti	Nagarpalika	13	4007
39	Nawalparasi_E	Kawasoti	Nagarpalika	11	3262
40	Nawalparasi_E	Kawasoti	Nagarpalika	15	4767
41	Nawalparasi_E	Kawasoti	Nagarpalika	10	2820
43	Nawalparasi_E	Kawasoti	Nagarpalika	9	2412
44	Nawalparasi_E	Kawasoti	Nagarpalika	12	2681
45	Chitwan	Khairahani	Nagarpalika	10	7464
46	Chitwan	Khairahani	Nagarpalika	13	4920
47	Chitwan	Khairahani	Nagarpalika	12	4230
48	Chitwan	Khairahani	Nagarpalika	11	3391
49	Chitwan	Khairahani	Nagarpalika	7	3481
50	Nawalparasi_E	Madhyabindu	Nagarpalika	1	4195
51	Nawalparasi_E	Madhyabindu	Nagarpalika	2	3414
52	Nawalparasi_E	Madhyabindu	Nagarpalika	3	3094
53	Nawalparasi_E	Madhyabindu	Nagarpalika	4	3301
54	Nawalparasi_E	Madhyabindu	Nagarpalika	5	3290
55	Nawalparasi_E	Madhyabindu	Nagarpalika	15	6929
56	Nawalparasi_E	Madhyabindu	Nagarpalika	12	6428
57	Chitwan	Madi	Nagarpalika	9	5210
58	Chitwan	Madi	Nagarpalika	4	3192
59	Chitwan	Madi	Nagarpalika	5	3487
60	Chitwan	Madi	Nagarpalika	1	5065
61	Chitwan	Madi	Nagarpalika	2	3807
62	Chitwan	Madi	Nagarpalika	6	5089
63	Chitwan	Madi	Nagarpalika	7	4634
64	Chitwan	Madi	Nagarpalika	8	2750
65	Chitwan	Madi	Nagarpalika	3	5061
66	Makwanpur	Manahari	Gaunpalika	6	8522
67	Chitwan	Rapti	Nagarpalika	1	7908
68	Chitwan	Rapti	Nagarpalika	2	7359
69	Chitwan	Rapti	Nagarpalika	6	6443
70	Chitwan	Rapti	Nagarpalika	3	2406
71	Chitwan	Ratnanagar	Nagarpalika	9	5879
72	Chitwan	Ratnanagar	Nagarpalika	1	5635
73	Chitwan	Ratnanagar	Nagarpalika	7	3631
74	Chitwan	Ratnanagar	Nagarpalika	6	4035
75	Chitwan	Ratnanagar	Nagarpalika	5	4008

76	Chitwan	Ratnanagar	Nagarpalika	8	4682
77	Chitwan	Ratnanagar	Nagarpalika	4	4484
78	Nawalparasi_W	Susta	Gaunpalika	1	6834
79	Parsa	Thori	Gaunpalika	3	3523
80	Parsa	Thori	Gaunpalika	1	2389
81	Parsa	Thori	Gaunpalika	2	3303
Dhorpatan Hunting Reserve					
S N	District	Palika	Type	Ward No.	population
1	Rukum	Dhorpatan HR	Hunting Reserve	0	
2	Myagdi	Dhorpatan HR	Hunting Reserve	0	
3	Baglung	Dhorpatan HR	Hunting Reserve	0	
4	Rukum_E	Putha Uttarganga	Gaunpalika	5	1730
5	Rukum_E	Putha Uttarganga	Gaunpalika	11	1295
6	Rukum_E	Putha Uttarganga	Gaunpalika	10	2004
7	Rukum_E	Putha Uttarganga	Gaunpalika	1	773
8	Rukum_E	Putha Uttarganga	Gaunpalika	2	1752
9	Baglung	Taman Khola	Gaunpalika	2	2563
Gaurishankar Conservation area					
SN	District	Palika	Type	Ward No.	population
1	Sindhupalchok	Barhabise	Nagarpalika	1	830
2	Sindhupalchok	Barhabise	Nagarpalika	2	3311
3	Sindhupalchok	Bhotekoshi	Gaunpalika	1	3376
4	Sindhupalchok	Bhotekoshi	Gaunpalika	5	3041
5	Sindhupalchok	Bhotekoshi	Gaunpalika	4	3943
6	Sindhupalchok	Bhotekoshi	Gaunpalika	2	2226
7	Sindhupalchok	Bhotekoshi	Gaunpalika	3	1732
8	Dolakha	Bigu	Gaunpalika	3	1696
9	Dolakha	Bigu	Gaunpalika	6	1615
10	Dolakha	Bigu	Gaunpalika	7	1339
11	Dolakha	Bigu	Gaunpalika	5	2322
12	Dolakha	Bigu	Gaunpalika	4	3208
13	Dolakha	Bigu	Gaunpalika	1	2290
14	Dolakha	Bigu	Gaunpalika	2	1925
15	Dolakha	Gaurishankar	Gaunpalika	6	1468
16	Dolakha	Gaurishankar	Gaunpalika	9	1211
17	Dolakha	Gaurishankar	Gaunpalika	8	1718
18	Dolakha	Gaurishankar	Gaunpalika	7	1506
19	Dolakha	Gaurishankar	Gaunpalika	5	2997
20	Ramechhap	Gokulganga	Gaunpalika	1	2327
21	Dolakha	Jiri	Nagarpalika	1	1883
22	Sindhupalchok	Jugal	Gaunpalika	3	3291

24	Dolakha	Kalinchok	Gaunpalika	1	2807
25	Sindhupal-chok	Tripurasundari	Gaunpalika	1	998
26	Ramechhap	Umakunda	Gaunpalika	1	2763
Kanchanjunga Conservation Area					
SN	District	Palika	Type	Ward No.	population
1	Taplejung	Phaktanglung	Gaunpalika	5	1629
2	Taplejung	Sirijangha	Gaunpalika	8	710
3	Taplejung	Phaktanglung	Gaunpalika	6	2147
4	Taplejung	Phaktanglung	Gaunpalika	7	187
Khaptad National Park					
SN	District	Palika	Type	Ward No.	population
1	Achham	Chaurpati	Gaunpalika	6	2133
2	Bajura	Chhededaha	Gaunpalika	2	2299
3	Bajura	Chhededaha	Gaunpalika	1	3095
4	Bajhang	Khaptadchhanna	Gaunpalika	7	2620
5	Bajhang	Khaptadchhanna	Gaunpalika	3	1636
6	Bajhang	Khaptadchhanna	Gaunpalika	1	1571
7	Bajhang	Khaptadchhanna	Gaunpalika	2	1608
8	Bajhang	Khaptadchhanna	Gaunpalika	2	1608
9	Bajhang	Khaptadchhanna	Gaunpalika	4	1857
10	Bajhang	Khaptadchhanna	Gaunpalika	4	1857
11	Bajhang	Khaptadchhanna	Gaunpalika	6	1962
12	Doti	Purbichauki	Gaunpalika	3	3204
13	Doti	Purbichauki	Gaunpalika	2	3461
14	Doti	Purbichauki	Gaunpalika	5	3563
15	Achham	Sanphebagar	Nagarpalika	9	1725
16	Achham	Sanphebagar	Nagarpalika	11	1639
17	Achham	Sanphebagar	Nagarpalika	14	2218
18	Achham	Sanphebagar	Nagarpalika	12	1379
19	Doti	Sayal	Gaunpalika	4	3220
20	Doti	Sayal	Gaunpalika	3	3347
21	Bajhang	Thalara	Gaunpalika	8	1482
22	Bajhang	Thalara	Gaunpalika	7	1554
23	Bajhang	Thalara	Gaunpalika	5	1558
24	Bajhang	Thalara	Gaunpalika	3	2009
Krishnasar Conservation Area					
SN	District	Palika	Type	Ward No.	population
1	Bardia	Gulariya	Nagarpalika	1	6585
2	Bardia	Gulariya	Nagarpalika	2	5778
3	Bardia	Gulariya	Nagarpalika	3	5468
4	Bardia	Gulariya	Nagarpalika	4	8616

Koshi Tappu Wildlife Reserve					
SN	District	Palika	Type	Ward No.	population
1	Sunsari	Barahachhetra	Nagarpalika	11	8250
2	Sunsari	Barahachhetra	Nagarpalika	8	9642
3	Sunsari	Barahachhetra	Nagarpalika	10	7899
4	Sunsari	Barahachhetra	Nagarpalika	9	7130
5	Udayapur	Belaka	Nagarpalika	1	5396
6	Udayapur	Belaka	Nagarpalika	2	7706
7	Saptari	hanumannagar kankalini	Nagarpalika	1	8194
8	Saptari	Kanchanrup	Nagarpalika	3	3371
9	Saptari	Kanchanrup	Nagarpalika	1	4982
10	Saptari	Kanchanrup	Nagarpalika	7	3695
11	Saptari	Kanchanrup	Nagarpalika	6	4766
12	Saptari	Kanchanrup	Nagarpalika	4	5453
13	Saptari	Kanchanrup	Nagarpalika	8	7704
14	Saptari	Kanchanrup	Nagarpalika	5	5017
15	Saptari	Kanchanrup	Nagarpalika	2	4572
16	Sunsari	Koshi	Gaunpalika	1	5264
17	Sunsari	Koshi	Gaunpalika	2	5909
18	Sunsari	Koshi	Gaunpalika	7	6774
19	Sunsari	Koshi	Gaunpalika	8	6906
20	Sunsari	Koshi	Gaunpalika	4	44422
21	Sunsari	Koshi	Gaunpalika	3	7094
22	Sunsari	Koshi	Gaunpalika	6	5725
23	Saptari	Saptakoshi	Gaunpalika	6	1710
24	Saptari	Saptakoshi	Gaunpalika	7	1402
25	Saptari	Saptakoshi	Gaunpalika	8	1990
26	Saptari	Saptakoshi	Gaunpalika	9	1756
27	Saptari	Saptakoshi	Gaunpalika	11	1821
28	Saptari	Saptakoshi	Gaunpalika	10	2236
29	Saptari	Saptakoshi	Gaunpalika	10	2236
Lamtang National Park					
SN	District	Palika	Type	Ward No.	population
1	Nuwakot	Dupcheshwar	Gaunpalika	2	2928
2	Nuwakot	Dupcheshwar	Gaunpalika	1	2674
3	Nuwakot	Dupcheshwar	Gaunpalika	6	2972
4	Nuwakot	Dupcheshwar	Gaunpalika	7	3223
5	Sindhupalchok	Helambu	Gaunpalika	1	2311
6	Sindhupalchok	Helambu	Gaunpalika	6	2822
7	Sindhupalchok	Helambu	Gaunpalika	2	2750
8	Sindhupalchok	Jugal	Gaunpalika	2	3614
9	Sindhupalchok	Jugal	Gaunpalika	3	3291

10	Rasuwa	Kalika	Gaunpalika	2	2899
11	Rasuwa	Kalika	Gaunpalika	1	2579
12	Rasuwa	Kalika	Gaunpalika	4	1032
13	Rasuwa	Kalika	Gaunpalika	3	1665
14	Rasuwa	Kalika	Gaunpalika	5	1940
15	Rasuwa	Kispang	Gaunpalika	5	
16	Rasuwa	Naukunda	Gaunpalika	3	1967
17	Rasuwa	Naukunda	Gaunpalika	5	2082
18	Rasuwa	Naukunda	Gaunpalika	6	2604
19	Rasuwa	Naukunda	Gaunpalika	4	2021
20	Rasuwa	Naukunda	Gaunpalika	1	2321
		Panchpokhari			
21	Sindhupalchok	Thangpal	Gaunpalika	2	1696
		Panchpokhari			
22	Sindhupalchok	Thangpal	Gaunpalika	3	3003
		Panchpokhari			
23	Sindhupalchok	Thangpal	Gaunpalika	7	3640
		Panchpokhari			
24	Sindhupalchok	Thangpal	Gaunpalika	5	2288
		Panchpokhari			
25	Sindhupalchok	Thangpal	Gaunpalika	4	2687
26	Nuwakot	Tadi	Gaunpalika	2	
27	Nuwakot	Tadi	Gaunpalika	1	
28	Rasuwa	Uttargaya	Gaunpalika	4	2048
29	Rasuwa	Uttargaya	Gaunpalika	5	2912
30	Rasuwa	Uttargaya	Gaunpalika	2	1277
1	Rasuwa	Gosaikunda	Gaunpalika	6	3012
2	Rasuwa	Gosaikunda	Gaunpalika	4	420
3	Rasuwa	Gosaikunda	Gaunpalika	5	2472
4	Rasuwa	Gosaikunda	Gaunpalika	2	550
5	Rasuwa	Gosaikunda	Gaunpalika	3	508
6	Sindhupalchok	Helambu	Gaunpalika	1	2311
7	Sindhupalchok	Jugal	Gaunpalika	2	3614
8	Sindhupalchok	Jugal	Gaunpalika	3	3291
10	Rasuwa	Naukunda	Gaunpalika	2	1349
		Panchpokhari			
11	Sindhupalchok	Thangpal	Gaunpalika	2	1696
		Panchpokhari			
12	Sindhupalchok	Thangpal	Gaunpalika	3	3003
Makalu Barun National Park					
SN	District	Palika	Type	Ward No.	population
1	Sankhuwasabha	Bhotkhola	Gaunpalika	4	2017
2	Sankhuwasabha	Bhotkhola	Gaunpalika	3	1082

3	Sankhuwasabha	Bhotkhola	Gaunpalika	2	1375
4	Sankhuwasabha	Bhotkhola	Gaunpalika	1	300
5	Solukhumbu	Mahakulung	Gaunpalika	3	3277
6	Solukhumbu	Mahakulung	Gaunpalika	2	1970
7	Solukhumbu	Mahakulung	Gaunpalika	1	3269
8	Sankhuwasabha	Makalu	Gaunpalika	6	1047
9	Sankhuwasabha	Makalu	Gaunpalika	3	3348
10	Sankhuwasabha	Makalu	Gaunpalika	2	2759
11	Sankhuwasabha	Makalu	Gaunpalika	1	651
12	Sankhuwasabha	Silichong	Gaunpalika	5	1013
13	Sankhuwasabha	Silichong	Gaunpalika	4	1801
14	Sankhuwasabha	Silichong	Gaunpalika	3	2590
15	Sankhuwasabha	Silichong	Gaunpalika	2	2509
16	Sankhuwasabha	Silichong	Gaunpalika	1	2383
1	Sankhuwasabha	Bhotkhola	Gaunpalika	99	
2	Sankhuwasabha	Bhotkhola	Gaunpalika	99	
3	Sankhuwasabha	Bhotkhola	Gaunpalika	99	
4	Solukhumbu	Mahakulung	Gaunpalika	99	
5	Solukhumbu	Mahakulung	Gaunpalika	99	
6	Sankhuwasabha	Makalu	Gaunpalika	99	
7	Sankhuwasabha	Makalu	Gaunpalika	99	
8	Sankhuwasabha	Silichong	Gaunpalika	99	
9	Sankhuwasabha	Silichong	Gaunpalika	99	
10	Sankhuwasabha	Silichong	Gaunpalika	99	

Manaslu Conservation Area

S N	District	Palika	Type	Ward No.	population
1	Gorkha	Chum Nubri	Gaunpalika	5	482
2	Gorkha	Chum Nubri	Gaunpalika	7	812
3	Gorkha	Chum Nubri	Gaunpalika	6	805
4	Gorkha	Chum Nubri	Gaunpalika	2	514
5	Gorkha	Chum Nubri	Gaunpalika	4	473
6	Gorkha	Chum Nubri	Gaunpalika	1	525
7	Gorkha	Chum Nubri	Gaunpalika	3	2321

Parsa National Park

SN	District	Palika	Type	Ward No.	population
1	Makwanpur	Hetauda	Nagarpalika	14	7956
2	Makwanpur	Hetauda	Nagarpalika	13	7949
3	Makwanpur	Hetauda	Nagarpalika	12	13028
4	Bara	Jirabhawani	Gaunpalika	1	
5	Bara	Jirabhawani	Gaunpalika	1	
6	Bara	Jitpur Simara	Upamahanagarpalika	21	3764

7	Bara	Jitpur Simara	Upamahanagarpalika	22	3327
8	Bara	Jitpur Simara	Upamahanagarpalika	7	14719
9	Bara	Jitpur Simara	Upamahanagarpalika	6	2090
10	Bara	Jitpur Simara	Upamahanagarpalika	2	10548
11	Bara	Jitpur Simara	Upamahanagarpalika	3	3964
12	Makwanpur	Manahari	Gaunpalika	1	3790
13	Makwanpur	Manahari	Gaunpalika	3	5726
14	Makwanpur	Manahari	Gaunpalika	8	3816
15	Makwanpur	Manahari	Gaunpalika	2	3158
16	Makwanpur	Manahari	Gaunpalika	4	3184
17	Makwanpur	Manahari	Gaunpalika	5	4176
18	Makwanpur	Manahari	Gaunpalika	9	5690
19	Parsa	Thori	Gaunpalika	4	5048
20	Parsa	Thori	Gaunpalika	5	2956

Rara National Park

SN	District	Palika	Type	Ward No.	population
1	Mugu	Chhayanath Rara	Nagarpalika	4	1917
2	Mugu	Chhayanath Rara	Nagarpalika	5	2217
3	Mugu	Chhayanath Rara	Nagarpalika	6	1734
4	Mugu	Chhayanath Rara	Nagarpalika	1	2132
5	Mugu	Chhayanath Rara	Nagarpalika	2	21199
6	Mugu	Chhayanath Rara	Nagarpalika	3	1515
7	Mugu	Chhayanath Rara	Nagarpalika	7	1319
8	Mugu	Chhayanath Rara	Nagarpalika	9	401
9	Mugu	Chhayanath Rara	Nagarpalika	9	401
10	Mugu	Chhayanath Rara	Nagarpalika	8	1101
11	Jumla	Kanakasundari	Gaunpalika	3	2174
12	Jumla	Kanakasundari	Gaunpalika	1	1144
13	Jumla	Kanakasundari	Gaunpalika	2	1583
14	Mugu	Khatyad	Gaunpalika	1	907
15	Mugu	Soru	Gaunpalika	8	1334
16	Mugu	Chhayanath Rara	Nagarpalika	8	1101
17	Mugu	Chhayanath Rara	Nagarpalika	9	401
18	Mugu	Chhayanath Rara	Nagarpalika	7	1319
19	Jumla	Kanakasundari	Gaunpalika	2	1583
20	Mugu	Khatyad	Gaunpalika	1	907
21	Mugu	Soru	Gaunpalika	8	1334

Suklaphanta National Park

SN	District	Palika	Type	Ward No.	Population
1	Kanchanpur	Bedkot	Nagarpalika	3	7712
2	Kanchanpur	Bedkot	Nagarpalika	10	7472

3	Kanchanpur	Bedkot	Nagarpalika	9	4973
4	Kanchanpur	Bedkot	Nagarpalika	1	4119
5	Kanchanpur	Belaure	Nagarpalika	9	5823
6	Kanchanpur	Beldandi	Gaunpalika	4	1880
7	Kanchanpur	Beldandi	Gaunpalika	1	4699
8	Kanchanpur	Beldandi	Gaunpalika	2	6802
9	Kanchanpur	Beldandi	Gaunpalika	5	3898
10	Kanchanpur	Bhimdatta	Nagarpalika	17	2184
11	Kanchanpur	Bhimdatta	Nagarpalika	13	5391
12	Kanchanpur	Bhimdatta	Nagarpalika	14	3133
13	Kanchanpur	Bhimdatta	Nagarpalika	15	4635
14	Kanchanpur	Bhimdatta	Nagarpalika	16	3228
15	Kanchanpur	Bhimdatta	Nagarpalika	18	19169
16	Kanchanpur	Bhimdatta	Nagarpalika	19	5001
17	Kanchanpur	Laljhadi	Gaunpalika	3	4060
18	Kanchanpur	Laljhadi	Gaunpalika	4	5781
19	Kanchanpur	Laljhadi	Gaunpalika	6	3137
20	Kanchanpur	Mahakali	Nagarpalika	3	
21	Kanchanpur	Mahakali	Nagarpalika	2	
22	Kanchanpur	Mahakali	Nagarpalika	4	
23	Kanchanpur	Mahakali	Nagarpalika	1	
24	Kanchanpur	Mahakali	Nagarpalika	7	
25	Kanchanpur	Mahakali	Nagarpalika	6	
26	Kanchanpur	Mahakali	Nagarpalika	8	
27	Kanchanpur	Mahakali	Nagarpalika	9	
28	Kanchanpur	Mahakali	Nagarpalika	5	
29	Kanchanpur	Mahakali	Nagarpalika	10	
30	Kanchanpur	Shuklaphanta	Nagarpalika	12	5260
31	Kanchanpur	Shuklaphanta	Nagarpalika	10	5118
32	Kanchanpur	Shuklaphanta	Nagarpalika	6	2191
33	Kanchanpur	Shuklaphanta	Nagarpalika	1	5559
34	Kanchanpur	Shuklaphanta	Nagarpalika	2	2189
35	Kanchanpur	Shuklaphanta	Nagarpalika	4	3725
36	Kanchanpur	Shuklaphanta	Nagarpalika	7	5762
37	Kanchanpur	Shuklaphanta	Nagarpalika	3	2374
38	Kanchanpur	Shuklaphanta	Nagarpalika	5	5575
Shivapuri Nagarjun National Park					
SN	District	Palika	Type	Ward No.	Population
1	Kathmandu	Budhanilkantha	Nagarpalika	2	11402
2	Kathmandu	Budhanilkantha	Nagarpalika	4	9497
3	Kathmandu	Budhanilkantha	Nagarpalika	5	7432
4	Kathmandu	Budhanilkantha	Nagarpalika	1	8078

5	Kathmandu	Budhanilkantha	Nagarpalika	3	8004
6	Dhading	Dhunibesi	Nagarpalika	1	3440
7	Dhading	Dhunibesi	Nagarpalika	2	3219
8	Dhading	Dhunibesi	Nagarpalika	1	3440
9	Kathmandu	Gokarneswor	Nagarpalika	3	11542
10	Kathmandu	Gokarneswor	Nagarpalika	1	7872
11	Kathmandu	Gokarneswor	Nagarpalika	2	6809
12	Kathmandu	Kageswori Manohara	Nagarpalika	1	6795
13	Nuwakot	Kakani	Gaunpalika	5	2861
14	Nuwakot	Kakani	Gaunpalika	2	4649
15	Nuwakot	Kakani	Gaunpalika	1	3555
16	Sindhupalchok	Melamchi	Nagarpalika	3	2034
17	Sindhupalchok	Melamchi	Nagarpalika	1	2590
18	Sindhupalchok	Melamchi	Nagarpalika	2	1203
19	Kathmandu	Nagarjun	Nagarpalika	2	17901
20	Kathmandu	Nagarjun	Nagarpalika	6	15115
21	Kathmandu	Nagarjun	Nagarpalika	8	3548
22	Kathmandu	Nagarjun	Nagarpalika	3	12632
23	Kathmandu	Nagarjun	Nagarpalika	1	14687
24	Kathmandu	Shankarapur	Nagarpalika	8	2643
25	Kathmandu	Shankarapur	Nagarpalika	3	2359
26	Kathmandu	Shankarapur	Nagarpalika	4	2111
27	Nuwakot	Shivapuri	Gaunpalika	1	2187
28	Nuwakot	Shivapuri	Gaunpalika	2	1736
29	Nuwakot	Shivapuri	Gaunpalika	5	3028
30	Nuwakot	Shivapuri	Gaunpalika	7	2103
31	Nuwakot	Shivapuri	Gaunpalika	4	1145
32	Nuwakot	Shivapuri	Gaunpalika	6	2695
33	Nuwakot	Shivapuri	Gaunpalika	8	2449
34	Kathmandu	Tarkeswor	Gaunpalika	5	17732
35	Kathmandu	Tarkeswor	Nagarpalika	3	6946
36	Kathmandu	Tarkeswor	Nagarpalika	2	13154
37	Kathmandu	Tarkeswor	Nagarpalika	1	6772
38	Kathmandu	Tarkeswor	Nagarpalika	4	18324
39	Kathmandu	Tokha	Nagarpalika	1	6178
40	Kathmandu	Tokha	Nagarpalika	2	6698

Sagarmatha National Park

SN	District	Palika	Type	Ward No.	Population
1	Solukhumbu	Khumbupasanglahmu	Gaunpalika	2	2286
2	Solukhumbu	Khumbupasanglahmu	Gaunpalika	3	1610
3	Solukhumbu	Khumbupasanglahmu	Gaunpalika	4	2012
4	Solukhumbu	Khumbupasanglahmu	Gaunpalika	5	1255

Shey Phoksundo National Park					
SN	District	Palika	Type	Ward No.	Population
1	Dolpa	Dolpo Buddha	Gaunpalika	3	408
2	Dolpa	Dolpo Buddha	Gaunpalika	1	524
3	Dolpa	Dolpo Buddha	Gaunpalika	2	102
4	Dolpa	Jagadulla	Gaunpalika	4	376
5	Dolpa	Jagadulla	Gaunpalika	6	603
6	Dolpa	Jagadulla	Gaunpalika	5	588
7	Dolpa	Jagadulla	Gaunpalika	2	301
8	Dolpa	Jagadulla	Gaunpalika	3	447
9	Dolpa	Jagadulla	Gaunpalika	1	260
10	Dolpa	Jagadulla	Gaunpalika	0	260
11	Mugu	Mugum Karmarong	Gaunpalika	4	337
12	Mugu	Mugum Karmarong	Gaunpalika	1	466
13	Mugu	Mugum Karmarong	Gaunpalika	3	122
14	Mugu	Mugum Karmarong	Gaunpalika	1	466
15	Dolpa	Shey Phoksundo	Gaunpalika	5	197
16	Dolpa	Shey Phoksundo	Gaunpalika	7	163
17	Dolpa	Shey Phoksundo	Gaunpalika	6	72
18	Dolpa	Shey Phoksundo	Gaunpalika	8	388
19	Dolpa	Shey Phoksundo	Gaunpalika	9	216
20	Dolpa	Shey Phoksundo	Gaunpalika	4	660
21	Dolpa	Shey Phoksundo	Gaunpalika	1	818
22	Dolpa	Shey Phoksundo	Gaunpalika	2	616
23	Dolpa	Shey Phoksundo	Gaunpalika	3	505
24	Dolpa	Shey Phoksundo	Gaunpalika	0	
25	Dolpa	Thuli Bheri	Nagarpalika	10	392
26	Dolpa	Thuli Bheri	Nagarpalika	11	730
27	Dolpa	Tripurasundari	Nagarpalika	7	1471
28	Dolpa	Tripurasundari	Nagarpalika	8	1078
29	Dolpa	Tripurasundari	Nagarpalika	1	1739
30	Dolpa	Tripurasundari	Nagarpalika	2	1632
31	Dolpa	Jagadulla	Park	99	
32	Mugu	Mugum Karmarong	Park	1	466
33	Dolpa	Shey Phoksundo	Park	99	
34	Dolpa	Shey Phoksundo	Park	99	
35	Dolpa	Shey Phoksundo	Park	99	
36	Dolpa	Thuli Bheri	Park	99	
37	Dolpa	Tripurasundari	Park	1	1739
38	Dolpa	Tripurasundari	Park	2	1632

**अनुसूची २७ : आ.व. २०७९/८० सम्मको होमस्टेसम्बन्धी
(घरवास) विवरण**

सि.नं.	कार्यालयको नाम	घरधुरी संख्या	जम्मा क्षमता (जना)
१	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२२	७०
२	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	८५	३८९
३	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	३२	१११
४	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	८७	३४३
५	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२६	१०४
६	रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज	३०	६०
७	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	२५
९	लामटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	५१	१०२
१०	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज	६९	१५६
११	कोशीटप्पु वन्यजन्तु आरक्ष	३६	१६०
१२	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	९	७१
१३	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	५	१५
१४	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	८२	३३६
१५	कञ्चनजंघा संरक्षण क्षेत्र	३८	१००
१६	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	३९३	१७२१
१७	अपिनाम्पा संरक्षण क्षेत्र	८	३२
१८	मनास्लु संरक्षण क्षेत्र	७	५६
	जम्मा	१७०	३७६३

अनुसूची २८ : वन्यजन्तुको गणना सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	प्रजातिको नेपाली नाम	प्रजातिको वैज्ञानिक नाम	गणना वर्ष	संरक्षित क्षेत्र	अनुमानित संख्या	जम्मा संख्या
१	अर्ना	<i>Bubalus arnee</i>	२०२१	कोशीटप्पू वन्यजन्तु आरक्ष	४९८	४९८
२	कृष्णसार	<i>Antelope cervicapra</i>	२०२१	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	१६६	३७५
३	कृष्णसार	<i>Antelope cervicapra</i>	२०२१	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२०९	
४	नाउर	<i>Pseudois mayaur</i>	२०२१	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	१२९०	२९०३
५	नाउर	<i>Pseudois mayaur</i>	२०१६	कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र	१६१३	
६	गौर	<i>Bos gaurus</i>	२०२१	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३८८	५५२
७	गौर	<i>Bos gaurus</i>	२०१६	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	१६४	
८	घडियाल	<i>Gavialis gangeticus</i>	२०१६	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, नारायणी नदी	८४	१९८
९	घडियाल	<i>Gavialis gangeticus</i>	२०१६	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, राप्ती नदी	८२	
१०	घडियाल	<i>Gavialis gangeticus</i>	२०१६	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, बबई नदी	३१	
११	घडियाल	<i>Gavialis gangeticus</i>	२०१६	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, कर्णाली नदी	१	
१२	एकसिङ्गे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२०२१	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	६९४	७५२
१३	एकसिङ्गे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२०२१	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	३८	
१४	एकसिङ्गे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२०२१	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	१७	
१५	एकसिङ्गे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२०२१	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	
१६	बाह्रसिङ्गा	<i>Cervus duvaucelii</i>	२०२१	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२३१३	

क्र.सं.	प्रजातिको नेपाली नाम	प्रजातिको वैज्ञानिक नाम	गणना वर्ष	संरक्षित क्षेत्र	अनुमानित संख्या	जम्मा संख्या
१७	बाह्रसिङ्गा	<i>Cervus duvaucelii</i>	२०१७	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	९४	२४०७
१८	पोटेबाघ	<i>Panthera tigris</i>	२०२२	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	१२८	३५५
१९	पोटेबाघ	<i>Panthera tigris</i>	२०२२	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	१२५	
२०	पोटेबाघ	<i>Panthera tigris</i>	२०२२	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	२५	
२१	पोटेबाघ	<i>Panthera tigris</i>	२०२२	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	४१	
२२	पोटेबाघ	<i>Panthera tigris</i>	२०२२	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	३६	३०१-४००
२३	हिउँ चितुवा	<i>Panthera uncia</i>	२०१२	हिमाली संरक्षित क्षेत्रहरु	३०१-४००	

**अनुसूची २९ : चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जबाट
गैंडा स्थानान्तरण सम्बन्धी विवरण**

क्र.सं.	वर्ष (सन्)	महिना	भाले	पोथी	जम्मा	स्थानान्तरण गरिएको स्थान
१	१९८६	फेब्रुअरी	३	१	४	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, कर्णाली नदीतटीय क्षेत्र
		डिसेम्बर	५	४	९	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, कर्णाली नदीतटीय क्षेत्र
२	१९९१	जनवरी	६	१४	२०	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, बबई नदीतटीय क्षेत्र
		फेब्रअरी	२	३	५	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, बबई नदीतटीय क्षेत्र
३	१९९९	जनवरी	४	०	४	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, बबई नदीतटीय क्षेत्र
४	२०००	मार्च	५	५	१०	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, बबई नदीतटीय क्षेत्र
		नोभेम्बर	३	३	६	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, बबई नदीतटीय क्षेत्र
		नोभेम्बर	१	३	४	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज
५	२००१	मार्च	३	२	५	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, बबई नदीतटीय क्षेत्र
६	२००२	मार्च	५	५	१०	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, बबई नदीतटीय क्षेत्र
७	२००३	अप्रिल	३	७	१०	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, बबई नदीतटीय क्षेत्र
८	२०१६	मार्च	३	२	५	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, बबई नदीतटीय क्षेत्र
९	२०१७	अप्रिल	१	४	५	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज, रानी ताल
		अप्रिल	१	२	३	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, बबई नदीतटीय क्षेत्र
जम्मा			४५	५५	१००	

अनुसूची ३० : घडियाल प्रजनन् केन्द्रमा प्रजनन् गराईएको घडियाललाई प्राकृतिक वासस्थानमा छोडिएको विवरण

S.N.	Protected Area	Released Year	River						Remarks
			Narayani	Rapti	Kali Gandaki	Sapta Koshi	Karnali	Babai	
1	Chitwan NP	1981	50	0	0	0	0	0	50
2	Chitwan NP	1982	50	0	0	0	0	0	50
3	Chitwan NP	1983	25	0	35	42	0	0	102
4	Chitwan NP	1984	15	0	0	0	0	0	15
5	Chitwan NP	1985	0	5	0	0	0	0	5
6	Chitwan NP	1986	0	0	0	43	0	0	43
7	Chitwan NP	1987	43	0	0	0	0	0	43
8	Chitwan NP	1990	25	0	0	0	0	30	55
9	Chitwan NP	1991	0	0	0	0	0	20	20
10	Chitwan NP	1992	38	0	0	0	20	0	58
11	Chitwan NP	1993	5	0	0	0	0	0	5
12	Chitwan NP	1995	27	0	0	0	3	0	30
13	Chitwan NP	1996	19	0	0	0	0	0	19
14	Chitwan NP	1997	10	0	0	0	0	0	10
15	Chitwan NP	1998	15	5	0	0	0	0	20
16	Chitwan NP	1999	0	7	0	0	0	0	7
17	Chitwan NP	2002	10	0	0	0	0	0	10
18	Chitwan NP	2003	36	0	0	0	0	0	36
19	Chitwan NP	2004	0	20	0	0	0	0	20
20	Chitwan NP	2005	0	10	0	0	0	0	10
21	Chitwan NP	2006	0	20	0	0	0	0	20
22	Chitwan NP	2007	24	32	0	0	0	0	56
23	Chitwan NP	2009	0	17	0	0	0	0	17
24	Chitwan NP	2010	0	20	0	10	3	10	43
25	Chitwan NP	2011	0	10	0	0	0	0	10
26	Chitwan NP	2012	0	100	0	0	0	0	100
27	Chitwan NP	2013	0	60	0	0	0	0	60

S.N.	Protected Area	Released Year	River						Remarks	
			Narayani	Rapti	Kali Gandaki	Sapta Koshi	Karnali	Babai		Total
28	Chitwan NP	2014	0	35	0	0	0	50	85	
29	Chitwan NP	2015	0	35	0	0	15	0	50	
30	Chitwan NP	2016	0	100	0	0	0	0	100	
31	Chitwan NP	2017	0	90	0	0	0	0	90	
32	Chitwan NP	2018	0	119	0	0	0	0	119	
33	Chitwan NP	2019	0	100	0	0	0	0	100	
34	Chitwan NP	2020	0	50	0	0	0	0	50	
35	Chitwan NP	2021	0	70	0	0	0	0	70	
36	Chitwan NP	2022	20	67	0	20	0	0	107	
37	Chitwan NP	2022	0	160	0	0	0	0	160	6 Male
38	Bardia NP	2078	0	0	0	0	0	13	13	
39	Bardia NP	2079	0	0	0	0	0	10	10	
	Total		419	1132	35	115	41	133	1875	

अनुसूची ३१: नेपालबाट विभिन्न देशहरूलाई वन्यजन्तु उपहार दिएको विवरण

क्र.सं.	उपहार दिएको वर्ष (सन्)	प्रजातिको नेपाली नाम	प्रजातिको वैज्ञानिक नाम	उपहार दिएको संख्या	उपहार दिएको संस्था/व्यक्तिको नाम	उपहार दिएको देश	कैफियत
१	१९८५	एकसिंग्रे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	४	Duduwa National Park	भारत	Live animal
२	१९८७	एकसिंग्रे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२	President Ronald Regan	अमेरिका	Live animal less than one year
३	१९८७	एकसिंग्रे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२	National Zoological Park	अमेरिका	Live animal less than one year
४	१९९०	एकसिंग्रे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	१	Munich Zoo	जर्मनी	Live animal for conservation education
५	१९९०	एकसिंग्रे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२	Singapore Zoological Association	सिङ्गापुर	Live animal (1 male calf and 1 female calf) for captive breeding
६	१९९०	एकसिंग्रे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२	Fortwort Zoological Association	अमेरिका	Live animal (1 male calf and 1 female calf) for captive breeding
७	१९९३	एकसिंग्रे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२	Mirpur National Zoo, Dhaka	बङ्गलादेश	Live animal less than one year
८	१९९३	एकसिंग्रे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	१	Wilhelma Zoo, Stuttgart	जर्मनी	Live animal (1 female calf)
९	१९९८	एकसिंग्रे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२	Zoological Society of London	यू.के.	Live animal (2 female rhinos under 2 years old)
१०	२००२	एकसिंग्रे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२	Tama Zoological Park	जापान	Live animal (1 male calf and 1 female calf) for captive breeding
११	२००६	एकसिंग्रे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२	Vainna Zoo	अष्ट्रिया	Live animal
१२	२०१८	एकसिंग्रे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२	Ms. Yu Hong, Gaungdong Chimelong Safari Park	चीन	Live animal
१३	२०१८	एकसिंग्रे गैडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	२	Shanghai Wild Animal Park	चीन	Live animal
			जम्मा	२६			

क्र.सं.	उपहार दिएको वर्ष (सन्)	प्रजातिको नेपाली नाम	प्रजातिको वैज्ञानिक नाम	उपहार दिएको संख्या	उपहार दिएको संस्था/ व्यक्तिको नाम	उपहार दिएको देश	कैफियत
१	१९९०	घडियाल गोही	<i>Gavialis gangeticus</i>	२	Munich Zoo	जर्मनी	Captive raised hatching
२	२०००	घडियाल गोही	<i>Gavialis gangeticus</i>	६	La Ferme Aux crocodiles Pierrelatte	फ्रान्स	Live animal (4 female and 2 male of babies gharials) for captive breeding
३	२००४	घडियाल गोही	<i>Gavialis gangeticus</i>	२	Royal Government of Bhutan	भुटान	2 males for captive breeding
		जम्मा		१०			
१	१९९४	घडियाल मगर गोही	<i>Gavialis gangeticus</i> and <i>Crocodylus palustris</i>	३० अण्डा घडियाल गोहीका र ३० अण्डा मगर गोहीका	Atagawa Tropical and Alligator Garden	जापान	Eggs collected from wild
२	१९९५	घडियाल मगर गोही	<i>Gavialis gangeticus</i> and <i>Crocodylus palustris</i>	३० अण्डा घडियाल गोहीका र ३० अण्डा मगर गोहीका	Atagawa Tropical and Alligator Garden	जापान	Eggs collected from wild
३	१९९२	ब्याँसो	<i>Canis lupos chanco</i>	१	Osaka Municipal Tennogi Zoological Garden	जापान	Live animal (1 male wolf)
४	१९९८	चितुवा	<i>Panthera pardus</i>	२	Riyad Zoological Garden	साउदी अरेबीया	Cubs of live animal

अनुसूची ३२ : नेपालबाट विभिन्न देशलाई वन्यजन्तुको आखेटोपहार उपहार दिएको विवरण

क्र.सं.	निकासी गरिएको मिति	प्रजातिको नेपाली नाम	प्रजातिको अंग्रेजी नाम	निकासी गरिएको परिणाम	निकासी गरिएको संस्था/व्यक्तिको नाम	निकासी गरिएको देश	कैफियत
१	१९८७	घडियाल गोही	Gharial Crocodile	१	His Imperial Highness Prince Narahito	जपान	Stuffed Specimen
२	१९९८	गौर	Gaur	१	HRH Prince Khalid Bin Sultan Bin Abdulaziz, Saudi Arabia	साउदी अरेबिया	1 hide (pelt and skull)
३	१९९८	पाटे बाघ	Tiger	१	HRH Prince Khalid Bin Sultan Bin Abdulaziz, Saudi Arabia	साउदी अरेबिया	hide (pelt and skull)
४	१९९८	जरायो	Sambar Deer	१	HRH Prince Khalid Bin Sultan Bin Abdulaziz, Saudi Arabia	साउदी अरेबिया	skull and hide
५	१९९८	कोठे भालु	Sloth Bear	१	HRH Prince Khalid Bin Sultan Bin Abdulaziz, Saudi Arabia	साउदी अरेबिया	skull and hide
६	१९९८	खर मजुर	Peacock	१	HRH Prince Khalid Bin Sultan Bin Abdulaziz, Saudi Arabia	साउदी अरेबिया	skin and feather
७	२००२	चितुवा	Common Leopard	२	Nagababa of Gangotri dham	भारत	2 peice skin for religious purpose
जम्मा				८			

अनुसूची ३३ : ३९ औं वार्डेन सेमिनार तथा २१ औं मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरुको बैठक, २०७९ का संकल्प प्रस्तावहरु

१. संरक्षित क्षेत्र व्यवस्थापन रणनीति (२०२२-२०३०) को प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि संरक्षण साझेदारहरु लगायत सम्बन्धित निकायहरुको सहयोग, समन्वय र साझेदारीमा विशेष आयोजना तर्जुमा गरी संरक्षित क्षेत्रलाई जलवायुमैत्री व्यवस्थापन तथा आर्थिक रूपमा आत्मनिर्भर बनाउन पहल गर्ने ।
२. वन्यजन्तु उद्धार तथा व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन मौजुदा कार्यविधि अघावधिक गर्दै प्रजाति विशेष Handling and Rescue Protocol तयारी, उद्धार केन्द्रको निर्माण र संचालनमा स्पष्टता ल्याई प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहसँग समन्वय, सहकार्य तथा साझेदारीमा वन्यजन्तु उद्धार तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
३. प्राणी उद्यान (चिडियाखाना), उद्धार केन्द्र र वन्यजन्तु अस्पतालहरुको दिगो व्यवस्थापनको लागि प्राधिकरणको स्थापना तथा सञ्चालन गर्न कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्था मिलाउन पहल गर्ने ।
४. संरक्षण क्षेत्रहरुको व्यवस्थापकीय परीक्षण गरी प्रभावकारीताको आधारमा उपयुक्त पद्धति अनुसार व्यवस्थापन गर्ने गरी संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५३, संरक्षण क्षेत्र सरकारी व्यवस्थापन नियमावली, २०५७ र कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०६४ को समयसापेक्ष संशोधन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
५. वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन नयाँ प्रविधि एवं उपकरण प्रयोग र Joint Operation Cell (JOC) को क्षमता अभिवृद्धि गर्ने साथै संरक्षण कार्यमा खटिएका Frontline Staff को लागि पर्याप्त भौतिक पूर्वाधार, क्षमता अभिवृद्धि र प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने, र वन सेवाको नेशनल पार्कस तथा वाईल्ड लाईफ समूहलाई अत्यावश्यक सेवामा समावेश गर्न आवश्यक पहल गर्ने ।
६. प्रकृति संरक्षण शिक्षालयलाई थप साधन श्रोत सम्पन्न बनाई सबै संरक्षणकर्मीको लागि आवश्यक संयुक्त तालिम संचालनार्थ आवश्यक जनशक्ति तथा श्रोतसाधनको व्यवस्था गर्न पहल गर्ने ।
७. नदी कटान तथा बाढीको कारणले निकुञ्ज तथा आरक्षको सिमाना भित्र परेका निजी जग्गाको नियमानुसार पाउनु पर्ने क्षतिपूर्तिबापतको रकम हालको मध्यवर्ती क्षेत्र कार्यक्रमबाट अपर्याप्त रहेकोले थप बजेटको व्यवस्था गर्न आवश्यक पहल गर्ने ।
८. पहाडी तथा हिमाली संरक्षित क्षेत्रभित्र संचालन हुने होटल तथा पर्यटकीय गतिविधिमा एक रूपता कायम गर्न कार्यविधि बनाई कार्यान्वयन गर्ने ।

९. यासाँगुम्बा सङ्कलन तथा ओसारपसार कार्यलाई सरलीकृत गर्न यस सम्बन्धी निर्देशिका समयानुकूल संशोधन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।
१०. संरक्षित क्षेत्रमा आउने पर्यटकहरूसँग लिईने प्रवेश शुल्क लगायतका शुल्कहरूलाई एकद्वार प्रणाली लागू गर्न पहल गर्ने । प्रवेश अनुमति र अनुगमन प्रणालीलाई प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यक व्यवस्था मिलाउने।
११. संरक्षित क्षेत्रको सिमानामा देखिएको अस्पष्टताको निराकरण गर्न भौगोलिक सूचना प्रणाली (GIS) को प्रयोग प्रोत्साहन गर्ने । साथै संरक्षित क्षेत्रभित्रको व्यवस्थापनको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण सूचना, तथ्याङ्क तथा गतिविधिको लागि २ कि. मि. “ २ कि. मि. को ग्रिडमा आधारित भई व्यवस्थित अभिलेखीकरण कार्यको शुरुवात गर्ने ।
१२. संरक्षित क्षेत्रमा भौतिक पूर्वाधारहरू निर्माण कार्यलाई वातावरणमैत्री बनाउन संघ-प्रदेश-स्थानीय सरकारसँग समन्वय तथा सहकार्य गरी वन्यजन्तुमैत्री पूर्वाधार निर्माण निर्देशिका, २०७८ प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने।
१३. कार्यस्थलमा हुने सबै प्रकारका विभेद साथै लैङ्गिक तथा यौनिक दुर्व्यवहारमा शून्य सहनशिलता अपनाउने ।
१४. वन्यजन्तुबाट हुने क्षति राहत निर्देशिका, २०६९ लाई समयसापेक्ष संशोधन गरी सबै वन्यजन्तुबाट हुने मानवीय क्षति, सबै प्रकारका पशुधन क्षति तथा संरक्षण कार्यमा खटिने कर्मचारी र नेपाली सेनालाई समेत राहत उपलब्ध गराउने प्रावधान समावेश गर्ने । साथै दीर्घकालीन रूपमा वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत व्यवस्थापनको लागि मध्यवर्ती क्षेत्रमा सबै किसिमको बीमालाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
१५. मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिलाई थप संस्थागत गर्दै छुट्टै कोषको व्यवस्था गरी सो कोषमा वातावरणीय सेवा लगायतका संरक्षण शुल्क बापतको रकम लिने व्यवस्था मिलाउन पहल गर्ने ।
१६. संरक्षित क्षेत्र अनुसन्धान कार्यविधि, २०६७ लाई समयसापेक्ष परिमार्जन गरी जलवायु परिवर्तनको प्रभाव, रोग व्याधी लगायतका विषयहरूलाई समावेश गरी विश्वविद्यालयहरूसँग सहकार्य तथा समन्वय गरी थप अध्ययन अनुसन्धान गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१७. ढोरपाटन शिकार आरक्षको व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन छुट्टै नियमावलीको व्यवस्था गर्ने र प्रस्तावित मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा गर्न पहल गर्ने ।

अनुसूची ३४ : राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागबाट जारी नागरिक बडापत्र

क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा लिने सेवाग्राहीले पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू	लाग्ने समय	जिम्मेवार पदाधिकारी	कोठा नं.	बुझाउनु पर्ने दस्तूर
१	संरक्षित क्षेत्रभित्र नेपाली नागरिक/संस्थाबाट नमूना सङ्कलन नागरिकन गरिने अध्ययन/अनुसन्धानको अनुमति	क. अध्ययन/अनुसन्धानको प्रस्ताव	३ दिनभित्र	वरिष्ठ इकोलोजिष्ट/ इकोलोजिष्ट	२३, २४	निःशुल्क
		ख. सिफारिस पत्र				
		ग. सेवाग्राहीको लिखित निवेदन				
२	संरक्षित क्षेत्रभित्र नेपाली नागरिक/संस्थाबाट नमूना सङ्कलन गरेर गरिने अध्ययन/अनुसन्धानको अनुमति	क. अध्ययन/अनुसन्धानको प्रस्ताव	१० दिनभित्र	वरिष्ठ इकोलोजिष्ट/ इकोलोजिष्ट	२३, २४	निःशुल्क
		ख. सिफारिस पत्र				
		ग. सेवाग्राही/संस्थाको लिखित निवेदन				
३	संरक्षित क्षेत्रभित्र विदेशी नागरिक/संस्थाले नेपाली अनुसन्धानमूलक संस्थासँग आवद्ध भई गरिने अध्ययन/अनुसन्धान अनुमति	क. अध्ययन/अनुसन्धानको प्रस्ताव	१५ दिनभित्र	वरिष्ठ इकोलोजिष्ट/ इकोलोजिष्ट	२३, २४	निःशुल्क
		ख. सिफारिस पत्र				
		ग. सेवाग्राहीको लिखित निवेदन				
ख. सिफारिस पत्र		ग. सेवाग्राहीको लिखित निवेदन				
		घ. राहदानीको प्रतिलिपि				
		ड. आवद्ध संस्थाको सिफारिस पत्र				
		र प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि				

क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा लिने सेवाग्राहीले पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू	लाग्ने समय	जिम्मेवार पदाधिकारी	कोठा नं.	बुझाउनु पर्ने दस्तूर
४	व्ययजन्तु आयात/निर्यातमा अनुमति	क. सेवाग्राहीको लिखित निवेदन	३० दिनभित्र	वरिष्ठ इकोलोजिस्ट/ इकोलोजिस्ट	२३, २४	स्वदेशी नागरिक रु.२,०००/-
		ख. आयात/निर्यात गरिन लागिएको व्ययजन्तुको सङ्कलन गर्न तथा संकलन गरेका कानूनी प्रमाण/इजाजत				विदेशी नागरिक रु.५,०००/-
५	संरक्षित क्षेत्रको वार्षिक कार्यक्रम/मध्यवर्ती क्षेत्रको कार्यक्रमबारे जानकारी	क. मौखिक अनुरोध/सेवाग्राहीको लिखित निवेदन ख. सम्बन्धित कार्यलय/मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको सिफारिस	२ दिनभित्र		२०, २२	(विविध सिफारिस दस्तूर)
६	मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापनको जानकारी	मौखिक अनुरोध	२ दिनभित्र	वरिष्ठ योजना अधिकृत/योजना अधिकृत	१२, १३, १४	निःशुल्क
७	व्ययजन्तु शिकार अनुज्ञापत्र (नियमित शिकार)	सेवाग्राहीको लिखित निवेदन	७ दिनभित्र	वरिष्ठ व्यवस्थापन अधिकृत/व्यवस्थापन अधिकृत	१२, १३, १४	रा.नि.तथा व.सं.नियमावली, २०३० को अनुसूची १ बमोजिमको दस्तुरा
	नियमित शिकार आखेटोपहार अनुज्ञापत्र	सेवाग्राहीको लिखित निवेदन	३ देखि ७ दिनभित्र	वरिष्ठ व्यवस्थापन अधिकृत/व्यवस्थापन अधिकृत	१२, १३, १४	नेपाली नागरिक रु.१०००/- विदेशी नागरिक रु.५०००/-
९	संरक्षित क्षेत्रभित्र सेवा सञ्चालन	क. सेवाग्राहीको लिखित निवेदन ख. सेवा सञ्चालन गर्ने प्रस्ताव	७ दिनभित्र कारवाही शुरू गर्ने	वरिष्ठ व्यवस्थापन अधिकृत/व्यवस्थापन अधिकृत	१२, १३, १४	ऐन नियममा व्यवस्था भए बमोजिम ।

क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा लिने सेवाग्राहीले पेश गर्नु पर्ने काराजातहरू	लाग्ने समय	जिम्मेवार पदाधिकारी	कोठा नं.	बुझाउनु पर्ने दस्तूर
१०	संरक्षित क्षेत्रभित्र भौतिक पूर्वाधारहरू निर्माण अनुमति / सहमति / प्रक्रिया	क. सेवाग्राहीको लिखित निवेदन ख. भौतिक पूर्वाधारको प्रस्ताव	७ दिनभित्र कारवाही शुरू गर्ने	वरिष्ठ व्यवस्थापन अधिकृत / व्यवस्थापन अधिकृत	१२, १३, १४	निःशुल्क
११	मध्यवर्ती क्षेत्र / संरक्षण क्षेत्रमा उद्योग दर्ता सहमति / अनुमति / प्रक्रिया	क. सेवाग्राहीको लिखित निवेदन ख. भौतिक पूर्वाधारको प्रस्ताव / सम्बन्धित निकायको सिफारिस	७ दिनभित्र कारवाही शुरू गर्ने	वरिष्ठ व्यवस्थापन अधिकृत / व्यवस्थापन अधिकृत	१२, १३, १४	निःशुल्क
१२	वन्यजन्तु चोरी शिकार नियन्त्रण सम्बन्धी जानकारी	मौखिक अनुरोध	२ दिनभित्र	वरिष्ठ अनुसन्धान अधिकृत / अनुसन्धान अधिकृत	२१, ३५, ३३	निःशुल्क
१३	संरक्षित क्षेत्रभित्र अवलोकन भ्रमणको अनुमति	१. सेवाग्राहीको लिखित निवेदन (लाग्ने समयको विवरण सहित) २. भ्रमणकर्ताहरूको नामावली	१ देखि ३ दिनभित्र	वरिष्ठ संरक्षण शिक्षा अधिकृत / संरक्षण शिक्षा अधिकृत	१५, १५ / १, १६	ऐन नियममा व्यवस्था भए बमोजिम
१४	वृत्तचित्र छायाँङ्कन अनुमति पत्र	क. सेवाग्राहीको लिखित निवेदन ख. वृत्तचित्रको पटकथाको प्रतिलिपि ग. सूचना तथा संचार मन्त्रालयको सहमति पत्र घ. नियमानुसार छायाँङ्कन दस्तूर बुझाएको रसिद	३ दिनभित्र	वरिष्ठ संरक्षण शिक्षा अधिकृत / संरक्षण शिक्षा अधिकृत	१५, १५ / १, १६	नेपाली नागरिकलाई रु. १०,०००/- सार्व मूलुका नागरिकलाई रु. ५०,०००/- अन्य विदेशी नागरिकलाई यू.एस. डलर १५००/-

क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा लिने सेवाग्राहीले पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू	लाग्ने समय	जिम्मेवार पदाधिकारी	कोठा नं.	बुझाउनु पर्ने दस्तूर
१५	जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने तथा सूचनामूलक सामग्री	सेवाग्राहीको लिखित निवेदन वा मौखिक अनुरोध	२ दिनभित्र	वरिष्ठ संरक्षण शिक्षा अधिकृत / संरक्षण शिक्षा अधिकृत	१५, १५/१, १६	निः शुल्क
१७	साहसिक पर्यटकीय गतिविधिको सहमति	क. साहसिक गतिविधिको प्रस्ताव	३ दिनभित्र कारवाही शुरु गर्ने	वरिष्ठ संरक्षण शिक्षा अधिकृत / संरक्षण शिक्षा अधिकृत	१५, १५/१, १६	हिमाली तथा पहाडी संरक्षण क्षेत्रभित्र साहसिक पर्यटकीय सेवाहरू सञ्चालन गर्ने कार्यविधि २०६७ को अनुसूची १ बमोजिमको दस्तूर ।
		ख. सेवाग्राहीको लिखित निवेदन				
१८	पुस्तकालय सेवा	मौखिक अनुरोध / सेवाग्राहीको लिखित निवेदन	२ दिनभित्र	संरक्षण शिक्षा अधिकृत / पुस्तकालय सहायक	३९	निःशुल्क
१९	विविध सूचना सम्बन्धी जानकारी	मौखिक अनुरोध / सेवाग्राहीको लिखित निवेदन	२ दिनभित्र	सूचना अधिकारी		सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, नियमानुसार दस्तूर ।
२०	गुनासो सुन्ने अधिकारी	—	—	महानिर्देशक		—

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
बबरमहल, काठमाडौं